

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ

BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

FAKULTA STAVEBNÍ

FACULTY OF CIVIL ENGINEERING

ÚSTAV STAVEBNÍ EKONOMIKY A ŘÍZENÍ

INSTITUTE OF STRUCTURAL ECONOMICS AND MANAGEMENT

ZLATÁ PRAVIDLA FINANCOVÁNÍ - JEJICH DODRŽOVÁNÍ VE STAVEBNÍCH PODNICÍCH

GOLDEN RULES OF FINANCING - THEIR OBSERVANCE IN CONSTRUCTION COMPANIES

DIPLOMOVÁ PRÁCE

DIPLOMA THESIS

AUTOR PRÁCE

AUTHOR

Bc. Michaela Janečková

VEDOUCÍ PRÁCE

SUPERVISOR

Ing. EVA VÍTKOVÁ, Ph.D.

BRNO 2022

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ FAKULTA STAVEBNÍ

Studijní program	NPC-SIE Stavební inženýrství – management stavebnictví
Typ studijního programu	Navazující magisterský studijní program s prezenční formou studia
Specializace	bez specializace
Pracoviště	Ústav stavební ekonomiky a řízení

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Student	Bc. Michaela Janečková
Název	Zlatá pravidla financování - jejich dodržování ve stavebních podnicích
Vedoucí práce	Ing. Eva Vítková, Ph.D.
Datum zadání	31. 3. 2021
Datum odevzdání	14. 1. 2022

V Brně dne 31. 3. 2021

---

doc. Ing. Jana Korytářová, Ph.D.
Vedoucí ústavu

---

prof. Ing. Miroslav Bajer, CSc.
Děkan Fakulty stavební VUT

PODKLADY A LITERATURA

Nývltová, R.; Marinič, P.; Finanční řízení podniku - moderní metody a trendy, Grada Publishing, 2010, ISBN 978-80-247-3158-2

Čižinská, R.; Základy finančního řízení podniku, Prosperita firmy, 2018, ISBN 978-80-271-0194-8

Petřík, T.; Ekonomické a finanční řízení firmy, Grada Publishing, 2010, ISBN 978-80-247-3024-0

Schollová, H.; Ekonomické a finanční řízení pro neekonomy, Grada Publishing, 2017, ISBN 978-80-271-0413-0

Máče, M.; Účetnictví a finanční řízení, Grada Publishing, 213, ISBN 978-80-247-4574-9

ZÁSADY PRO VYPRACOVÁNÍ

Zadání:

1. Charakteristika stavebního podniku
2. Definování zlatých pravidel financování
3. Charakteristika vstupních informací - účetní výkazy
4. Případová studie

Cílem práce je definovat zlatá pravidla financování a popsat základní účetní výkazy potřebné pro sestavení zlatých pravidel financování stavebních podniků.

Výstupem práce je případová studie týkající se průzkumu stavebních společností ve vybrané lokalitě zahrnující dodržování zlatých pravidel financování.

STRUKTURA DIPLOMOVÉ PRÁCE

VŠKP vypracujte a rozčleňte podle dále uvedené struktury:

1. Textová část závěrečné práce zpracovaná podle platné Směrnice VUT "Úprava, odevzdávání a zveřejňování závěrečných prací" a platné Směrnice děkana "Úprava, odevzdávání a zveřejňování závěrečných prací na FAST VUT" (povinná součást závěrečné práce).
2. Přílohy textové části závěrečné práce zpracované podle platné Směrnice VUT "Úprava, odevzdávání, a zveřejňování závěrečných prací" a platné Směrnice děkana "Úprava, odevzdávání a zveřejňování závěrečných prací na FAST VUT" (nepovinná součást závěrečné práce v případě, že přílohy nejsou součástí textové části závěrečné práce, ale textovou část doplňují).

Ing. Eva Vítková, Ph.D.

Vedoucí diplomové práce

ABSTRAKT

Diplomová práce se zabývá zhotovením finanční analýzy sedmi stavebních společností se sídlem ve Zlínském kraji. Jako zdroje informací jsou použity výkazy finančního účetnictví za pět účetních období od roku 2016 do roku 2020, které byly přepracovány do elektronické podoby a následně z nich vyňaty hodnoty potřebné k uplatnění zlatých pravidel financování. Dále byly zpracovány údaje za stejné období 2016 až 2020, které zveřejňuje Ministerstvo průmyslu a obchodu České republiky ve své příloze k publikaci Finanční analýza podnikové sféry. Z těchto údajů byla stanovena jednotlivá zlatá pravidla financování, která byla srovnávána s analyzovanými společnostmi. Na závěr jsou shrnuty a okomentovány výsledky analýz.

KLÍČOVÁ SLOVA

Stavební podnik, kapitálová struktura, majetková struktura, rozvaha, výkaz zisku a ztráty, finanční řízení, zlatá pravidla financování.

ABSTRACT

The diploma thesis deals with the preparation of a financial analysis of seven construction companies based in the Zlín Region. The financial accounting statements for the five accounting periods from 2016 to 2020 are used as sources of information, which have been converted into electronic form and subsequently the values needed to apply the golden financing rules have been removed from them. Data for the same period from 2016 to 2020 were further processed, which is published by the Ministry of Industry and Trade of the Czech Republic in its appendix to the publication Financial Analysis of the Corporate Sphere. From these data, individual golden financing rules were determined, which were compared with the analyzed companies. Finally, the results of the analyzes are summarized and commented.

KEYWORDS

Construction company, capital structure, property structure, balance sheet, profit and loss statement, financial management, golden financing rules.

BIBLIOGRAFICKÁ CITACE

Bc. Michaela Janečková *Zlatá pravidla financování - jejich dodržování ve stavebních podnicích*. Brno, 2021. 86 s., 42 s. příl. Diplomová práce. Vysoké učení technické v Brně, Fakulta stavební, Ústav stavební ekonomiky a řízení. Vedoucí práce Ing. Eva Vítková, Ph.D.

PROHLÁŠENÍ O PŮVODNOSTI ZÁVĚREČNÉ PRÁCE

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci s názvem *Zlatá pravidla financování - jejich dodržování ve stavebních podnicích* zpracoval(a) samostatně a že jsem uvedl(a) všechny použité informační zdroje.

V Brně dne 14. 1. 2021

Bc. Michaela Janečková
autor práce

PODĚKOVÁNÍ

Ráda bych poděkovala své vedoucí diplomové práce paní Ing. Evě Vítkové, PhD. za odborné vedení, rady, pomoc a ochotu při vypracování této práce.

Obsah	
1 Úvod.....	11
2 Stavební podnik	12
2.1 Charakteristické rysy stavebního podniku.....	12
2.1.1 Specifické znaky stavební výroby:	12
2.2 Činnosti stavebního podniku	13
2.3 Právní formy podnikání	14
2.4 Rozdělení společností dle velikosti	18
2.4.1 Mikropodniky	18
2.4.2 Malé podniky.....	18
2.4.3 Střední podniky.....	19
2.4.4 Velké podniky	19
3 Finanční řízení podniku	20
3.1 Cíle finančního řízení.....	20
3.2 Hlavní oblasti finančního řízení.....	21
3.3 Finanční rozhodování	21
3.4 Principy finančního řízení.....	22
3.4.1 Princip respektování faktoru času.....	22
3.4.2 Princip peněžních toků.....	25
3.4.3 Princip čisté současné hodnoty.....	25
3.4.4 Princip zohledňování rizika	27
3.4.5 Princip optimalizace kapitálové struktury	28
3.4.6 Princip zohledňování stupně efektivnosti kapitálových trhů	30
3.4.7 Princip plánování analýzy finančních údajů	30
4 Zlatá pravidla financování.....	31
4.1 Zlaté bilanční pravidlo financování.....	31
4.2 Zlaté pravidlo vyrovnání rizika	32
4.3 Zlaté pari pravidlo	32
4.4 Zlaté poměrové pravidlo	33
5 Vstupní data pro finanční analýzu (účetní závěrka).....	34

5.1	Rozvaha.....	34
5.1.1	Aktiva	35
5.1.2	Pasiva.....	36
5.2	Výkaz zisku a ztráty	38
5.3	Výkaz o peněžních tocích.....	38
5.4	Příloha k účetní závěrce.....	38
6	Případová studie	39
6.1	Určení zlatých pravidel financování.....	39
6.2	Srovnání s MPO	40
7	Malé společnosti	42
7.1	Společnost A.....	42
7.1.1	Představení společnosti	42
7.1.2	Majetková a kapitálová struktura.....	42
7.1.3	Zlatá pravidla financování u společnosti A	43
7.2	Společnost B.....	45
7.2.1	Představení společnosti	45
7.2.2	Majetková a kapitálová struktura.....	45
7.2.3	Zlatá pravidla financování společnost B	46
7.3	Společnost C.....	48
7.3.1	Představení společnosti	48
7.3.2	Majetková a kapitálová struktura.....	48
7.3.3	Zlatá pravidla financování společnost C	49
8	Srovnání malých společností	51
8.1	Srovnání dodržování zlatých pravidel malých společností.....	51
8.2	Srovnání s MPO	55
9	Střední společnosti	59
9.1	Společnost D.....	59
9.1.1	Představení společnosti D.....	59
9.1.2	Majetková a kapitálová struktura.....	59
9.1.3	Zlatá pravidla financování společnost D.....	60

9.2	Společnost E	63
9.2.1	Představení společnosti E	63
9.2.2	Majetková a kapitálová struktura	63
9.2.3	Zlatá pravidla financování společnost E.....	64
9.3	Společnost F	67
9.3.1	Představení společnosti F	67
9.3.2	Majetková a kapitálová struktura	67
9.3.3	Zlatá pravidla financování společnost F.....	68
9.4	Společnost G.....	70
9.4.1	Představení společnosti G.....	70
9.4.2	Majetková a kapitálová struktura	70
9.4.3	Zlatá pravidla financování společnost G	71
10	Srovnání středních společností	73
10.1	Srovnání dodržování zlatých pravidel středních společností	73
10.2	Srovnání středních společností s MPO	77
11	Celkové zhodnocení společností	80
12	Závěr	82
13	Seznam použitých zdrojů	84
14	Seznam zkratk.....	87
15	Seznam tabulek.....	88
16	Seznam grafů	93
17	Seznam příloh	94

1 Úvod

Cílem této diplomové práce je definování zlatých pravidel financování a popsání účetních výkazů potřebných pro sestavení zlatých pravidel financování. Sestavení analýzy pomocí uplatnění zlatých pravidel financování stavebních podniků ve Zlínském kraji.

První část diplomové práce se bude zabývat teorií. Charakteristikou stavebního podniku, právních forem a rozdělení podniků dle velikosti. Charakteristikou, cíli, hlavními oblastmi a principy finančního řízení podniku, dále bude definovat zlatá pravidla financování – zlaté bilanční pravidlo, zlaté pravidlo vyrovnání rizika, zlaté pari pravidlo a zlaté poměrové pravidlo. V poslední řadě bude popisovat vstupní data pro finanční analýzu – účetní výkazy nezbytné pro sestavení finanční analýzy.

Případová studie této diplomové práce se bude zabývat zpracováním finanční analýzy stavebních podniků. Zdrojem dat pro sestavení analýzy budou účetní výkazy stavebních společností, které jsou každé účetní období povinně zveřejňovány v obchodním rejstříku, některé společnosti i přes tuto povinnost své účetní závěrky do obchodního rejstříku nekládají, proto bylo zapotřebí vyptat si chybějící účetní závěrky přímo od jednotlivých společností. Uplatněním zlatých pravidel financování bude předcházet úprava všech účetních výkazů – pro každou ze sedmi společností přepracovat rozvahu a výkaz zisku a ztráty za časový horizont pěti let do standardizované elektronické podoby. Z těchto upravených výkazů budou zpracovány finanční analýzy vybraných společností.

Vybrané stavební společnosti mají sídlo podnikání ve Zlínském kraji. Analyzovány budou všechny stavební společnosti, které zveřejňují účetní závěrku v plném rozsahu, ve Zlínském kraji se nachází takových společností sedm. Analyzovány budou za posledních pět let – od roku 2016 do roku 2020. Společnosti budou rozděleny na malé a střední společnosti. Nejdříve budou analyzovány malé stavební společnosti, a to každá zvlášť a poté mezi sebou. Následovat bude analýza středních společností, také nejdříve každé společnosti zvlášť a poté srovnání mezi sebou. Na závěr bude provedeno celkové zhodnocení všech vybraných společností.

2 Stavební podnik

Stavebním podnikem můžeme nazvat podnik, který působí na stavební trhu a vystupuje pod zhotovitelem nebo dodavatelem. A jeho hlavním předmětem podnikání je stavební výroba.

Za stavební výrobky můžeme označit dodávku stavebních prací na nové výstavby celých nebo částí stavebních objektů, jejich modernizace, rekonstrukce, opravy a údržby.^{[7][15]}

Podnik v tržní ekonomice je založen na třech základních principech:

- Princip soukromého vlastnictví – představuje právo majitele podniku účastnit se přímo či nepřímo řízení podniku,
- Princip autonomie – představuje svobodu a nezávislost podniku na ostatních korporacích či státu,
- Princip ziskovosti – představuje dosahování zisku z podnikatelské činnosti.^[7]

2.1 Charakteristické rysy stavebního podniku

Stavební podnik jako každý jiný podnik má základní charakteristický znak ekonomickou a právní samostatnost. Ekonomická samostatnost představuje samostatné vystupování na trhu bez zásahu státu. Právní subjektivita znamená, že podnik musí sám dodržovat práva a povinnosti plynoucí ze smluvních vztahů.

Stavební podnik je ale oproti ostatním podnikům specifický, tyto specifika vyplývají z charakteru jeho výroby a následného hotového produktu.^{[7][15]}

2.1.1 Specifické znaky stavební výroby:

- **Zakázková výroba** – oproti průmyslové výrobě má stavební výroba z velké části předem známého odběratele. Tato zakázka se pak tvoří na základě konkrétní předem zpracované projektové dokumentace, tudíž je každá stavba unikátním a jedinečným dílem.^[15]
- **Hotový produkt výroby je vázán na místo, výroba se přemísťuje** – na rozdíl od průmyslového odvětví, kde je výroba na jednom místě a přemísťuje se výrobek.^[15]
- **Náročná organizace výrobního procesu** – na straně odběratele i dodavatele může vystupovat více subjektů. Odběratel může být soukromá fyzická osoba, právnická osoba nebo sdružení fyzických či právnických osob. V některých případech může být odběratel zastupován jinou institucí, v tom

případě je komunikace ještě zdlouhavější. Naopak dodavatel může být jedna právnická (v některých případech i fyzická) osoba nebo sdružení osob, které realizují zakázku pouze vlastními zdroji nebo mohou mít na část stavebních prací subdodavatele nebo v ojedinělých případech může mít dodavatel najaté subdodavatele na celou zakázku. V případě realizace zakázky subdodavateli, musí být zpracován velmi kvalitně časový plán výstavby, aby bylo možné podle něj správně nasmlouvat subdodavatele (z důvodu návaznosti jednotlivých subdodávek).^[15]

- **Dlouhý výrobní cyklus** – realizace stavebního díla je časově náročná. Do délky výstavby vstupuje mnoho vlivů. Jedním z největších vlivů jsou jednoznačně klimatické podmínky. Vzhledem k technologickým postupům jsou při některých pracích potřeba například teploty nad bodem mrazu. Proto může dojít při nepříznivém počasí k přerušení výroby a tím prodloužení výrobního cyklu, oddálení předání stavby a s tím je spojené i zvýšení výdajů – penále za prodlení.^[15]

Tabulka 2-1: Srovnání stavebnictví a průmyslu. Zdroj: ČÁSENSKÝ, Martin, 126MS01: Management stavení firmy, Studijní opora; vlastní zpracování.

Stavebnictví	Průmysl
Mechanizace výroby	Automatizace výroby
Působení klimatických vlivů	Práce v chráněných prostorách
Pohyblivé pracoviště	Stabilní pracoviště
Individuální charakter výroby	Hromadná výroba
Fluktuace pracovníků	Stabilita pracovníků

2.2 Činnosti stavebního podniku

Tabulka 2-2: Činnosti stavebního podniku. Zdroj: MARKOVÁ Leonora, Stavební podnik, Studijní opora; vlastní zpracování.

Činnosti stavebního podniku				
Hlavní stavební výroba		Vedlejší výroba	Pomocná výroba	Ostatní
HSV	PSV	Průmyslová výroba		
Práce hlavní stavební výroby	Práce přidružené stavební výroby	Stavebních hmot		

- **Hlavní stavební výroba** – Zahrnuje dodávky stavebních prací, které můžeme rozdělit na hlavní stavební výrobu (HSV) a přidruženou stavební výrobu (PSV). Práce mohou být prováděny na výstavbě nového objektu nebo na rekonstrukci, modernizaci a úpravě stávajícího objektu. Do hlavní výroby zařadíme především práci a dodávky prováděné na hrubé stavbě (u pozemního stavitelství), u inženýrského stavitelství patří do HSV celá dodávka. Přidružená stavební výroba obsahuje dodávku a montáž při dokončování stavby a jsou to řemesla nebo profese. ^[15]
- **Vedlejší výroba** – Jedná se o přípravu pracovních předmětů pro hlavní činnosti jako je výroba stavebních polotovarů a stavebních hmot (například betonové směsi, prvky na bázi betonových směsí, výztuže do betonů). Tato výroba je spíše průmyslovou výrobou. ^[15]
- **Pomocná výroba** – zahrnuje dodávku a montáž pracovních prostředků pro HSV a PSV. Jedná se o dočasná zařízení. ^[15]
- **Ostatní činnosti** – Vše ostatní, co není zahrnuto ani v jedné předcházející činnosti. Jsou to především služby (doprava, půjčování strojů), výzkum a projektovou činnosti. ^[15]

2.3 Právní formy podnikání

V České republice se může podnikat dvěma způsoby – jako fyzická nebo právnická osoba.

Fyzická osoba se řídí zákonem č. 455/1991 Sb. Živnostenský zákon, daň z příjmu je 15 %. A právnické osoby se řídí zákonem č. 90/2012 Sb. Zákon o obchodních korporacích a daň z příjmu tvoří 19 %.^{[1][14][26]}

a) Fyzické osoby

Fyzická osoba je nejjednodušší způsob podnikání. Jsou to živnostníci neboli osoby samostatně výdělečně činné (OSVČ). Živnost ve smyslu § 2 Živnostenského zákona *je soustavná činnosti provozována samostatně, vlastním jménem, na vlastní odpovědnost, za účelem dosažení zisku a za podmínek stanovených tímto zákonem.* Podle odborné způsobilosti rozlišujeme dva typy živností – živnosti ohlašovací a koncesované. U ohlašovacích řemesel jsou další tři podkategorie, a to živnosti volné, řemeslné a vázané. ^{[20][26]}

Ohlašovací

- Volná – pro zahájení živnosti volné není potřeba splnit žádné podmínky. Do této kategorie patří zejména umělci, novináři, překladatelé. V zákoně je najdeme v příloze č. 4. ^[26]
- Řemeslná – pro zahájení živnosti je potřeba doložit odbornou způsobilost, a to výučním listem, maturitní vysvědčením, vysokoškolským diplomem nebo uznáním odborné kvalifikace. Pokud splňujeme podmínky, stačí zahájení činnosti pouze ohlásit, nemusí o ni žádat a čekat o schválení. Spadají sem známá řemesla jako malíři, instalatéři, tesaři nebo klempíři. Tyto živnosti nalezneme v příloze č. 1 Živnostenského zákona. ^[26]
- Vázaná – u živností vázaných je třeba dokládat stejně jako u živností řemeslných odbornou způsobilost. Živnosti včetně podmínek odborné způsobilosti jsou vypsány v příloze č. 2 Živnostenského zákona. Spadá se například vedení účetnictví, projekční práce, provádění staveb. ^[26]

Koncesované

- Živnosti koncesované včetně potřebné odborné způsobilosti nalezneme v příloze č. 3 Živnostenského zákona. Při splnění odborné způsobilosti můžeme požádat o udělení živnosti. O tomto udělení rozhodne příslušný úřad. ^[26]

b) Právnícké osoby

Dle § 1 Zákona o obchodních korporacích jsou *obchodními korporacemi obchodní společnosti a družstva*. Obchodní společnosti se dále dělí na: veřejná obchodní společnost, komanditní společnost, společnost s ručením omezeným, akciová společnost a družstvo. ^[24]

Veřejná obchodní společnost

- Založení: založit společnost musí nejméně dvě osoby, které ručí celým svým majetkem. Nejčastěji je má zkratku za názvem společnosti v.o.s. Zakládá se podepsáním společenské smlouvy, která musí obsahovat název společnosti, předmět podnikání a určení společníků prostřednictvím jmen a příjmení. ^[20]
- Statutární orgán: statutárním orgánem jsou všichni společníci, pokud neurčuje společenská smlouva jinak. ^[24]

Komanditní společnost

- Založení: založit komanditní společnost musí minimálně dvě osoby, a to komanditista a komplementář. Přičemž komanditista ručí omezeně a komplementář ručí neomezeně celým svým majetkem. Za názvem společnosti bývá zkratka k.s. Společenská smlouva musí jednoznačně určit, který ze společníků je komanditista a který komplementář a výši vkladu každého komanditisty. [24]
- Statutární orgán: statutárním orgánem jsou všichni komplementáři, pokud smlouva neurčí jinak. [24]

Společnost s ručením omezeným

Jedná se o nejrozšířenější formu podnikání.

- Založení: Založit společnost s ručením omezeným může jeden nebo více společníků. Společenská smlouva musí obsahovat název společnosti, předmět podnikání, určení společníků, označení podílů a výši vkladů, výši základního kapitálu a počet jednatelů. Minimální základní kapitál je 1 Kč. Zkratka za název společnosti je s.r.o. Společníci ručí do výše, v jaké nesplnili svou povinnost vložit peníze podle vztahu zapsaného v obchodním rejstříku. [24]
- Orgány společnosti: valná hromada, která je nejvyšším orgánem společnosti a členy jsou všichni společníci. Jednatelé, což je statutární orgán společnosti a jsou to jeden nebo více jednatelů. A dozorčí rada – je to nepovinný orgán a má za úkol dohlížet na činnost jednatelů. [24]

Akciová společnost

- Založení: Společnost může založit jeden nebo více zakladatelů. K založení stačí přijetí stanov zakladatelem. Stanovy musí mít charakter veřejné listiny. Pokud akciovou společnost zakládá jeden zakladatel, pak hovoříme o zakladatelské listině, pokud ji zakládá více zakladatelů, pak se jedná o zakladatelskou smlouvu. Založit akciovou společnost můžeme dvěma způsoby, a to bez upisování akcií nebo na základě výzvy k upisování akcií. [24]
  - Při založení společnosti bez veřejné nabídky musí smlouva obsahovat název společnosti, sídlo a předmět podnikání, navrhovaný základní kapitál – základní kapitál je součet jmenovitých hodnot všech akcií a je ve výši 2 000 000 Kč. Dále musí obsahovat počet těchto akcií a jejich jmenovitou hodnotu, tzv. upisované vklady, což je součet veškerých peněžitých i nepeněžitých vkladů společníků. Musí obsahovat také údaj o omezení převoditelnosti akcií na jméno, jak bude splacen

emisní kurs, určení členů orgánů, kteří jsou voleni valnou hromadou a určení správce vkladu.^{[24] [XF]}

- Při zakládání společnosti na základě výzvy k upisování akcií musí obsahovat stejné položky jako smlouva bez veřejné nabídky a k tomu dále musí obsahovat dobu a místo upisování akcií, postup při upisování akcií, způsob svolání ustanovující valné hromady upisovatelů a dobu, místo a jak budou spláceny upsané akcie a také jejich výše. Upsání akcie je zápis do listiny upisovatelů, přičemž je upisovatel splatit minimálně 10 % jmenovité hodnoty akcií ihned při upisování na účet banky a zároveň musí splatit minimálně 30 % jmenovité hodnoty do zahájení valné hromady.^{[24] [XF]}
  - Akciová společnost vzniká zápisem do obchodního rejstříku.
- **Orgány společnosti:** Zákon o obchodních korporacích umožňuje založit monistický systém a dualistický systém. V monistickém systému funguje správní rada funguje jako obchodní vedení a zároveň dohlídá na činnosti společnosti. V dualistickém systému (který je v České republice nejčastější) je statutární orgán představenstvo a kontrolní orgán dozorčí rada.
- Monistický systém – u monistického systému je nejvyšší orgán valná hromada, což je shromáždění všech vlastníků akcií. Valná hromada rozhoduje o změnách stanov, volí orgány společnosti, schvaluje účetní závěrku. Počty hlasů jsou stanoveny na základě počtu vlastněných akcií. Druhý orgán a to kontrolně-řídící orgán je správní rada. Pokud není ve stanovách stanoveno jinak, pak má tři členy.
  - Dualistický systém – má tři orgány, a to valnou hromadu, což je stejně jako u monistického systému shromáždění všech vlastníků akcií, je to nejvyšší orgán akciové společnosti a má stejná práva jako u monistického systému. Druhý orgán je představenstvo, jež je statutární orgán a řídí společnost mezi valnými hromadami, členy představenstva volí valná hromada a obvyklý počet jsou tři. Třetím orgánem je dozorčí rada, jejíž úkolem je dohlížet na činnosti představenstva. Volí ji členové valné hromady a má většinou také tři členy. Funkční období člena jsou tři roky.

Družstvo

- Dle zákona č. 90/2012 Sb. Zákonu o obchodních společnostech a družstev (zákon o obchodních korporacích) je družstvo společenství neomezeného

počtu lidí, které se zakládá za účelem vzájemné podpory členů nebo třetích osob nebo za účelem podnikání.

- Založení: musí být založeno nejméně třemi členy. Zakládá dohodou zakladatelů o obsahu stanov. Stanovy musí být v listinné podobě. Stanovy musí obsahovat seznam zakladatelů, jakých způsobem musí být splněna vkladová povinnost k základnímu členskému vkladu, zvolení členové orgánů družstva a u nepeněžitého vkladu musí být uveden jeho popis, ocenění, odhadce, který ocenění provedl. ^[24]
- Orgány družstva: prvním orgánem je členská schůze, která rozhoduje o nejdůležitějších záležitostech družstva, volí také další orgány. Tyto orgány musí předkládat účty za svůj výkon. Druhým orgánem je představenstvo, má všeobecnou kompetenci, řídí a rozhoduje v těch věcech, které nejsou v kompetenci jiných orgánů družstva. Představenstvo je statutární orgán družstva. Třetím orgánem je kontrolní komise, který, jak už má v názvu, kontroluje činnost družstva, všech jeho členů a orgánů. U malých družstev, které mají méně jak 50 členů, není povinností zřizovat představenstvo a kontrolní komisi. Statutárním orgánem se pak stává předseda družstva a právo kontroly má každý jeden člen družstva.

2.4 Rozdělení společností dle velikosti

Rozdělení podniků dle velikosti není jednoznačné, každý stát může používat jiná kritéria. Nejznámějšími je rozdělení dle SME (small and medium enterprise) a SMB (small and medium business).

Rozdělení dle SME

Dle přílohy 1 Nařízení Komise (ES) č. 800/2008 ze dne 6. srpna 2008 můžeme zařadit podniky do konkrétních kategorií. V tomto nařízení jsou uvedena tři kritéria – počet zaměstnanců, roční obrat a roční bilanční suma z rozvahy. Pro zařazení do dané kategorie musí splňovat 2 kritéria, a to počet zaměstnanců a buď roční obrat nebo roční bilanční sumu.

2.4.1 Mikropodniky

Do mikropodniků spadají podniky, které mají menší počet zaměstnanců než 10, roční obrat je menší než 2 milionů EUR a roční bilanční suma je menší taktéž než 2 miliony EUR.

2.4.2 Malé podniky

Do kategorie malé podniky zařadíme podniky, které mají počet zaměstnanců od 10 do 50, nemá roční obrat nebo roční bilanční sumu větší než 10 milionu EUR.

2.4.3 Střední podniky

Střední podniky jsou charakteristické počtem zaměstnanců od 50 do 250 a ročním obrátem menším než 50 milionů EUR a roční bilanční sumou menší než 43 milionů EUR.

2.4.4 Velké podniky

Do velkých podniků spadají ostatní podniky, které zaměstnávají více než 250 zaměstnanců, mají roční obrat vyšší než 50 milionů EUR a mají roční bilanční sumu větší než 43 milionů EUR.

Tabulka 2-3: Kategorie podniků dle velikosti dle SME. Zdroj: MÁČE, Miroslav. Účetnictví a finanční řízení; vlastní zpracování.

Kategorie podniku	Počet zaměstnanců	Roční obrat	Roční bilanční suma
Velký	> 250	> 50 mil. €	> 43 mil. €
Střední	< 250	< 50 mil. €	< 43 mil. €
Malý	< 50	< 10 mil. €	< 10 mil. €
Mikro	< 10	< 2 mil. €	< 2 mil. €

3 Finanční řízení podniku

Finanční řízení je součástí všech aktivit podniku a je nezastupitelný v rámci celkového řízení podniku a také pro jeho rozhodování. Základ pro finanční řízení tvoří strategické a dlouhodobé cíle. Jde také o získání zdrojů financování podniku a využití jich k dosažení základních cílů podniku s ohledem na možné omezující podmínky. ^{[3] [5]}

Hlavním úkolem je zajištění potřebných zdrojů financování a jejich využití tak, aby byl zachován správný poměr mezi výkonností (rentabilitou), kapitálovou strukturou (zadlužeností) a solventností (likviditou). ^[5]

Dle Kaloudy je finanční řízení podmnožina firemních financí, která je používána jako klíčový nástroj podnikových financí, které jsou chápány dvěma způsoby – jako zdroje financování podnikatelských aktivit a jako soubor aktivit spjatých s finančními zdroji, které usilují o realizace podnikových aktivit. Pokud se bavíme o finančním řízení jako o nástroji firemních financí, pak Kalouda říká, že jsou čtyři funkce, tři základní – financování, investování, dividendová politika a ta čtvrtá – evidence, archivace a také práce s výsledky finančního řízení. ^{[8] [9]}

Do finančního řízení taktéž spadá měření a hodnocení finanční výkonnosti prostřednictvím finanční analýzy, oceňování a plánování. ^[5]

Součástí finančního řízení, i když ne přímo, je vnější ekonomické prostředí, ve kterém podnik působí. Můžeme sem zařadit například daňovou politiku situaci na trhu, vývoj inflace nebo měnových kurzů.

3.1 Cíle finančního řízení

Finanční cíle jsou jedním z hlavních cílů podniku. Definování a následné sledování plnění těchto cílů slouží jako nástroj pro rozhodování o vývoji podniku.

V minulosti se maximalizace zisku považovala za úplně ten nejdůležitější cíl podniku. Vzhledem k tomu, že víme, že zisk podniku je ovlivňován různými okolnostmi – hovoříme-li o interních skutečnostech, hovoříme o způsobu účtování, způsobu oceňování a odepisování dlouhodobého majetku a také například tvorbu rezerv, zjišťujeme, že je důležitá také tržní hodnota podniku a usilování o její maximalizaci. Zisk je následně obsažený v požadavku na růst hodnoty podniku. ^{[8] [9]}
^[16]

Jak už bylo zmíněno výše, tak podstatně velkou roli hraje taktéž likvidita podniku. A to z toho důvodu, že i když podnik vytváří vysoký zisk, který je ale vázán a podnik díky tomu nemá dostatek peněžních prostředků na splacení svých závazků, dostává se podnik do finanční tísně. ^{[8] [16]}

Za hlavní cíle finančního řízení tedy pokládáme růst hodnoty firmy a zvyšování výkonnosti podniku. Cíle u každého podniku se mohou lišit a záleží také na

charakteru podniku, velikosti podniku a oboru v jakém podniká. Mezi další cíle se může řadit optimalizaci kapitálové struktury, efektivní zhodnocení přebytečné likvidity nebo snížení nákladů. [16]

3.2 Hlavní oblasti finančního řízení

Jak je popsáno výše, tak mezi hlavní úkoly finančního řízení je zejména získávání peněžních prostředků a efektivní poměr kapitálové struktury. Také přerozdělení těchto peněžních prostředků do správně zvoleného nepeněžního majetku.

Působení finančního řízení je daleko rozsáhlejší, ale může být rozdělena do těchto oblastí:

- *Zajišťování finančních zdrojů pro založení či další rozvoj podniku*
- *Volba optimální finanční struktury*
- *Financování a řízení oběžného majetku*
- *Investování peněžních prostředků do fixního majetku*
- *Rozdělování podnikového zisku s ohledem na daňovou politiku státu*
- *Finanční analýza činnosti podniku zaměřená zejména na analýzu likvidity, úroveň financování, využití vloženého kapitálu a rentability podnikání*
- *Finanční plánování tvorby a užití interních a externích finančních zdrojů*
- *Vnitřní finanční řízení velkých integrovaných celků*
- *Využívání zahraničního kapitálu ve financování podnikových činností a vliv změn měnových kurzů*
- *Finanční řízení při spojování, reorganizacích, sanaci a zániku podniku (VALACH Josef, Finanční řízení podniku, str. 22)*

3.3 Finanční rozhodování

Finanční rozhodování si můžeme představit jako proces výběru optimální varianty pro získání peněz, podnikového kapitálu a jejich efektivního využití, tak aby byly naplněny finanční cíle podniku.

Obecně platí, že finanční rozhodování je v zásadě stejné jako jakékoli jiné rozhodování.

Často navrhované správné posloupné fáze finančního rozhodování:

- *Vymezení problému a stanovení cílů*
- *Rozbor vstupních informací*
- *Určení možností řešení*
- *Vybrání optimálního řešení*
- *Vlastní provedení a dosažení cíle. [27] [28]*

Z časového hlediska můžeme finanční rozhodování rozdělit na dlouhodobé a krátkodobé rozhodování.

- Dlouhodobé (neboli strategické) – rozhodování v horizontu, který je větší než jeden rok. Jde zejména o rozhodování o dlouhodobém majetku a dlouhodobého kapitálu. Dlouhodobé rozhodování významně ovlivňuje finanční pozici podniku. Jeho změny jsou obtížně realizovatelné.
- Krátkodobé (také označované jako taktická) – rozhodování v časovém horizontu kratším než jeden rok. Jde o rozhodování o velikosti a struktuře složek oběžných aktiv. Jde o určení optimální formy krátkodobého kapitálu, zajištění krátkodobých finančních rezerv, zajištění proti rizik spojených s podbíháním – změna úrokových sazeb, opožděné platby od odběratelů. [27] [28]

3.4 Principy finančního řízení

Jedná se o zásady, které v případě dodržování mají kladný dopad na financování podniku, což je hlavní úkol finančního řízení. [8] [10] [11]

3.4.1 Princip respektování faktoru času

Princip respektování faktoru času zohledňuje časovou hodnotu peněz, která říká, že současná hodnota peněz je větší než ta budoucí. Je potřeba tam, kde dochází k nesouladu mezi příjmy a výdaji neboli pokud vznikají příjmy a výdeje v delším časovém horizontu. Tento princip je potřeba zejména při vyhodnocování investičních projektů – zda budou či nebudou přijaty, při volbě formě dlouhodobého financování. Metody na principu úrokování vstupují do spousty dalších finančních přepočtů a jsou tvořeny třemi protikladnými dvojicemi:

- Úročitel x odúročitel
- Střadatel x fondovatel
- Umořovatel x zásobitel [8] [10] [11]

Úročitel – používá se tam, kde je potřeba přepočíst částky, u kterých dochází ke zhodnocení pravidelně o stejné procentu v určitém časovém úseku a je potřeba zjistit budoucí hodnotu. Jedná se například o přepočtení budoucí hodnoty vkladu v bance. [8] [10]

Výpočet budoucí hodnoty se stanoví na základě vztahu:

$$FV = PV * (1 + i)^n$$

kde: *FV* – budoucí hodnota
PV – současná hodnota

i – úroková míra

n – počet let^{[8][11]}

Odúročitel – je pravým opakem úročitele a používá se tam, kde je potřeba přepočíst budoucí hodnotu na tu současnou.^{[8][10]}

Výpočet současné hodnoty:

$$PV = FV * \frac{1}{(1 + i)^n}$$

kde: *PV* – současná hodnota

FV – budoucí hodnota

i – úroková míra

n – počet let^{[8][11]}

Střadatel – určuje konečnou hodnotu pravidelných plateb včetně jejich zhodnocení (jako úroková sazba) za určité období (nejčastěji měsíc, kvartál, rok), přičemž k jejich ocenění dochází na konci stanoveného období. Tato metoda pomáhá určit konečnou hodnotu pravidelné tvorby různých fondů s pravidelným zhodnocením anuitní složky.^{[8][11]}

Výpočet budoucí hodnoty anuity:

$$FV_a = A * \frac{(1 + i)^n - 1}{i}$$

Kde: *FV_a* – budoucí hodnota anuity

A – anuita

i – úroková míra

n – počet let^{[8][11]}

Fondovatel – určuje, jak má být vysoká anuitní platba, která je potřebná k dosažení požadované budoucí hodnoty za předpokladu nepřetržitého zhodnocování stejným výnosovým procentem.^{[8][11]}

Výpočet anuitní platby pro dosažení budoucí hodnoty:

$$A = FV_a * \frac{i}{(1 + i)^n - 1}$$

Kde: *A* – anuita

FV_a – budoucí hodnota anuity

i – úroková míra

n – počet let^{[8] [11]}

Umořovatel – Používá se k výpočtu velikosti pravidelných splátek úvěru (nebo jiného cizího kapitálu zatíženého úrokem, který je složen z úročení) a plateb úroků na konci roku.^{[8] [11]}

Výpočet kapitálové obnovy:

$$K = U * \frac{i * (1 + i)^n}{(1 + i)^n - 1}$$

Kde: *K* – roční splátka úvěru a úroku

U – úvěr

i – úroková míra

n – počet let^{[8] [11]}

Zásobitel – umožňuje vypočítat současnou hodnotu budoucích pravidelných výnosů. Tento výpočet lze například použít k určení velikosti fondu, který je třeba vytvořit, aby bylo možné vyplácet požadované částky pro určitý cíl a po určité období.^{[8] [11]}

Výpočet současné hodnoty anuity:

$$U = K * \frac{(1 + i)^n - 1}{i * (1 + i)^n}$$

Kde: *U* – částka zajišťující pravidelný výnos

K – pravidelný výnos na konci období

i – úroková míra

n – počet let^{[8] [11]}

Současná hodnota anuity tudíž udává, kolik musíme nyní investovat do banky nebo jiné formy investice, abychom získali stabilní výnos po dobu stanovených let. Vzhledem k tomu, že zásobitel je inverzní k umořovateli, lze ji také použít k hrubému výpočtu dosažitelné výše bankovního úvěru na základě výše splátek, kterou společnost považuje za přijatelnou na základě schopnosti podniku produkovat výslednou činnost.^{[8] [11]}

3.4.2 Princip peněžních toků

Pro finanční řízení je důležité sledovat také peněžní toky, protože náklady a výnosy často neodpovídají výdajům a příjmům. Abychom mohli hovořit o finančním zdraví podniku, musí být podnik schopen dostát svým závazkům, jinými slovy musí být schopný uhradit veškeré závazky – ať už jsou to závazky z obchodních vztahů, závazky vůči zaměstnancům nebo státním institucím. [11]

Společnost by se měla snažit využít především možnosti interního financování, než přijde k externím možnostem. Mezi možnosti interní řadíme například snížení výdajů, zvýšení příjmů, prodej nadbytečného majetku nebo odložení investic. Do externího řadíme například bankovní úvěr, navýšení vlastního kapitálu a taky získání dotace. [8] [11]

Tento princip se prosadil také v České republice a je součástí účetní závěrky a jedná se o výkaz cash-flow. [8] [11]

3.4.3 Princip čisté současné hodnoty

Princip čisté současné hodnoty slouží k posouzení přijatelnosti podnikových investic a pracuje s ukazatelem čisté současné hodnoty (NPV), který by podle tohoto principu měl být pro vybranou investici vždy kladný nebo roven nuly. Ukazatel **NPV** představuje rozdíl mezi kumulací diskontovaných čistých peněžních toků za jednotlivé roky životnosti investice a investičními výdaji na začátku investice.

$$NPV = PVCF - IC$$

$$NPV = \sum_{t=1}^n \frac{CF_t}{(1+d)^t} - IC$$

kde: NPV – čistá současná hodnota investice

PVCF – současná hodnota čistého cash flow

IC – investiční výdaje

D – diskontní míra na úrovni kapitálových nákladů

T – období 1 až n

N – doba životnosti investice [8] [11]

Ukazatel **NPV** je však pouze jedním z mnoha možných dynamických ukazatelů, které lze použít k posouzení přijatelnosti investice. Mezi další dynamické metody, které můžeme použít namísto NPV, patří Index současné hodnoty (IPV), vnitřní výnosové procento (IRR) a dynamická doba návratnosti (DPP). [8] [11]

Pokud má být tento princip dodržován na základě **IPV**, potom by měl být index pro každou investici roven minimálně jedné. Tato metoda oceňování investic navíc umožňuje porovnávat investice s různými kapitálovými náročnostmi. [8] [11]

$$IPV = \frac{\sum_{t=1}^n \frac{CF_t}{(1+d)^t}}{IC}$$

kde: *IPV* – index současné hodnoty

IC – investiční výdaje

CF_t – cash flow

d – diskontní míra na úrovni kapitálových nákladů

t – období 1 až *n*

N – doba životnosti investice [8] [11]

Pokud je princip založen na bázi **IRR**, pak pravidlo, že návratnost investice musí být stejná nebo vyšší než náklady kapitálu na úrovni **WACC**. V tomto případě se předpokládá, že investiční náklady budou pokryty kombinací vlastního a cizího kapitálu ve stejné kapitálové struktuře, jako je ta stávající. Na základě předchozích informací, mohou nastat tři situace, a to:

- WACC je menší než IRR – investice je výhodnější než nákladovost kapitálu a dochází ke zvyšování ROE (rentabilita vlastního kapitálu),
- WACC se rovná IRR – výnos z investice pokryje náklady na cizí i vlastní kapitál, ale nevede k tvorbě EVA (ekonomická přidaná hodnota),
- WACC je větší než IRR – v tomto případě je porušeno pravidlo IRR, a tudíž by se investice neměla realizovat, výnosy nedosahují ani takové velikosti, aby byly pokryty kapitálové náklady. [8] [11]

V případě hrazení investičních nákladů pouze cizím kapitálem, musí být IRR vyšší než nákladovost cizího kapitálu, která je vyjádřena úrokovou sazbou.

$$IRR = \frac{NPV_n}{NPV_n + |NPV|_v} * (i_v - i_n)$$

kde: *IRR* – vnitřní výnosové procento

i_n – diskontní koeficient nižší

i_v – diskontní koeficient vyšší

NPV_n – NPV při využití nižšího diskontního koeficientu

NPV_v – NPV při využití vyššího diskontního koeficientu [8] [11]

V případě dodržování principu NPV pomocí ukazatele **DPP** lze realizovat pouze takovou investici, kde je hodnota DPP nižší než životnost analyzované investice.

$$IC = \sum_{t=1}^{DPP} \frac{CF_t}{(1+d)^t}$$

kde: *IC* – investiční náklady

DPP – dynamická doba návratnosti

CF_t – cash flow

d – diskontní míra na úrovni kapitálových nákladů ^[8] ^[11]

3.4.4 Princip zohledňování rizika

Zohledňovat riziko ve finančním řízení neznámá úplně se mu vyhýbat. U investic, kde v zásadě výnos vždy přináší určité riziko. Velmi málo investic přináší téměř absolutní jistotu. Při porovnávání investičních příležitostí proto platí rozumné pravidlo – čím je investice rizikovější, tím je požadován vyšší výnos.

Snaha společnosti o snížení nebo úplné odstranění rizik vede k různým formám ochrany před rizikem. A v podstatě každé riziko může ovlivnit finanční stabilitu podniku. V důsledku toho může společnost hledat ochranu prostřednictvím různorodosti výroby, investic, dodavatelů a odběratelů, tvorby rezerv a rezervních fondů, pojištění na škodné události a další. Pokud nastanou rizika, způsobí změny ve výši a termínu očekávaných příjmů a očekávaných výdajů. ^[11]

Můžou nastat negativní změny:

a) U příjmů

- Nezaplacení pohledávek odběratelem
- Menší poptávka po produktu
- Menší očekávané příjmy z finančních investic z důvodu rizik

b) U výdajů

- Zvýšení cen vstupů
- Změny kurzů při obchodování se zahraničím
- Poškození, krádež majetku ^[11]

Existují i řada dalších rizik spojených s finančními investicemi, jako například

a) Volatilita – jde o investice, které mají společný prvek, může to být druh investice, cíl investice, komodita, průmysl a na základě tohoto společného

faktoru mohou nést stejné riziko. Jejich ceny mohou kolísat podle potřeb a postojů investorů, hodnoty nebo přírodní či politické situace. Společnost může ve svém portfoliu zmenšit riziko volatility rozložením investičních aktiv podle typu, regionu, odvětví nebo například měny.^[11]

- b) Měnové riziko – může nastat v případě, kdy je investice spojena s cizí měnou. V tomto případě hrozí, že pokud zahraniční měna v době, kdy má být výnos vyplácen – přeměněn na tuzemskou měnu, posílí, tudíž hodnota vyjádřená v tuzemské měně ztratí část své hodnoty. Pro snížení tohoto rizika lze využít fixaci kurzu prostřednictvím finančních derivátů.^[11]
- c) Úrokové riziko – vzniká, když změna úrokových sazeb ovlivní návratnost investice, která je vázána na úrokové sazby. Mohou to být například investice do dluhopisů či vložení finančních prostředků na termínované vklady bez fixace úroku. Úrokové riziko může také ovlivnit investiční náklady zvýšením nákladů kapitálu, pokud je investice financována z externích zdrojů.^[11]
- d) Riziko likvidity – týká se schopnosti přeměny daného aktiva na finanční prostředky, a to jak z hlediska rychlosti, tak i minimalizace transakčních nákladů nebo znehodnocení investice. U cenných papírů lze riziko snížit vyřazením cenných papírů s nízkým obratem obchodování.^[11]
- e) Inflační riziko – může ovlivnit hrubý i čistý zisk z investice. Může zvýšit náklady, které jsou spojené s investicí tím, že dojde ke zvýšení vstupních nákladů nebo například poplatků, a pokud původně předpokládaný zisk zůstane stejný, čistý zisk se v důsledku toho sníží. A inflace také snižuje reálnou návratnost investic, protože znehodnocuje měnu. Takže investoři budou kvůli inflaci moci kupovat méně zboží za stejnou nominální hodnotu. Skutečnou návratnost investice lze vypočítat jako rozdíl mezi návratností investice (ROI) a mírou inflace. Zmírnění tohoto rizika lze dosáhnout zaměřením investic pouze do stabilních ekonomik s nízkou inflací.^[11]

3.4.5 Princip optimalizace kapitálové struktury

Kapitálová struktura k financování všech činností společnosti má rozhodující vliv na finanční stabilitu a ziskovost společnosti. Podle tohoto principu jsou průměrné náklady kapitálu vyjádřené ukazatelem WACC často považovány za hlavní kritérium optimalizace. Tento princip zdůrazňuje nutnost jejich minimalizace. Nákladovost kapitálu však nejsou jediným rozhodujícím kritériem pro určení jeho

složení. Kapitálová struktura by měla zdůrazňovat, jak potřebu společnosti minimalizovat náklady, tak potřebu finanční stability podniku. Kromě kapitálových nákladů hrají roli při určování kapitálové struktury, včetně výše dluhu společnosti, také následující faktory:

- kontrola nad společností
- stálost tržeb a s tím související stabilita zisku
- nebezpečí úpadku
- dividendová strategie. ^[11]

Z hlediska zvýšení finanční stability podniku je nejvhodnějším řešením provést požadované navýšení kapitálu zvýšením hodnoty vlastního kapitálu. Ale pokud tomu tak není, protože pokud společnost prostřednictvím své produkci generuje zisky, které následným zadržením ve společnosti ve formě nerozděleného zisku, existuje pouze možnost zvýšení celkového kapitálu z externích zdrojů. To může vést k oslabení rozhodovací pravomoci stávajících vlastníků, která se často odvíjí od jednotlivých podílů na základním kapitálu společnosti. V důsledku toho může navyšování celkového kapitálu z externích zdrojů vést k postupné ztrátě kontroly nad společností. ^[11]

Čím větší je oscilace tržeb a zisků, tím větší je riziko spojené s úhradou nákladů a splátek spojených s využíváním placených externích zdrojů financování. Naproti tomu v případě stálých výnosů, stálých provozních nákladů a tím i související stálý zisk hospodaření, má společnost zdroje, které jí umožňují zvládat větší míru zadlužení s menším rizikem insolventnosti. Riziko úpadku hraje roli i při rozhodování o kapitálové struktuře, protože největší riziko bankrotu nesou vlastníci společnosti. V případě likvidace společnosti mají nárok na část likvidačního zůstatku až po uspokojení všech ostatních věřitelů. Jedinou zárukou pro vlastníky jsou v tomto případě pouze zisky, které jim byly v minulosti vyplaceny. Tento fakt působí proti nárůstu nerozděleného zisku společnosti. S nárůstem závazků se tak riziko úpadku společnosti rozděluje mezi vlastníky a věřitele. Riziko úpadku se zvyšuje také v důsledku rostoucích cen vstupů, vstupu nové konkurence na trh a podstatný vliv na riziko může mít i změna legislativy. ^[11]

Dividendová politika představuje postoj společnosti k výplatě dividend. Musí zohledňovat potřeby společnosti a je klíčem k rozdělení zisku. Dividendová politika je ovlivněna aktuální zadlužeností, stabilitou a výškou zisku, dále investičními plány, situací na trhu. Mezi primární typy dividendových strategií můžeme zařadit:

- strategii, při které nejsou vypláceny dividendy – v případě velkého množství dluhů nebo investičních plánů

- strategii, které zachovávají pevnou dividendu – každý rok je vyplácena stejně velká část zisku stanovena procenty. A vždy stejné procento ze zisku je zadrženo jako nerozdělený zisk nebo fondů ze zisku
- strategie pasivní zůstatková – zisky jsou zadrženy především v podnikání pro účely financování investic, jejichž výnosy převyšují implicitní náklady vlastního kapitálu, kterými by byly financovány. Pokud jsou uspokojeny investiční potřeby nebo společnost nemá ziskovou investiční příležitost, zbývající zisky jsou použity na výplatu podílů.
- Strategie stabilní dividendová – dividendy jsou vypláceny pravidelně ve stejné výši. Snížení či nevyplacení dividend by pak bylo negativním signálem pro kapitálový trh, což by se následně promítlo do ceny akcií. ^[11]

3.4.6 Princip zohledňování stupně efektivnosti kapitálových trhů

Efektivnost kapitálového trhu je podle tohoto principu považována za schopnost trhu produkovat objektivně přiměřenou cenu pro určité aktivum a neustále ji upravovat podle skutečností, které cenu ovlivňují. Čím více informací je dostupných, tím více zohledňují skutečností, a proto jsou objektivnější. Společnost musí při svém rozhodování zohledňovat, jak efektivní jsou kapitálové trhy, na které kapitál poptává, nebo naopak zhodnocuje volná aktiva. Rozlišujeme nízkou, střední a vysokou efektivnost.

- Slabá efektivnost – přičemž tržní ceny jsou tvořeny výhradně na základě minulých vývojů a historických informací.
- Střední efektivnost – kromě minulých vývojů a historických informací, mají investoři také k dispozici aktuální veřejné informace
- Vysoká efektivnost – investoři mají stejné informace jako u střední efektivnosti, a navíc mají ještě k dispozici interní informace o aktuální výkonnosti emitenta a klíčových plánovaných krocích, což může být zásadní pro budoucí prosperitu nebo úpadek společnosti. Spadá mezi ně například zahájení nové výroby, vstup na nový trh, zajištění klíčových kontraktů. ^[11]

3.4.7 Princip plánování analýzy finančních údajů

Finanční řízení by mělo být vždy založeno na nejaktuálnějších informacích mapujících všechna fakta potřebná pro finanční rozhodnutí. Celý proces evidence, sběru a analýzy dat je založen především na informacích z účetních výkazů. Tento princip říká, že finanční analýza a plánování peněžních toků a finančních zdrojů jsou nezbytné pro dosažení finančních cílů společnosti.

4 Zlatá pravidla financování

Zlatá pravidla financování vztahy mezi jednotlivými složkami majetku a kapitálu doporučují, ne nařizují. Hodnocení těchto vztahů by se mělo hodnotit v celkovém kontextu jako je předmět podnikání, délka podnikání a také právní forma podnikání. Dále by se měla pravidla hodnotit nejméně v horizontu pěti let.

Vlastní kapitál by měl financovat pouze dlouhodobý majetek, který zajišťuje realizaci předmětu podnikání, ostatní dlouhodobý majetek může financovat cizí dlouhodobá kapitál. ^{[8] [11] [22]}

Pokud je dlouhodobý majetek společnosti financován krátkodobým kapitálem, potom je společnost podkapitalizována. Znamená to, že:

- Je méně finančně stabilní, což je rizikové zejména tehdy, pokud využívá, ale nesplácí v termínech nebo objemu krátkodobý neúročný kapitál
- Snižuje náklady na cizí kapitál i průměrné náklady na celkový kapitál
- Navyšuje finanční riziko

Pokud je oběžný majetek společnosti financován dlouhodobým kapitálem, potom je společnost překapitalizována. Je tedy:

- Je finančně stabilnější
- Je méně efektivní – z důvodu toho, že dlouhodobý kapitál je dražší než krátkodobý kapitál ^{[8] [11] [22]}

Kapitál, za který společnost pořídila dlouhodobý majetek by měl odpovídat určitému stupni likvidity. Majetek s vysokým stupněm likvidity je dobře krýt krátkodobým cizím kapitálem. Naopak majetek málo likvidní by se měl krýt dlouhodobým kapitálem.

$$\text{Stupeň zadluženosti} = \frac{\text{cizí kapitál}}{\text{vlastní kapitál}} * 100$$

4.1 Zlaté bilanční pravidlo financování

Zlaté bilanční pravidlo uvádí, že dlouhodobý majetek a oběžný majetek trvale vázaný ve společnosti mají být financovány z dlouhodobých zdrojů. Jinými slovy, je třeba sladit dobu trvání majetku a dobu trvání zdrojů užitých na jeho pořízení. Na splátky musí dlouhodobý majetek vytvořit zdroje (tržby). ^{[11] [22]}

Jinými slovy zlaté bilanční pravidlo říká, že je nutné sladovat časový horizont trvání majetkových částí s časovým horizontem zdrojů, ze kterých je financován.

Jde především o to, aby investiční majetek byl financován dlouhodobým kapitálem – ať už vlastním nebo cizím, v ideálním případě by měl být financován z vlastního kapitálu.

Při financování dlouhodobého majetku krátkodobými zdroji by se mohla společnost dostat do finančních problémů z důvodu krátké splatnosti krátkodobých zdrojů.

Je ale vhodné uvědomit si praktickou povahu zásob, se kterými podnik zachází a které má tak ve své rozvaze. Pokud jde o trvale vázané nebo dlouhodobé zásoby, je nutné financovat je osmicí dlouhodobých časově sladěných zdrojů. ^{[8][11][22]}

$$\text{Dlouhodobý kapitál} = \text{vlastní kapitál} + \text{dlouhodobé cizí zdroje}$$

Jedná se ovšem o ideál, který není v praxi využíván. Pomocí tohoto pravidla, ale můžeme zařadit společnost do dvou forem financování:

- Konzervativní – z dlouhodobého kapitálu společnost financuje i oběžný majetek. Tato forma financování je dražší, ale málo riziková. Můžeme také říct, že touto formou společnost také poskytuje zdarma úvěr svým odběratelům.
- Agresivní – společnost z krátkodobého kapitálu pořizuje dlouhodobý majetek. V tomto případě společnost spoléhá na to, že si na sebe tento majetek vydělá. Tato forma je sice levná, ale je také riziková. Tuto formu většinou využívají velké společnosti. ^{[8][11]}

4.2 Zlaté pravidlo vyrovnání rizika

Uvádí, že vlastní kapitál společnosti by měl být větší než kapitál cizí, jejich minimální poměr by měl být 1:1. Samozřejmostí je přihlížení k charakteru společnosti. Předpokládá se, že vklady majitelů do podnikání budou minimálně stejně velké jako cizí kapitál.

Vlastníci společnosti by měli přispívat přinejmenším stejným dílem k financování jako věřitelé. Čím menší je podíl cizího kapitálu na celkovém kapitálu, tím menší je riziko pro věřitele. V praxi není toto pravidlo většinou dodržováno a cizí kapitál převyšuje vlastní. Pokud společnost financuje z vlastního kapitálu, nemusí platit úroky.

Schopnost podniku hradit své dluhy se může vyjádřit čistým pracovním kapitálem, čím vyšší je čistý pracovní kapitál, tím je společnost likvidnější = je schopna platit své dluhy. ^{[8][11][22]}

$$\text{Čistý pracovní kapitál} = \text{oběžná majetek} - \text{krátkodobý kapitál}$$

4.3 Zlaté pari pravidlo

Zlaté pari pravidlo uvádí, že dlouhodobý majetek by měl být financován výhradně vlastním kapitálem.

Jde o vztah dlouhodobého majetku a vlastního kapitálu. Nemělo by platit, že objem dlouhodobého majetku je menší než objem vlastního kapitálu. Dlouhodobý majetek je velmi často financován i z cizího kapitálu, proto se dlouhodobý majetek a vlastní kapitál rovnají výjimečně. Jinými slovy společnost by měla mít takové množství vlastního kapitálu jaké může vložit do dlouhodobého majetku. Neměla by ho mít ani o moc méně ani o moc více.

Dle definice pravidla můžeme říct, že pokud společnost financuje dlouhodobý majetek z vlastních zdrojů, pak by se tyto složky měly rovnat. Pokud ho financuje částečně i cizích zdrojů, pak by měl být vlastní kapitál menší než dlouhodobý majetek.^{[8] [11] [22]}

4.4 Zlaté poměrové pravidlo

Uvádí, že tempo růstu investic by pro udržení dlouhodobé finanční rovnováhy společnosti, nemělo být vyšší než tempo růstu tržeb.

Dle tohoto pravidla by tempo růstu investic nemělo ani v krátkodobém časovém horizontu předstihnout tempo růstu tržeb.

Příliš vysoké investice by v budoucnu společnost zatěžovaly. Což by mělo za následek snížení likvidity, snížení rentability a možnost ztráty konkurenční schopnosti na trhu.^{[8] [11] [22]}

5 Vstupní data pro finanční analýzu (účetní závěrka)

Výkazy účetní závěrky poskytují informace o majetkové situaci podniku, hospodářských procesech a finanční struktuře. Výkazy účetní závěrky vycházejí ze zákona č. 563/1991 Sb., Zákona o účetnictví. Do těchto výkazů patří: rozvaha, výkaz zisku a ztrát, výkaz o peněžních tocích (cash flow) a také příloha k účetní závěrce. ^[6]
^[12] ^[18]

5.1 Rozvaha

Rozvaha je účetní výkaz, ve kterém je peněžně vyčíslen veškerý majetek podniku a zdroje financování tohoto majetku.

Rozvaha se skládá ze dvou částí. Tou první jsou aktiva (majetek podniku), které nalezneme na levé straně rozvahy a druhou částí jsou pasiva (zdroje financování), které se nachází na pravé straně rozvahy. ^[6] ^[12] ^[18]

Podnik může rozvahu sestavovat:

- Řádnou rozvahu – ke konci účetního období (nejčastěji k 31.12.)
- Počáteční rozvahu – při založení podniku
- Mimořádnou rozvahu – například při likvidaci podniku

Majetek se v rozvaze uvádí v položkách „brutto“ „korekce“ a „netto“. Na jedné rozvaze se vykazuje se za běžné a minulé účetní období, což umožňuje porovnávat struktury v čase. ^[6] ^[12] ^[18]

Porovnáním dvou po sobě následujících období umožňuje zjistit, jak se společnost vyvíjí a tím pomáhá při rozhodování o určení přijetí dlouhodobých i krátkodobých opatření, která vedou k rozvoji podniku.

Na základě bilančního principu musí být hodnota majetku a hodnota kapitálu podniku vykazována v rozvaze totožná, neboť se jedná pouze o dva různé pohledy na jednu věc.

Vazby mezi majetkem a kapitálem:

Majetek = Kapitál

Majetek = Vlastní kapitál + Cizí kapitál

Majetek – Cizí kapitál = Vlastní kapitál ^[6]

Rozvaha podává souhrnný přehled o:

- Hodnotě, struktuře, době použití, likvidnosti a opotřebením majetku podniku.
- Hodnotě vlastního, cizího, dlouhodobého a krátkodobého kapitálu.
- Časovém rozlišení nákladů a příjmů (u majetku) a výnosů a nákladu (u kapitálu), jež je vykazováno na základě aktuálního principu účetnictví. ^[6] ^[18]

Tabulka 5-1: Rozvaha podniku – základní struktura. Zdroj: vlastní zpracování.

Aktiva	Pasiva
<p>Stálá aktiva</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dlouhodobý nehmotný majetek - Dlouhodobý hmotný majetek - Dlouhodobý finanční majetek 	<p>Vlastní kapitál</p> <ul style="list-style-type: none"> - Základní kapitál - Ážio a kapitálové fondy - Fondy ze zisku - Výsledek hospodaření minulých let - Výsledek hospodaření běžného účetního období
<p>Oběžná aktiva</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zásoby - Pohledávky - Krátkodobý finanční majetek - Peněžní prostředky 	<p>Cizí zdroje</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rezervy - Dlouhodobé závazky - Krátkodobé závazky
Časové rozlišení aktiv	Časové rozlišení pasiv

5.1.1 Aktiva

Dlouhodobý majetek:

Dlouhodobý majetek se nepořizuje za účelem dalšího prodeje. Nespotřebává se najednou, ale opotřebává se postupně. Podmínky pro zařazení majetku jako dlouhodobého určuje zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů. Členění je dle zákona následující:

- **Dlouhodobý hmotný majetek** – hmotným majetkem se pro účely tohoto zákona rozumí samostatné movité věci nebo soubory movitých věcí, jejichž pořizovací cena je vyšší než 80 000 Kč a zároveň je předpokládána doba užívání delší než jeden rok, dále zde patří budovy, stavby, pozemky a umělecká díla. Majetek, který je zařazen do dlouhodobého hmotného majetku se musí dle tohoto zákona odepisovat.
- **Dlouhodobý nehmotný majetek** – dle aktuálního znění zákona není státem stanovena minimální částka pro zařazení do dlouhodobého nehmotného majetku. Podmínka pro zařazení je pouze předpoklad užívání déle jak jeden rok. Každá účetní jednotka si zvolí dobu odepisování dle jejího uvážení. Jedná se například o goodwill, softwary, patenty.
- **Dlouhodobý finanční majetek** – tvoří ho například nakoupené cenné papíry, terminované vklady nebo poskytnuté půjčky na déle jak jeden rok.

Majetek, který neztrácí na své hodnotě se neodepisuje, jedná se například o pozemky či umělecká díla. ^{[6] [12] [18] [25]}

Oběžný (krátkodobý) majetek:

Krátkodobá majetek je určen ke spotřebě nebo prodeji. Charakteristickým rysem je častá změna jeho forem.

Oběžný majetek se dělí na:

- **Zásoby** – jelikož se zásoby řadí mezi oběžný majetek, předpokládaná doba použitelnosti je kratší jak jeden rok. Zásoby můžeme rozdělit na dvě části – nakoupené zásoby a vyrobené zásoby. Pokud hovoříme o nakoupených zásobách, pak hovoříme o materiálu a zboží. Pokud o vyrobených zásobách, pak se jedná o nedokončené výrobě, polotovarech a výrobcích.
- **Pohledávky** – pohledávka z pohledu věřitele znamená právo na splnění závazku od dlužníka. Splacením dluhu pohledávka zaniká. Pohledávky ve stavebních společnostech z největší části představují odběratelsko-dodavatelské vztahy (společnost nakupuje či prodává na fakturu).
- **Krátkodobý finanční majetek** – jedná se o peněžní prostředky na bankovním účtu nebo v pokladně. Také se může jednat o krátkodobé cenné papíry. ^{[6] [12] [18] [25]}

Časové rozlišení aktiv

Časové rozlišení aktiv je účetní operace, která má základ v aktuálním principu. V praxi jsou podstatné zejména následující položky časového rozlišení:

- **Náklady příštích období** – jedná se o peněžní výdaje běžného účetního období, které se však týkají hospodářských transakcí příštích účetních období. Mezi náklady příštích období patří například nájemné placené předem či předplatné novin.
- **Příjmy příštích období** – jedná se o hospodářské transakce podniku běžného účetního období, které nejsou účtovány na účtech pohledávek za právníky a fyzickými osobami a budou uhrazeny v dalších účetních obdobích. Spadá sem například podnikem provedené, zákazníkem odebrané, ale osud nevyúčtované služby. ^{[12] [22]}

5.1.2 Pasiva

Pasiva neboli kapitálová struktura je souborem zdrojů, ze kterých je financován majetek podniku. Podnik by měl mít tolik kapitálu, kolik potřebuje. Pokud má kapitálu více, je to nevhodné a říkáme, že podnik je překapitalizován. Pokud

má naopak podnik kapitálu málo, může to způsobit poruchy ve fungování podniku, říkáme, že podnik je překapitalizován. Pasiva rozdělujeme na:

Vlastní zdroje

Vlastní kapitál se považuje za dlouhodobý kapitál, neboť není stanovena doba splatnosti.

- **Základní kapitál** – je považován za externí zdroj financování a představuje relativně nejstabilnější položku mezi ostatními položkami vlastního kapitálu
- **Fondy** – kapitálové fondy (emisní ážio, ostatní kapitálové fondy a fondy ze zisku (rezervní fondy)
- **Hospodářský výsledek** – nerozdělený zisk minulých účetních období, výsledek hospodaření běžného účetního období ^{[6] [12] [18]}

Cizí zdroje

Cizí zdroje neboli cizí kapitál používá většina firem a je významným externím zdrojem pro financování podniku. Nevýhodou cizího kapitálu je, že ho podnik musí jednou vrátit. Nejčastěji s cizím kapitálem setkáme v podobě bankovního úvěru nebo závazku z obchodních vztahů. Podle délky období se rozděluje na krátkodobý a dlouhodobý.

Dlouhodobý majetek má být financován dlouhodobým kapitálem, a naopak oběžný majetek kapitálem krátkodobým. Tuto zásadu také podporuje zlaté pravidlo financování. ^{[6] [12] [18] [22]}

Mezi hlavní výhody cizího kapitálu patří:

- Cena cizího kapitálu je levnější než vlastní kapitál
- Efekt finanční páky
- Při zakládání podniku nejsou většinou k dispozici požadované obnosy k financování
- Nutnost financovat podnikové činnosti v průběhu podnikání na příklad z důvodu zajištění financování přírůstku dlouhodobého i oběžného majetku.

Na druhou stranu jsou i nevýhody financování z cizích zdrojů:

- Cizí kapitál snižuje finanční stabilitu podniku, protože zvyšuje zadluženost podniku
- S vyšším poměrem cizího kapitálu také roste rizikovost se splácením, proto banky často nabízejí vyšší úroky ^{[6] [12] [18] [22]}

Cizí zdroje dále podřadujeme na:

- **Rezervy** – jsou tvořeny za účelem financování budoucích událostí předvídatelných i nepředvídatelných. Mezi předvídatelné patří například rezerva na opravy dlouhodobého majetku.
- **Závazky** – mezi nejčastější závazky patří závazky z obchodních vztahů (neboli odběratelsko-dodavatelské vztahy). Dále může mít podnik závazky vůči zaměstnancům (mzdy) a vůči státu (daně).
- **Bankovní úvěry** – výpůjčky peněžních prostředků na financování za „poplatek“ nejčastěji ve formě nákladových úroků.

Přechodná pasiva

- **Výdaje příštích období** – hospodářské transakce související s běžným účetním obdobím, ve kterém však nevyvolaly peněžní výdaje. Jedná se například o roční odměny běžného účetního období, ale vyplacené až třeba v dubnu následujícího období
- **Výnosy příštích období** – příjmy běžného účetního období za uskutečněné hospodářské transakce podniku, které se věcně týkají příštích období. Spadá sem například nájemné přijaté předem. ^[18]

5.2 Výkaz zisku a ztráty

Výkaz zisku a ztráty ukazuje hospodářský výsledek společnosti za sledované období. Zahrnuje pouze účty nákladové a výnosové účty. Náklady a výnosy jsou zaúčtovány v okamžiku jejich vzniku, ale to obvykle neodráží skutečné peněžní toky. Výkaz zisku a ztráty zjišťujeme provozní výsledky, finanční výsledky, zisk po zdanění a celkový zisk za rok před zdaněním a po zdanění.

Zobrazuje jak sledované účetní období, tak i minulé období. Porovnání těchto skutečností umožňuje společnosti posoudit vývoj její struktury nákladů a výnosů a výsledný vývoj zisku nebo ztráty. ^{[12][18][BX]}

5.3 Výkaz o peněžních tocích

Výkaz o peněžních tocích nebo taky cashflow je ve zjednodušení rozdíl mezi příjmy a výdaji peněžních prostředků ve sledovaném období. ^[22]

5.4 Příloha k účetní závěrce

Příloha k účetní závěrce obsahuje doplňující informace k výše uvedeným výkazům. Dále definuje účetní metody, které byly při sestavování výkazů použity. ^[22]

6 Případová studie

Cílem této diplomové práce je srovnání dodržování zlatých pravidel financování ve stavebních společnostech ve Zlínském kraji v horizontu pěti let.

Ve Zlínském kraji se nenachází žádné velké společnosti. Nachází se zde pouze společnosti střední, malé a mikro.

Pro vypracování diplomové práce bylo vybráno sedm stavebních společností ve Zlínském kraji, z čehož jsou tři malé a čtyři střední. Zbylé stavební společnosti se svou velikostí řadí mezi mikro podniky a z důvodu nedostatku vstupních informací nebudou v této diplomové práci zkoumány. Velikost společností byla stanovena na základě novely zákona číslo 563/1991 Sb., o účetnictví.

Z důvodu obecných nařízení o ochraně osobních údajů (GDPR) nebudou společnosti jmenovány. Jednotlivým společnostem jsou přiřazena písmena dle abecedy od A po G.

6.1 Určení zlatých pravidel financování

Společnosti jsou rozděleny na malé a střední (3 malé, 4 střední).

První část je věnována představením jednotlivých společností, u kterých jsou přepracovány jejich účetní výkazy do standardizované podoby. Aby se s výkazy dalo pracovat, musely být všechny přepsány do digitální podoby. Nachází se zde informace o roku založení, počtu zaměstnanců, sídlu společnosti a informace o jejich majetkové a kapitálové struktuře. U každé společnosti jsou dále aplikovány čtyři zlatá pravidla financování a zhodnocení, zda je společnost dodržuje.

První pravidlo – zlaté pravidlo financování říká, že dlouhodobý majetek by měl být financován z dlouhodobého kapitálu. Obě hodnoty se nacházejí v rozvaze. Dlouhodobý majetek na straně aktiv a jsou popsána jako stálá aktiva. Dlouhodobý kapitál nalezneme na straně pasiv a skládá se z vlastního kapitálu a dlouhodobých závazků. ^{[8] [11] [22]}

Druhé pravidlo – pravidlo vyrovnání rizika udává, že vlastní kapitál by měl být vyšší než ten cizí, a to v minimálním poměru 1:1. Vlastní a cizí kapitál nalezneme v rozvaze na straně pasiv. ^{[8] [22]}

Třetí pravidlo – zlaté pari pravidlo říká, že dlouhodobý majetek by měl být financován z vlastního kapitálu. Obě hodnoty nalezneme v rozvaze, dlouhodobý majetek na straně aktiv jako stálá aktiva a vlastní kapitál na straně pasiv.

Čtvrté pravidlo – poměrové pravidlo udává, že tempo růstu investic by nemělo být vyšší než tempo růstu tržeb. Investice v tomto případě představují dlouhodobý majetek, který jak už je uvedeno výše, nalezneme v rozvaze na straně aktiv pod názvem stálá aktiva. Tržby dostaneme sečtením hodnot tržby z prodeje vlastních výrobků a služeb a tržeb za prodej zboží, které nalezneme ve výkazu zisku a ztráty. ^{[8] [11] [22]}

Dodržování čtyř zlatých pravidel financování je rozděleno na dvě části – dodržování pravidel u malých společností a dodržování ústředních společností. Na konci každé kategorie nalezneme srovnání společností v rámci jedné kategorie.

V poslední části je provedeno srovnání všech sedmi společností.

6.2 Srovnání s MPO

V poslední části je provedeno porovnání vypočítaných hodnot s hodnotami, které každý rok zveřejňuje Ministerstvo průmyslu a obchodu České republiky v rámci přílohy k finanční analýze podnikové sféry. Z jednotlivých příloh byly vybrány potřebné hodnoty a byly přepracovány do vlastních tabulek. Finanční analýza podnikové sféry za rok 2020 nebyla v době vypracování publikována, proto poslední rok nebude srovnáván.

Tabulka 6-1: Zlaté pravidlo financování MPO. Zdroj: www.mpo.cz; vlastní zpracování.

	2016	2017	2018	2019	2020
	tis. Kč	tis. Kč	tis. Kč	tis. Kč	tis. Kč
DM	70 705 019	63 861 773	70 788 511	91 025 739	-
DK	119 764 220	112 670 416	121 452 959	138 146 359	-
DK/DM	1,69	1,76	1,72	1,52	-

Tabulka 6-2: Zlaté pravidlo vyrovnání rizika MPO. Zdroj: www.mpo.cz; vlastní zpracování.

	2016	2017	2018	2019	2020
	tis. Kč	tis. Kč	tis. Kč	tis. Kč	tis. Kč
VK	94 804 940	86 186 063	95 535 157	111 506 352	-
CK	110 982 343	100 587 136	117 478 220	130 199 649	-
VK/CK	0,85	0,86	0,81	0,86	-

Tabulka 6-3: Zlaté pari pravidlo MPO. Zdroj: www.mpo.cz; vlastní zpracování.

Položka/rok	2016	2017	2018	2019	2020
	tis. Kč	tis. Kč	tis. Kč	tis. Kč	tis. Kč
DM	70 705 019	63 861 773	70 788 511	91 025 739	-
VK	94 804 940	86 186 063	95 535 157	111 506 352	-
PARI	DM < VK	DM < VK	DM < VK	DM < VK	-

Tabulka 6-4: Zlaté poměrové pravidlo MPO. Zdroj: www.mpo.cz; vlastní zpracování.

	2016	2017	2018	2019	2020
	tis. Kč	tis. Kč	tis. Kč	tis. Kč	tis. Kč
T	169 078 289	159 881 890	179 449 729	183 931 728	-
DM	70 705 019	63 861 773	70 788 511	91 025 739	-

Tabulka 6-5: Zlaté poměrové pravidlo MPO. Zdroj: www.mpo.cz; vlastní zpracování.

		2016/2017	2017/2018	2018/2019	2019/2020
T	-	-5%	12%	2%	-
DM	-	-10%	11%	29%	-

7 Malé společnosti

7.1 Společnost A

7.1.1 Představení společnosti

Velikost společnosti:	malá
Předmět podnikání:	realizace staveb a podej stavebnin
Právní forma:	společnost s ručením omezeným
Sídlo:	Huštěnovice, Zlínský kraj
Rok založení:	1996

Společnost A má průměrný počet zaměstnanců za posledních pět let 41. Průměrný obrat za sledované období 2016–2020 je necelých 84 mil. Kč.

7.1.2 Majetková a kapitálová struktura

Je vidět, že průměrný poměr dlouhodobého a krátkodobého majetku je 20 % dlouhodobý majetek, 80 % oběžný majetek. Největší část oběžného majetku tvoří pohledávky z obchodních vztahů a peněžní prostředky.

Tabulka 7-1: Majetková struktura společnosti A, Zdroj: účetní výkazy společnosti A; vlastní zpracování.

A	rok 2016		rok 2017		rok 2018		rok 2019		rok 2020	
	v tis. Kč	v %	v tis. Kč	v %	v tis. Kč	v %	v tis. Kč	v %	v tis. Kč	v %
A	27 586	100,0	27 266	100,0	28 570	100,0	30 742	100,0	31 777	100,0
DM	6 330	22,9	5 169	19,0	6 591	23,1	5 755	18,7	6 249	19,7
OM	20 683	75,0	22 097	81,0	21 979	76,9	24 987	81,3	25 228	79,4

Poměr vlastního a cizí kapitálu společnosti se pohybuje průměrně 75 % vlastní kapitál a 25 % cizí kapitál. Největší podíl vlastního kapitálu má nerozdělený výsledek hospodaření minulých let, který průměrně tvoří téměř 73 %.

Tabulka 7-2: Kapitálová struktura společnosti A, Zdroj: účetní výkazy společnosti A; vlastní zpracování.

A	rok 2016		rok 2017		rok 2018		rok 2019		rok 2020	
	v tis. Kč	v %	v tis. Kč	v %	v tis. Kč	v %	v tis. Kč	v %	v tis. Kč	v %
P	27 586	100,0	27 266	100,0	28 570	100,0	30 742	100,0	31 777	100,0
VK	20 959	76,0	22 745	83,4	22 814	79,9	21 147	68,8	21 063	66,3
CK	6 627	24,0	4 521	16,6	5 756	20,1	9 595	31,2	10 714	33,7

7.1.3 Zlatá pravidla financování u společnosti A

a) Zlaté bilanční pravidlo financování

V ideálním případě by měl být poměr mezi dlouhodobým majetkem a dlouhodobým kapitálem roven jedné. Dlouhodobý kapitál je součtem vlastního kapitálu a dlouhodobého cizího kapitálu. Společnost se ani v jednom roce sledovaného období nepohybuje kolem čísla jedna. Průměrná hodnota je 3,80. Nejvyšší hodnota podílu je v roce 2017, kdy číslo 4,40 značí, že hodnota dlouhodobého kapitálu je téměř čtyř a půl násobně větší než hodnota dlouhodobého majetku.

Z dostupných dat je také patrné, že společnost dlouhodobým kapitálem nefinancuje pouze dlouhodobý majetek, ale také z velké části majetek oběžný. Proto můžeme říct, že společnost volí konzervativní, méně rizikový, způsob financování.

Tabulka 7-3: Zlaté bilanční pravidlo financování společnost A. Zdroj: účetní výkazy společnosti A; vlastní zpracování.

	2016	2017	2018	2019	2020
	tis. Kč	tis. Kč	tis. Kč	tis. Kč	tis. Kč
DM	6 330	5 169	6 591	5 755	6 249
DK	20 959	22 745	23 564	21 999	24 411
VK	20 959	22 745	22 814	21 147	21 063
DCK	0	0	750	852	3 348
DK/DM	3,31	4,40	3,58	3,82	3,91

b) Zlaté pravidlo vyrovnání rizika

Také poměr vlastních a cizích zdrojů by měl být ideálně 1:1.

Podíl vlastního kapitálu k cizímu kapitálu je průměrně 3,27. Nejvyšší hodnoty je dosaženo v roce 2017, kdy je vlastní kapitál pěti násobně vyšší než cizí kapitál, je to způsobeno především snížením cizího kapitálu, konkrétně závazkům z obchodních vztahů. Společnost od roku 2017 snižuje poměr mezi kapitály, a to z důvodu zvyšování jak krátkodobých, tak i dlouhodobých cizích zdrojů financování. Jelikož je toto pravidlo po celé sledované období dodržováno, jeví se společnost pro věřitele jako málo riziková.

Tabulka 7-4: Zlaté pravidlo vyrovnání rizika společnosti A. Zdroj: účetní výkazy společnosti A; vlastní zpracování.

	2016	2017	2018	2019	2020
	tis. Kč	tis. Kč	tis. Kč	tis. Kč	tis. Kč
VK	20 959	22 745	22 814	21 147	21 063
CK	6 627	4 521	5 756	9 595	10 714
VK/CK	3,16	5,03	3,96	2,20	1,97

c) Zlaté pari pravidlo

Jelikož by hodnota dlouhodobého majetku neměla být vyšší než hodnota vlastního kapitálu, můžeme říct, že ve všech letech sledovaného období toto pravidlo dodržuje. Na druhou stranu je vlastní kapitál daleko vyšší než dlouhodobý majetek, a proto zde dochází k závěru, že je společnost překapitalizovaná.

Tabulka 7-5: Zlaté pari pravidlo společnost A. Zdroj: účetní výkazy společnosti A; vlastní zpracování.

	2016	2017	2018	2019	2020
	tis. Kč	tis. Kč	tis. Kč	tis. Kč	tis. Kč
DM	6 330	5 169	6 591	5 755	6 249
VK	20 959	22 745	22 814	21 147	21 063
PARI	DM < VK	DM < VK	DM < VK	DM < VK	DM < VK

d) Zlaté poměrové pravidlo

Tempo růstu investic, v tomto případě dlouhodobého majetku by nemělo předstihnout tempo růstu tržeb. V roce 2017 dochází k meziročnímu růstu tržeb, ale u dlouhodobého majetku došlo k poklesu. V roce 2018 dochází k růstu jak u tržeb, tak i u dlouhodobého majetku, avšak růst u tržeb je menší, a proto v tomto roce není pravidlo splněno. V roce 2019 došlo stejně jako v roce 2017 k nárůstu tržeb a poklesu dlouhodobého majetku. V roce 2020 došlo k jednoznačnému splnění pravidla, a to proto, že meziroční růst tržeb byl větší než růst dlouhodobého majetku.

Tabulka 7-6: Zlaté poměrové pravidlo společnost A. Zdroj: účetní výkazy společnosti A; vlastní zpracování.

	2016	2017	2018	2019	2020
	tis. Kč	tis. Kč	tis. Kč	tis. Kč	tis. Kč
T	65 456	72 138	76 005	88 216	114 111
DM	6 330	5 169	6 591	5 755	6 249

Tabulka 7-7: Zlaté poměrové pravidlo v procentech společnost A. Zdroj: účetní výkazy společnosti A; vlastní zpracování.

		2016/2017	2017/2018	2018/2019	2019/2020
T	-	10 %	5 %	16 %	29 %
DM	-	- 18 %	28 %	- 13 %	9 %

7.2 Společnost B

7.2.1 Představení společnosti

Velikost společnosti:	malá
Předmět podnikání:	realizace, opravy a rekonstrukce pozemních staveb
Právní forma:	společnost s ručením omezeným
Sídlo:	Uherské Hradiště, Zlínský kraj
Rok založení:	1990

Společnost má průměrný počet zaměstnanců 100. Průměrný obrat za sledované období je 124 470 tis. Kč. Společnost spadá do kategorie malé podniky.

7.2.2 Majetková a kapitálová struktura

Převládajícím majetkem společnosti je oběžný majetek, který má průměrné zastoupení 78 %. Největší podíl, necelých 55 % mají peněžní prostředky na bankovních účtech. Dlouhodobý i oběžný majetek má ve sledované období téměř konstantní hodnoty.

Tabulka 7-8: Majetková struktura společnosti B. Zdroj: účetní výkazy společnosti B; vlastní zpracování.

	rok 2016		rok 2017		rok 2018		rok 2019		rok 2020	
	v tis. Kč	v %	v tis. Kč	v %	v tis. Kč	v %	v tis. Kč	v %	v tis. Kč	v %
A	58 497	100,0	53 824	100,0	54 097	100,0	66 995	100,0	47 492	100,0
DM	13 587	23,2	12 920	24,0	11 724	21,7	10 684	15,9	9 999	21,1
OM	44 503	76,1	40 567	75,4	42 129	77,9	56 086	83,7	37 243	78,4

Ve zdrojích financování převládá vlastní kapitál s průměrným zastoupením 66 %. Největší podíl na vlastním kapitálu má výsledek hospodaření z minulých let, který zaujímá průměrně 87 % z vlastního kapitálu. V roce 2019 je hodnota cizího kapitálu o něco málo vyšší než hodnota vlastního kapitálu a je to způsobeno nárůstem krátkodobých přijatých záloh.

Tabulka 7-9: Kapitálová struktura společnosti B. Zdroj: účetní výkazy společnosti B; vlastní zpracování.

	rok 2016		rok 2017		rok 2018		rok 2019		rok 2020	
	v tis. Kč	v %	v tis. Kč	v %	v tis. Kč	v %	v tis. Kč	v %	v tis. Kč	v %
P	58 497	100,0	53 824	100,0	54 097	100,0	66 995	100,0	47 492	100,0
VK	39 419	67,4	38 647	71,8	37 365	69,1	33 442	49,9	34 060	71,7
CZ	19 078	32,6	15 177	28,2	16 732	30,9	33 553	50,1	13 432	28,3

7.2.3 Zlatá pravidla financování společnost B

a) Zlaté bilanční pravidlo

Společnost B dlouhodobý majetek financuje z dlouhodobých zdrojů. Dlouhodobý majetek i dlouhodobý kapitál mají klesající tendenci, ale i přesto podíl dlouhodobého kapitálu a dlouhodobého majetku za sledované období vzrostl. V posledním roce je dlouhodobý kapitál skoro tři a půl násobně větší než dlouhodobý majetek. Dlouhodobý majetek má klesající tendenci především z důvodu úbytku hmotných movitých věcí a jejich souborů, dlouhodobé zdroje pak z důvodu snižování výsledku hospodaření minulých let.

Společnost svým dlouhodobým kapitálem financuje také oběžný majetek. Dle toho můžeme usoudit, že společnost volí konzervativní způsob financování.

Tabulka 7-10: Zlaté bilanční pravidlo financování společnost B. Zdroj: účetní výkazy společnosti B; vlastní zpracování.

	2016	2017	2018	2019	2020
	tis. Kč	tis. Kč	tis. Kč	tis. Kč	tis. Kč
DM	13 587	12 920	11 724	10 684	9 999
DK	40 348	39 452	38 087	34 091	34 600
VK	39 419	38 647	37 365	33 442	34 060
DCK	929	805	722	649	540
DK/DM	2,97	3,05	3,25	3,19	3,46

b) Zlaté pravidlo vyrovnání rizika

Ve všech letech sledovaného období, kromě jednoho – roku 2019, je poměr vlastního kapitálu téměř dvakrát větší než cizího. V roce 2019 se zvýšil cizí kapitál na stejnou hodnotu jakou má vlastní kapitál. Zvýšení bylo způsobeno zvýšením krátkodobých přijatých záloh. Průměrná hodnota podílu je 2,08. Jelikož toto pravidlo říká, že poměr vlastního a cizího kapitálu by měl být v ideálním případě roven jedné, společnost naplňuje toto pravidlo v roce 2019, kdy je hodnota opravdu rovna jedné. V ostatních letech se hodnoty pohybují od 2,07 do 2,55, tudíž je pravidlo také dodržováno a společnost se pro věřitele jeví jako málo riziková.

Tabulka 7-11: Zlaté pravidlo vyrovnání rizika společnost B. Zdroj: účetní výkazy společnosti B; vlastní zpracování.

	2016	2017	2018	2019	2020
	tis. Kč	tis. Kč	tis. Kč	tis. Kč	tis. Kč
VK	39 419	38 647	37 365	33 442	34 060
CK	19 078	15 177	16 732	33 553	13 432
VK/CK	2,07	2,55	2,23	1,00	2,54

c) Zlaté pari pravidlo

Z tabulky je patrné, že dlouhodobý majetek je ve všech letech sledovaného období financován z vlastních zdrojů. Hodnota vlastního kapitálu je ve sledovaném období téměř trojnásobně větší než hodnota dlouhodobého majetku. Společnost drží příliš vlastního kapitálu. Je překapitalizovaná.

Tabulka 7-12: Zlaté pari pravidlo společnost B. Zdroj: účetní výkazy společnosti B; vlastní zpracování.

	2016	2017	2018	2019	2020
	tis. Kč	tis. Kč	tis. Kč	tis. Kč	tis. Kč
DM	13 587	12 920	11 724	10 684	9 999
VK	39 419	38 647	37 365	33 442	34 060
PARI	DM < VK	DM < VK	DM < VK	DM < VK	DM < VK

d) Zlaté poměrové pravidlo

U společnosti B dochází ve sledovaném období do roku 2018 k poklesu, jak hodnoty tržeb, tak i hodnoty dlouhodobého majetku. Od roku 2018 dochází k meziročnímu nárůstu tržeb, ale k dalšímu poklesu dlouhodobého majetku. Tempo růstu investic by nemělo být větší než tempo růstu tržeb – v tomto případě je ale tempo růstu dlouhodobého majetku záporné. V prvních dvou letech, kdy docházelo k poklesu obou položek bylo tempo poklesu tržeb daleko vyšší než tempo poklesu dlouhodobého majetku.

Tabulka 7-13: Zlaté poměrové pravidlo společnost B. Zdroj: účetní výkazy společnosti B; vlastní zpracování.

	2016	2017	2018	2019	2020
	tis. Kč	tis. Kč	tis. Kč	tis. Kč	tis. Kč
T	148 305	128 581	91 427	112 574	136 538
DM	13 587	12 920	11 724	10 684	9 999

Tabulka 7-14: Zlaté poměrové pravidlo – procentuální meziroční změna společnost B. Zdroj: účetní výkazy společnosti B; vlastní zpracování.

		2016/2017	2017/2018	2018/2019	2019/2020
T	-	-13 %	-29 %	23 %	21 %
DM	-	-5 %	-9 %	-9 %	-6 %

7.3 Společnost C

7.3.1 Představení společnosti

Velikost společnosti:	malá
Předmět podnikání:	realizace staveb
Právní forma:	společnost s ručením omezeným
Sídlo:	Uherské Hradiště, Zlínský kraj
Rok založení:	1991

Společnost zaměstnává průměrně 60 zaměstnanců. Ve sledovaném období dosahovaly tržby průměrně 105 171 tis. Kč.

7.3.2 Majetková a kapitálová struktura

Majetek společnosti je z 95 % tvořen majetkem oběžným. A to především z pohledávek z obchodních vztahů a peněžních prostředků. Stálá aktiva tvoří pouze stavby a hmotné movité věci a jejich soubory.

Tabulka 7-15: Majetková struktura společnosti C. Zdroj: účetní výkazy společnosti C; vlastní zpracování.

	rok 2016		rok 2017		rok 2018		rok 2019		rok 2020	
	v tis. Kč	v %	v tis. Kč	v %	v tis. Kč	v %	v tis. Kč	v %	v tis. Kč	v %
A	32 763	100,0	22 498	100,0	21 830	100,0	30 275	100,0	36 549	100,0
DM	932	2,8	736	3,3	934	4,3	1 242	4,1	1 281	3,5
OM	31 565	96,3	21 451	95,3	20 821	95,4	28 965	95,7	35 150	96,2

Kapitál společnosti je tvořen spíše z cizího kapitálu. Na začátku sledovaného období zaujímal cizí kapitál téměř 87 % a na konci sledovaného období se snížil tento poměr na necelých 58 %. Zatímco cizí zdroje mají kolísavou tendenci, tak vlastní kapitál má růstovou tendenci.

Tabulka 7-16: Kapitálová struktura společnosti C. Zdroj: účetní výkazy společnosti C; vlastní zpracování.

	rok 2016		rok 2017		rok 2018		rok 2019		rok 2020	
	v tis. Kč	v %	v tis. Kč	v %	v tis. Kč	v %	v tis. Kč	v %	v tis. Kč	v %
P	32 763	100,0	22 498	100,0	21 830	100,0	30 275	100,0	36 549	100,0
VK	4 311	13,2	4 427	19,7	5 282	24,2	10 861	35,9	15 410	42,2
CZ	28 452	86,8	18 071	80,3	16 548	75,8	18 814	62,1	21 139	57,8

7.3.3 Zlatá pravidla financování společnost C

a) Zlaté bilanční pravidlo

Poměr mezi dlouhodobým kapitálem a dlouhodobým majetkem má nabýt hodnoty jedna. Jak můžeme v tabulce vidět, ani v jednom roce toto pravidlo není splněno. Poměr mezi těmito dvěma složkami je pohyblivý, do roku 2017 stoupá a od roku 2017 roste. Průměrná hodnota je 7,42. V roce 2020 se hodnota dostala na číslo 12,03 což znamená, že dlouhodobý kapitál je dvanácti násobně vyšší než dlouhodobý majetek. Je to dáno dvěma skutečnostmi, tou první je, že společnost nevlastní téměř žádný dlouhodobý majetek. V majetkové struktuře jsme viděli, že dlouhodobý majetek tvoří průměrně pouze 5 % z celkového majetku společnosti. Druhou skutečností je fakt, že dlouhodobý kapitál – konkrétně vlastní kapitál ve sledovaném období roste. Jedná se sice o konzervativní způsob financování, ale pro firmu je tento vysoký poměr nezdravý a společnost je překapitalizována.

Tabulka 7-17: Zlaté bilanční pravidlo společnost C. Zdroj: účetní výkazy společnosti C; vlastní zpracování.

	2016	2017	2018	2019	2020
	tis. Kč	tis. Kč	tis. Kč	tis. Kč	tis. Kč
DM	932	736	934	1 242	1 281
DK	4 314	4 430	5 285	10 864	15 413
VK	4 311	4 427	5 282	10 861	15 410
DCK	3	3	3	3	3
DK/DM	4,63	6,02	5,66	8,75	12,03

b) Zlaté pravidlo vyrovnání rizika

Už z tabulky je patrné, že společnost má více cizího kapitálu než vlastního kapitálu. Průměrný podíl je vlastního a cizího kapitálu za sledované období je 0,40. Cizí kapitál má za celé období kolísavý charakter, ale díky vzrůstající tendenci vlastního kapitálu, konkrétně vzrůstající tendenci hospodářského výsledku, se podíl zvyšuje. Jelikož by se měl podíl pohybovat kolem jedné, jde vidět, že podnik toto pravidlo nespĺňuje. Na druhou stranu za sledované období poměr mezi vlastním a cizím kapitálem roste. Z hodnoty 0,15 v roce 2016 se dostal na hodnotu 0,73 v roce 2020. Hodnota 0,73 už se nejeví tak rizikově jako hodnota 0,15. I tak se ale společnost pro věřitele jeví jako riziková.

Tabulka 7-18: Zlaté pravidlo vyrovnání rizika společnost C. Zdroj: účetní výkazy společnosti C; vlastní zpracování.

	2016	2017	2018	2019	2020
	tis. Kč	tis. Kč	tis. Kč	tis. Kč	tis. Kč
VK	4 311	4 427	5 282	10 861	15 410
CK	28 452	18 071	16 548	18 814	21 139
VK/CK	0,15	0,24	0,32	0,58	0,73

c) Zlaté pari pravidlo

Společnost ve všech letech financuje dlouhodobý majetek z vlastního kapitálu. Jde také vidět, že společnost z velké části financuje vlastním kapitálem i oběžný majetek. Hodnota vlastního kapitálu je za sledované období skoro osminásobná. V posledním roce – v roce 2020 je dokonce dvanáctinásobná. Takovému stavu říkáme, že je společnost překapitalizovaná. Podnik drží více vlastního kapitálu, než je nutné.

Tabulka 7-19: Zlaté pari pravidlo společnost C. Zdroj: účetní výkazy společnosti C; vlastní zpracování.

	2016	2017	2018	2019	2020
	tis. Kč	tis. Kč	tis. Kč	tis. Kč	tis. Kč
DM	932	736	934	1 242	1 281
VK	4 311	4 427	5 282	10 861	15 410
PARI	DM < VK	DM < VK	DM < VK	DM < VK	DM < VK

d) Zlaté poměrové pravidlo

Tempo růstu investic by nemělo být větší než tempo růstu tržeb. Z tabulky jde vidět, že v roce 2017 došlo k poklesu jak tržeb, tak i dlouhodobého majetku. V roce 2018 došlo k poklesu tržeb, ale k nárůstu dlouhodobého majetku a to o 27 % - v tomto roce není pravidlo dodržováno. V roce 2019 i v roce 2020 je vidět, že růst tržeb je větší než růst dlouhodobého majetku, proto můžeme říct, že v tomto roce společnost pravidlo dodržuje.

Tabulka 7-20: Zlaté poměrové pravidlo společnost C. Zdroj: účetní výkazy společnosti C; vlastní zpracování.

	2016	2017	2018	2019	2020
	tis. Kč	tis. Kč	tis. Kč	tis. Kč	tis. Kč
T	90 456	88 943	84 026	116 978	139 492
DM	932	736	934	1 242	1 281

Tabulka 7-21: Zlaté poměrové pravidlo procenta společnost C. Zdroj: účetní výkazy společnosti C; vlastní zpracování.

		2016/2017	2017/2018	2018/2019	2019/2020
T	1	-2%	-6%	39%	19%
DM	1	-21%	27%	33%	3%

8 Srovnání malých společností

8.1 Srovnání dodržování zlatých pravidel malých společností

V následujících tabulkách jsou srovnávány jednotlivá zlatá pravidla financování navzájem mezi malými podniky. Hodnotit průměrné hodnoty s jednotlivými společnostmi není úplně vypovídající, jelikož jsou v hodnotící skupině pouze tři společnosti.

a) Zlaté bilanční pravidlo financování

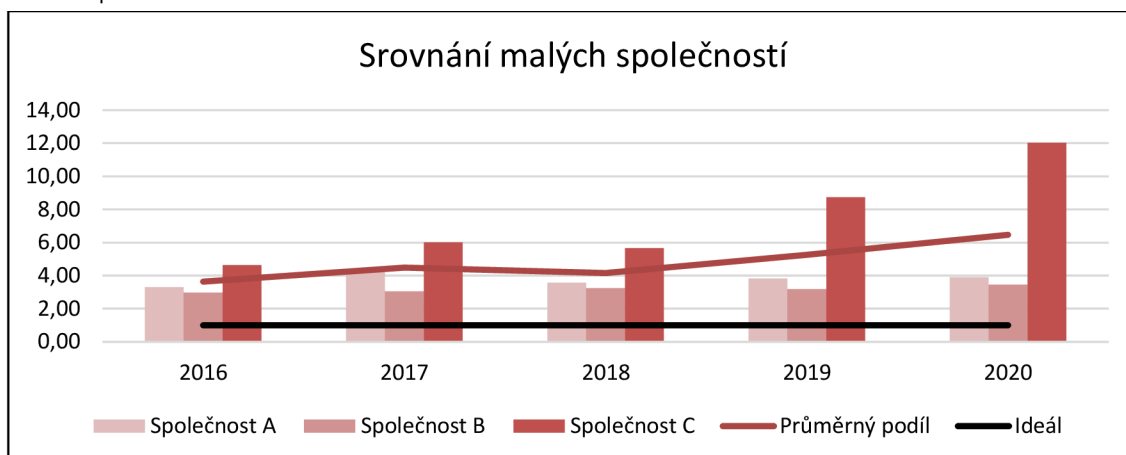
Průměrný podíl dlouhodobého kapitálu, který se skládá z vlastního kapitálu a dlouhodobého cizího kapitálu, a dlouhodobého majetku, by měl být roven jedné. Jak můžeme v tabulce vidět, ani v jednom roce se podíl nepřibližuje hodnotě jedna. Nejmenší průměrná hodnota podílu je v roce 2016, s hodnotou 3,64. I když je tato hodnota nejmenší, stejně značí, že je dlouhodobý majetek má tři a půl krát větší hodnotu než dlouhodobý majetek. Ve sledovaném období průměrný podíl roste a dostává se v posledním roce sledovaného období na hodnotu 6,47, to je však způsobeno rostoucím podílem u společnosti C, který je tak markantní, že ovlivňuje velkým způsobem průměrný podíl všech tří společností.

Z průměrného podílu je vidět, že společnosti z velké části financují dlouhodobým kapitálem i oběžný majetek. Z toho lze usoudit, že malé společnosti volí konzervativní způsob financování.

Tabulka 8-1: Zlaté bilanční pravidlo – srovnání malých společností. Zdroj: účetní výkazy společností A, B, C; vlastní zpracování.

DK/DM	2016	2017	2018	2019	2020
Společnost A	3,31	4,40	3,58	3,82	3,91
Společnost B	2,97	3,05	3,25	3,19	3,46
Společnost C	4,63	6,02	5,66	8,75	12,03
Průměrný podíl	3,64	4,49	4,16	5,25	6,47

Graf 8-1: Zlaté bilanční pravidlo – srovnání malých společností. Zdroj: účetní výkazy společností A, B, C; vlastní zpracování.

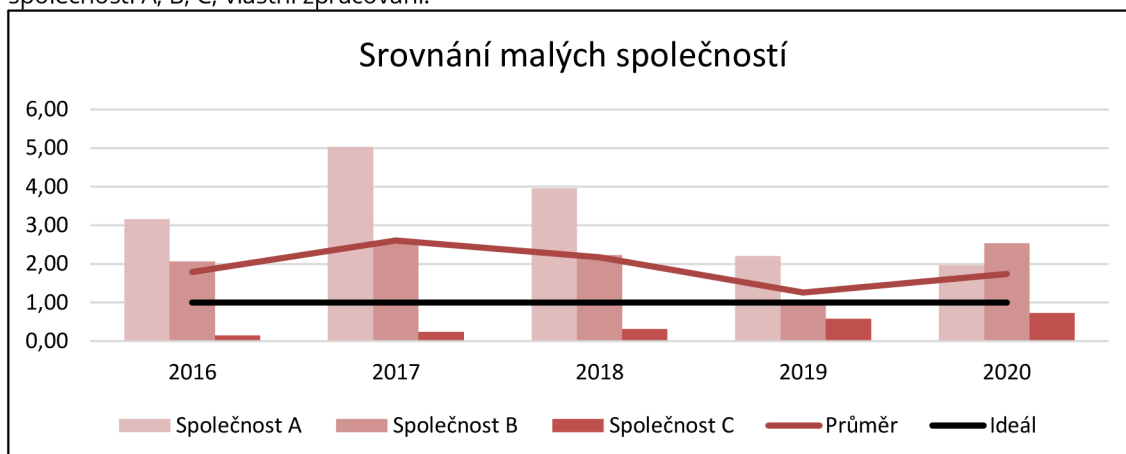
b) Zlaté pravidlo vyrovnání rizika

Jak už víme, tak poměr mezi vlastním a cizím kapitálem by měl být jedna ku jedné. Průměrné hodnoty se ve sledovaném období pohybují mezi 1,26 až 2,67. Jde vidět, že společnost A navyšuje v prvních třech letech tento průměr, protože dosahuje nejvyšších hodnot. V posledních dvou letech tento podíl klesá a dostává se na téměř totožnou hodnotu s průměrem. Z grafu jde vidět, že nejlépe kopíruje průměrnou hodnotu společnost B, která má nejmenší odchylku od průměrné hodnoty. Proto se pro věřitele jeví jako málo riziková. Naopak společnost C snižuje průměrnou hodnotu, protože má více cizího kapitálu než vlastního, ve sledovaném období tento podíl se zvyšuje a v posledním roce s hodnotou 0,73 už se blíží jedné. I přes rostoucí tendenci se pro věřitele může jevit jako riziková.

Tabulka 8-2 - Zlaté pravidlo vyrovnání rizika – srovnání malých společností. Zdroj: účetní výkazy společností A, B, C; vlastní zpracování.

VK/CK	2016	2017	2018	2019	2020
Společnost A	3,16	5,03	3,96	2,20	1,97
Společnost B	2,07	2,55	2,23	1,00	2,54
Společnost C	0,15	0,24	0,32	0,58	0,73
Průměr	1,79	2,61	2,17	1,26	1,74

Graf 8-2 - Zlaté pravidlo vyrovnání rizika – srovnání malých společností. Zdroj: účetní výkazy společností A, B, C; vlastní zpracování.

c) Zlaté pari pravidlo

Z tabulky je patrné, že všechny tři společnosti mají ve sledovaném období hodnotu dlouhodobého majetku nižší než hodnotu vlastního kapitálu. Jelikož toto pravidlo říká, že aktiva by měla být financována z vlastních zdrojů, vidíme, že všechny společnosti ve sledovaném období toto pravidlo dodržují. Na druhou stranu ale také všechny společnosti drží příliš mnoho vlastního kapitálu a jsou překapitalizované, což také není zdravé.

Tabulka 8-3 - Zlaté pari pravidlo – srovnání malých společností. Zdroj: účetní výkazy společností A, B, C; vlastní zpracování.

	2016	2017	2018	2019	2020
Společnost A	DM<VK	DM<VK	DM<VK	DM<VK	DM<VK
VK/DM	3,31	4,40	3,46	3,67	3,37
Společnost B	DM<VK	DM<VK	DM<VK	DM<VK	DM<VK
VK/DM	2,90	2,99	3,19	3,13	3,41
Společnost C	DM<VK	DM<VK	DM<VK	DM<VK	DM<VK
VK/DM	4,63	6,01	5,66	8,74	12,03

d) Zlaté poměrové pravidlo

Tempo investic by nemělo být větší než tempo tržeb, tak zní zlaté poměrové pravidlo. Když se podíváme na průměrné hodnoty, tak zjistíme, že toto pravidlo je dodrženo pouze v posledních dvou letech. V roce 2017 je průměr tempa tržeb -2 % a investic -14 %, což není dobře, protože by tempa měly být kladná. Společnost A má tempo růstu tržeb na rozdíl od průměru kladné, ale tempo investic má taktéž záporné. Společnost B a C mají tempo v obou případech záporné. V roce 2018 je průměrné tempo tržeb -10 % a tempo investic 15 %, což není vůbec dobře, jelikož to znamená, že by podnik investoval do majetku, ale tržby by měl nižší. Společnost A má v obou případech kladný růst, jenže má růst tržeb menší než růst investic.

Společnost B má oba indexy záporné. Společnost C kopíruje průměrné hodnoty, a tudíž má pokles tržeb, ale růst investic. V roce 2019 jsou průměrné hodnoty tak, jak toto pravidlo říká – tempo růstu tržeb je 26 % a je větší než tempo růstu investic se 4 %. Společnost A i B má sice správně tempo tržeb větší než investic, ale s tím, že tempo růstu investic je záporné – tudíž jde o pokles. Společnosti by vzhledem k nárůstu tržeb mohly investovat, ale dle výkazů tak neučinily. Společnost C má nárůst tržeb o 39 % a investic o 33 %, což znamená, že splňují pravidlo, tak jako ho splňuje průměr v tomto roce. V posledním zkoumaném roce – v roce 2020 je opět správně průměrné tempo růstu tržeb (23 %) větší než tempo investic (2 %). Společnost A a C mají taktéž růst tržeb větší než růst investic, a proto toto pravidlo také splňují. Společnost B má v posledním roce sice taky nárůst tržeb, ale stejně jako v předešlém roce má pokles investic.

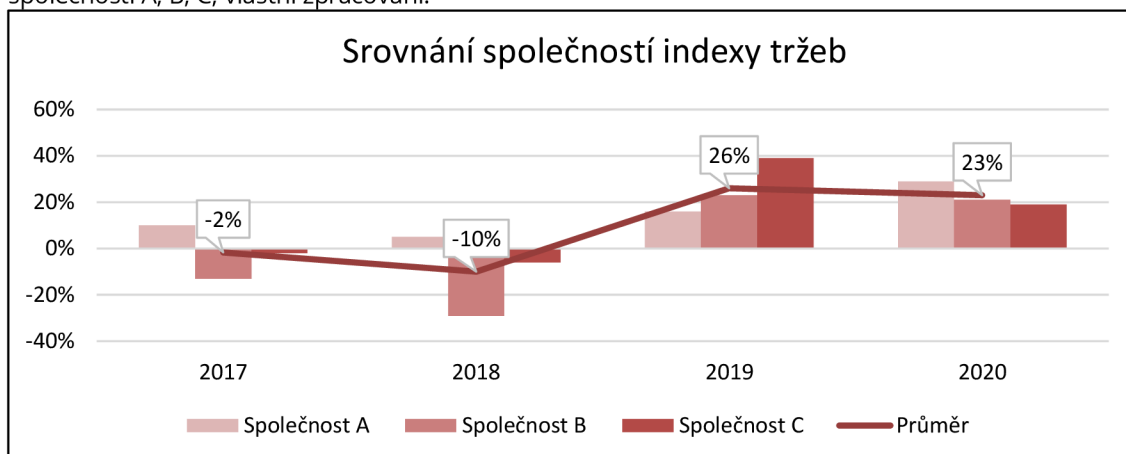
Tabulka 8-4 - Zlaté poměrové pravidlo, tržby - srovnání malých společností. Zdroj: účetní výkazy společností A, B, C; vlastní zpracování.

T	2016	2017	2018	2019	2020
Společnost A	-	10%	5%	16%	29%
Společnost B	-	-13%	-29%	23%	21%
Společnost C	-	-2%	-6%	39%	19%
Průměr	-	-2%	-10%	26%	23%

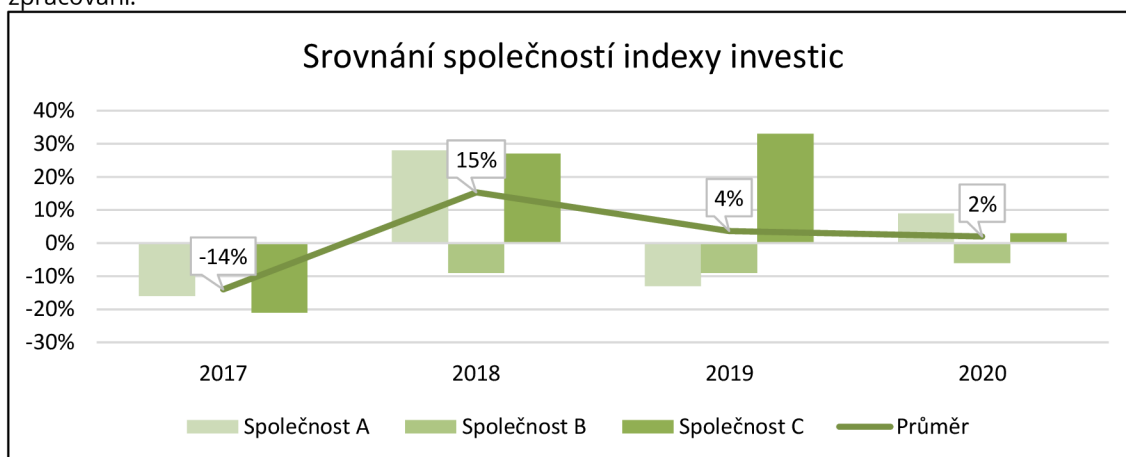
Tabulka 8-5: Zlaté poměrové pravidlo, investice – srovnání malých společností. Zdroj: účetní výkazy společností A, B, C; vlastní zpracování.

DM	2016	2017	2018	2019	2020
Společnost A	-	-16%	28%	-13%	9%
Společnost B	-	-5%	-9%	-9%	-6%
Společnost C	-	-21%	27%	33%	3%
Průměr	-	-14%	15%	4%	2%

Graf 8-3 - Zlaté poměrové pravidlo, vývoj tržeb – srovnání malých společností. Zdroj: účetní výkazy společností A, B, C; vlastní zpracování.

Graf 8-4 - Zlaté poměrové pravidlo vývoj investic. Zdroj: účetní výkazy společností A, B, C; vlastní zpracování.

8.2 Srovnání s MPO

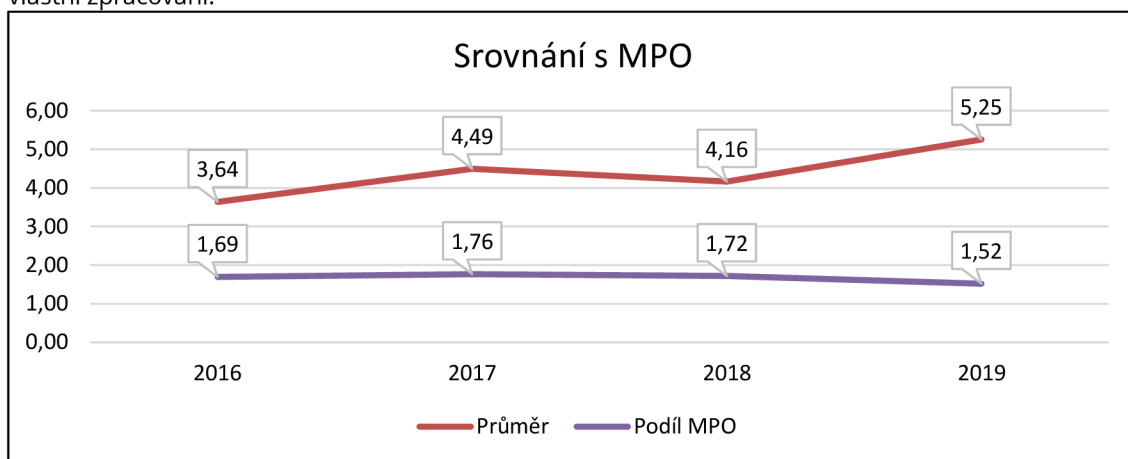
a) Zlaté bilanční pravidlo financování

Jak už bylo výše zmíněno, podíl dlouhodobého kapitálu a dlouhodobého majetku by měl být v nejlepším případě roven jedné. Když srovnáme podíly složek, které vydává Ministerstvo průmyslu a obchodu v rámci finanční analýzy podnikové sféry za jednotlivé roky a průměrné podíly vybraných společností, je patrné, že podíl dle MPO je téměř konstantní a v jednotlivých letech se příliš neodchyluje od jedné. Proto můžeme říct, že průměr podílu společností v České republice zahrnuté do vydaného dokumentu, na rozdíl od malých společností ve Zlínském kraji, splňuje zlaté bilanční pravidlo financování.

Tabulka 8-6: Srovnání malých společností s MPO. Zdroj: www.mpo.cz, účetní výkazy společností A, B, C; vlastní zpracování.

	2016	2017	2018	2019	2020
Průměr	3,64	4,49	4,16	5,25	-
Podíl MPO	1,69	1,76	1,72	1,52	-

Graf 8-5: Srovnání malých společností s MPO. Zdroj: www.mpo.cz, účetní výkazy společností A, B, C; vlastní zpracování.

b) Zlaté pravidlo vyrovnání rizika

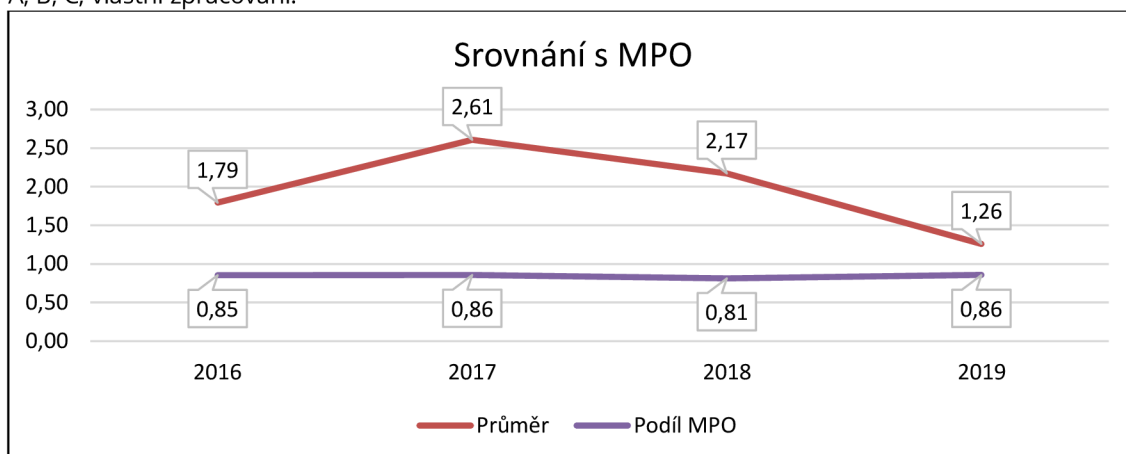
Z tabulky jde vidět, že průměrné hodnoty MPO – tedy průměr všech stavebních společností v České republice jsou pod hodnotou jedna. Znamená to, že většina podniků má více cizího kapitálu než vlastního kapitálu. Nejvíce se hodnoty přibližují v roce 2019, kdy malé společnosti ve Zlínském kraji mají průměrnou hodnotu 1,26 a hodnota dle MPO je 0,86. Nejvíce se liší v roce 2017, kdy je tato skutečnost způsobena vysokým podílem u společnosti A, která zvyšuje celkový průměr.

Tabulka 8-7: Zlaté pravidlo vyrovnání rizika srovnání s MPO. Zdroj: www.mpo.cz, účetní výkazy společností A, B, C; vlastní zpracování.

	2016	2017	2018	2019	2020
Průměr	1,79	2,61	2,17	1,26	-
Podíl MPO	0,85	0,86	0,81	0,86	-

Graf 8-6: Zlaté pravidlo vyrovnání rizika srovnání s MPO. Zdroj: www.mpo.cz, účetní výkazy společností A, B, C; vlastní zpracování.

c) Zlaté pari pravidlo

Z tabulky je patrné, že ve všech letech sledovaného období je průměrný podíl zastoupení dlouhodobého majetku menší jak vlastního kapitálu, a to jak v případě průměru malých společností, tak i společností zahrnutých v analýze MPO. Na druhou stranu je z tabulky také patrné, že tento poměr u společností dle MPO je téměř konstantní a daleko menší než poměr u malých společností Zlínského kraje.

Tabulka 8-8: Zlaté pari pravidlo srovnání s MPO. Zdroj: www.mpo.cz, účetní výkazy společností A, B, C; vlastní zpracování.

	2016	2017	2018	2019	2020
Průměr společností	DM<VK	DM<VK	DM<VK	DM<VK	-
VK/DM	4,63	6,01	5,66	8,74	-
Podíl dle MPO	DM<VK	DM<VK	DM<VK	DM<VK	-
VK/DM	1,34	1,35	1,35	1,22	-

d) Zlaté poměrové pravidlo

V roce 2017 bylo dle MPO průměrné tempo růstu stavebních společností v České republice záporné (-2 %), stejně jako tempo růstu investic (-10 %). Průměrné hodnoty společností ve Zlínském kraji kopírovali tempo poklesu jak tržeb, tak i investic. V roce 2018 je již dle MPO tempo růstu tržeb (12 %) i investic (11 %) kladné, a tak v tomto roce je splněna podmínka zlatého poměrového pravidla. Zatímco u malých společností ve Zlínském kraji je průměrné tempo tržeb záporné (-10 %), ale tempo investic je kladné (15 %). V roce 2019 je dle MPO tempo růstu tržeb i investic sice kladné, ale jelikož je tempo tržeb menší než tempo investic, toto pravidlo není splněno. Kdežto společnosti ve Zlínském kraji mají tempo růstu tržeb (26 %) větší než tempo růstu investic (4 %), a tak splňují zlaté poměrové pravidlo.

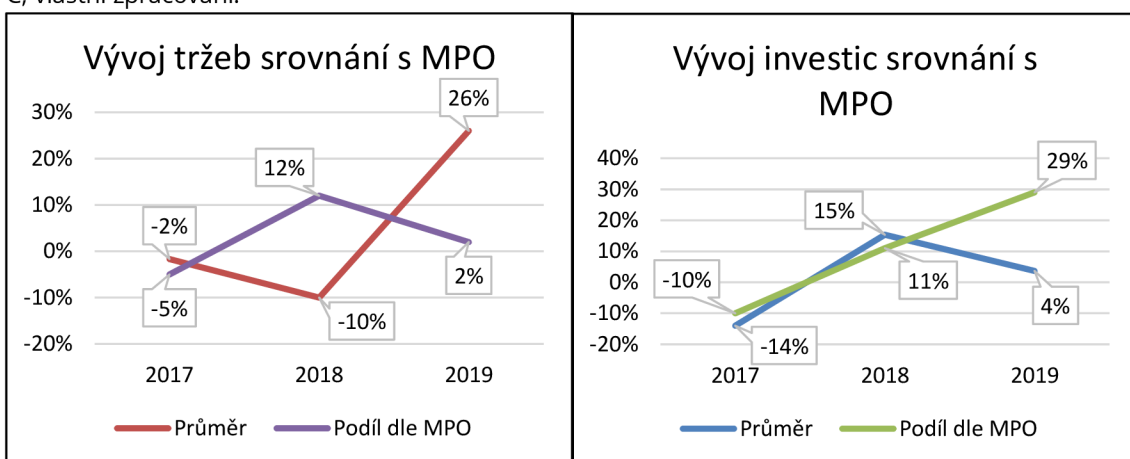
Tabulka 8-9: Zlaté poměrové pravidlo - tržby s MPO. Zdroj: www.mpo.cz, účetní výkazy společností A, B, C; vlastní zpracování.

	2016	2017	2018	2019	2020
Průměr	-	-2%	-10%	26%	-
Podíl dle MPO	-	-5%	12%	2%	-

Tabulka 8-10: Zlaté poměrové pravidlo - investice s MPO. Zdroj: www.mpo.cz, účetní výkazy společností A, B, C; vlastní zpracování.

	2016	2017	2018	2019	2020
Průměr	-	-14%	15%	4%	-
Podíl dle MPO	-	-10%	11%	29%	-

Graf 8-7: Zlaté poměrové pravidlo srovnání s MPO. Zdroj: www.mpo.cz, účetní výkazy společností A, B, C; vlastní zpracování.

9 Střední společnosti

9.1 Společnost D

9.1.1 Představení společnosti D

Velikost společnosti:	střední
Předmět podnikání:	provádění staveb, jejich změn a odstraňování
Právní forma:	společnost s ručením omezeným
Sídlo:	Zlín, Zlínský kraj
Rok založení:	1996

Společnost D má průměrných počet zaměstnanců 205. Průměrný obrat za posledních pět let je 633 701 tis. Kč.

9.1.2 Majetková a kapitálová struktura

U společnosti je poměr dlouhodobého a oběžného majetku téměř stejný. Jediný rok, který se ve sledovaném období liší je rok 2017, kdy je dlouhodobý majetek je výrazně vyšší než oběžný majetek. Od roku 2017 oběžný majetek stoupá a v posledním roce sledovaného období – v roce 2020 je oběžný majetek je vyšší než dlouhodobý majetek.

Tabulka 9-1: Majetková struktura společnosti D. Zdroj: účetní výkazy společnosti D; vlastní zpracování.

	rok 2016		rok 2017		rok 2018		rok 2019		rok 2020	
	v tis. Kč	v %	v tis. Kč	v %	v tis. Kč	v %	v tis. Kč	v %	v tis. Kč	v %
A	233 286	100,0	211 221	100,0	245 609	100,0	302 915	100,0	356 656	100,0
DM	115 973	49,7	130 275	61,7	127 243	51,8	141 432	46,7	161 863	45,4
OM	116 701	50,0	80 488	38,1	118 277	48,2	161 168	53,2	194 227	54,5

Kapitálovou strukturu tvoří především cizí kapitál. Průměrné procentuální zastoupení ve sledovaném období vlastního kapitálu je 38 % a cizího kapitálu 62 %. V roce 2020 byl cizí kapitál téměř trojnásobně vyšší.

Tabulka 9-2: Kapitálová struktura společnosti D. Zdroj: účetní výkazy společnosti D; vlastní zpracování.

	rok 2016		rok 2017		rok 2018		rok 2019		rok 2020	
	v tis. Kč	v %	v tis. Kč	v %	v tis. Kč	v %	v tis. Kč	v %	v tis. Kč	v %
P	233 286	100,0	211 221	100,0	245 609	100,0	302 915	100,0	356 656	100,0
VK	81 563	35,0	96 645	45,8	99 872	40,7	133 817	44,2	84 802	23,8
CZ	151 417	64,9	113 336	53,7	142 823	58,2	164 466	54,3	266 822	74,8

9.1.3 Zlatá pravidla financování společnost D

a) Zlaté bilanční pravidlo

Jelikož by v ideálním případě měl být podíl dlouhodobého kapitálu (který se skládá z vlastního kapitálu a dlouhodobého cizího kapitálu) a dlouhodobého majetku roven jedné, z tabulky je patrné, že společnost toto pravidlo dodržuje. Podíl dlouhodobého kapitálu a dlouhodobého majetku má průměrnou hodnotu 1,30. Od roku 2016 do roku 2018 podíl klesá a v roce 2018 se dostává na nejnižší hodnotu ve sledovaném období, a to na hodnotu 1,19. Od roku 2018 do posledního roku sledovaného období, roku 2020, podíl těchto dvou složek roste. Je to způsobeno zejména narůstajícím dlouhodobým cizím kapitálem – jinými dlouhodobými závazky, v posledním roce je to pak nárůstem závazků vůči společníkům, který se zvýšil o 96 740 tis. Kč.

Tabulka 9-3: Zlaté bilanční pravidlo společnost D. Zdroj: účetní výkazy společnosti D; vlastní zpracování.

	2016	2017	2018	2019	2020
	tis. Kč	tis. Kč	tis. Kč	tis. Kč	tis. Kč
DM	115 973	130 275	127 243	141 432	161 863
DK	153 181	164 241	151 071	188 951	226 496
VK	81 563	96 645	99 872	133 817	84 802
DCK	71 618	67 596	51 199	55 134	141 694
DK/DM	1,32	1,26	1,19	1,34	1,40

b) Zlaté pravidlo vyrovnaní rizika

U společnosti D převahuje cizí kapitál nad vlastním. Ve sledovaném období má poměr mezi vlastním a cizím kapitálem kolísavý charakter, od hodnoty 0,32 až po hodnotu 0,85. Průměrná hodnota za sledované období je 0,64. Zlaté pravidlo vyrovnaní rizika udává, že poměr by měl být jedna, aby společnost byla pro věřitele málo riziková. V roce 2016 je poměr 0,54 – v tomto roce se společnost jeví jako riziková. V letech 2017 až 2019 se hodnoty pohybují kolem 0,80 – což už můžeme pokládat za dodržení pravidla. Je známo, že pokud je cizí kapitál jen o něco málo větší než vlastní kapitál, není to špatně. Do roku 2019 roste vlastní kapitál díky nárůstu výsledku hospodaření minulých let. V posledním roce sledovaného období, kdy hodnota klesla na 0,32 se jeví společnost rizikově. V tomto roce se snížil vlastní kapitál – výsledek hospodaření minulých let a zároveň zvýšil cizí kapitál, a to konkrétně závazky ke společníkům.

Tabulka 9-4: Zlaté pravidlo vyrovnání rizik společnost D. Zdroj: účetní výkazy společnosti D; vlastní zpracování.

	2016	2017	2018	2019	2020
	tis. Kč	tis. Kč	tis. Kč	tis. Kč	tis. Kč
VK	81 563	96 645	99 872	133 817	84 802
CK	151 417	113 336	142 823	164 466	266 822
VK/CK	0,54	0,85	0,70	0,81	0,32

c) Zlaté pari pravidlo

Podle zlatého pari pravidla by měl být dlouhodobý majetek financován z vlastních zdrojů. Z tabulky je patrné, že společnost dlouhodobý majetek financuje, jak vlastním, tak i cizím kapitálem. V letech 2016 až 2018 je dlouhodobý majetek financován vlastním kapitálem přibližně z 75 %. V roce 2019 je dlouhodobý majetek financován vlastním kapitálem téměř z celé části. V posledním roce sledovaného období, v roce 2020 je hodnota dlouhodobého majetku téměř dvojnásobná oproti vlastnímu kapitálu. Dlouhodobý majetek má ve sledovaném období konstantní růst, vlastní kapitál do roku 2019 také roste, avšak v roce 2020 se hodnota vlastního kapitálu snížila v důsledku snížení výsledku hospodaření minulého období.

Tabulka 9-5: Zlaté pari pravidlo společnost D. Zdroj: účetní výkazy společnosti D; vlastní zpracování.

	2016	2017	2018	2019	2020
	tis. Kč	tis. Kč	tis. Kč	tis. Kč	tis. Kč
DM	115 973	130 275	127 243	141 432	161 863
VK	81 563	96 645	99 872	133 817	84 802
PARI	DM > VK	DM > VK	DM > VK	DM > VK	DM > VK

d) Zlaté poměrové pravidlo

Tempo růstu tržeb by mělo být větší než tempo růstu investic, z tabulky můžeme vidět, že v prvním roce je tempo tržeb záporné, zatímco tempo investic je kladné. Společnost zvyšuje dlouhodobý majetek, aniž by se zvyšovaly tržby. V druhém roce – v roce 2018 dochází k poklesu jak tržeb, tak i dlouhodobého majetku. V posledních dvou letech sledovaného období je toto pravidlo dodržováno, jelikož tempo růstu tržeb je větší než tempo růstu investic.

Tabulka 9-6: Zlaté poměrové pravidlo společnost D. Zdroj: účetní výkazy společnosti D; vlastní zpracování.

	2016	2017	2018	2019	2020
	tis. Kč	tis. Kč	tis. Kč	tis. Kč	tis. Kč
T	573 499	553 439	517 705	690 104	820 534
DM	115 973	130 275	127 243	141 432	161 863

Tabulka 9-7: Zlaté poměrové pravidlo – procentuální meziroční změna společnost D. Zdroj: účetní výkazy společnosti D; vlastní zpracování.

		2016/2017	2017/2018	2018/2019	2019/2020
T	-	-3%	-6%	33%	19%
DM	-	12%	-2%	11%	14%

9.2 Společnost E

9.2.1 Představení společnosti E

Velikost společnosti:	střední
Předmět podnikání:	provádění staveb, jejich změn a odstraňování
Právní forma:	akciová společnost
Sídlo:	Zlín, Zlínský kraj
Rok založení:	1992

Společnost průměrně zaměstnává 370 zaměstnanců. Ve sledovaném období průměrně dosahovala ročního obrátu 437 516 tis. Kč.

9.2.2 Majetková a kapitálová struktura

Poměr mezi dlouhodobým majetkem a oběžným majetkem je téměř stejný. Taktéž výše majetků jsou téměř stejné. Dlouhodobý majetek je z největší části tvořen stavbami a podíly – ovládaná nebo ovládající osoba. Oběžný majetek tvoří především peněžní prostředky na účtech a pohledávky z obchodních vztahů.

Tabulka 9-8: Majetková struktura společnosti E. Zdroj: účetní výkazy společnosti E; vlastní zpracování.

	rok 2016		rok 2017		rok 2018		rok 2019		rok 2020	
	v tis. Kč	v %	v tis. Kč	v %	v tis. Kč	v %	v tis. Kč	v %	v tis. Kč	v %
A	568 350	100,0	567 898	100,0	584 475	100,0	597 055	100,0	597 590	100,0
DM	274 573	48,3	263 413	46,4	265 874	45,5	293 482	49,2	325 547	54,5
OM	292 316	51,4	303 512	53,4	318 092	54,4	302 865	50,7	271 374	45,4

Kapitálovou strukturu společnosti tvoří z 80 % vlastní kapitál. Z čehož více jak polovina je výsledek hospodaření minulých let. Zatímco vlastní kapitál ve sledovaném období navyšuje svoji hodnotu, cizí kapitál se snižuje. Snižování cizích zdrojů financování je důsledkem snižujících se rezerv a také krátkodobých závazků z obchodních vztahů.

Tabulka 9-9: Kapitálová struktura společnosti E. Zdroj: účetní výkazy společnosti E; vlastní zpracování.

	rok 2016		rok 2017		rok 2018		rok 2019		rok 2020	
	v tis. Kč	v %	v tis. Kč	v %	v tis. Kč	v %	v tis. Kč	v %	v tis. Kč	v %
P	568 350	100,0	567 898	100,0	584 475	100,0	597 055	100,0	597 590	100,0
VK	441 495	77,7	458 371	80,7	478 766	81,9	491 847	82,4	508 279	85,1
CZ	124 110	21,8	107 895	19,0	104 561	17,9	103 749	17,4	87 597	14,7

9.2.3 Zlatá pravidla financování společnost E

a) Zlaté bilanční pravidlo

Jak je z tabulky patrné, společnost E financuje dlouhodobý majetek z vlastních zdrojů. Z dlouhodobého kapitálu společnost také financuje oběžný majetek. Dlouhodobý majetek až na rok 2017 má rostoucí charakter. V roce 2017 dlouhodobý majetek klesl z důvodu úbytku pozemků a staveb. Dlouhodobý kapitál je tvořen především vlastním kapitálem a rostoucí tendence je způsobena rostoucí hodnotou výsledku hospodaření minulých let.

Jelikož dlouhodobý majetek ve sledovaném období roste rychleji než dlouhodobý kapitál, zmenšuje se i poměr mezi dlouhodobým majetkem a dlouhodobým kapitálem (s výjimkou roku 2017). Pravidlo říká, že dlouhodobý majetek by měl být financován z dlouhodobých zdrojů, společnost E rozhodně toto pravidlo splňuje. Je ale také známo, že dlouhodobý kapitál by neměl být o moc větší než dlouhodobý majetek. Průměrná hodnota podílu je 1,70 a v posledním roce je podíl 1,58, čímž můžeme říct, že společnost volí konzervativní způsob financování.

Tabulka 9-10: Zlaté bilanční pravidlo společnost E. Zdroj: účetní výkazy společnosti E; vlastní zpracování.

	2016	2017	2018	2019	2020
	tis. Kč	tis. Kč	tis. Kč	tis. Kč	tis. Kč
DM	274 573	263 413	265 874	293 482	325 547
DK	446 427	463 061	483 812	497 310	513 960
VK	441 495	458 371	478 766	491 847	508 279
DCK	4 932	4 690	5 046	5 463	5 681
DK/DM	1,63	1,76	1,82	1,69	1,58

b) Zlaté pravidlo vyrovnání rizika

Pravidlo vyrovnání rizika sice říká, že poměr vlastního a cizího kapitálu by měl být jedna, ale pokud je vlastní kapitál mnohonásobně větší, je to pro firmu nezdravé. Společnost E má průměrně podíl mezi vlastním a cizím kapitálem 4,60. Z tabulky můžeme také vidět, že tento podíl neustále roste, je to způsobeno jak rostoucím vlastním kapitálem, tak i klesajícím cizím kapitálem. Vlastní kapitál roste díky výsledku hospodaření minulých let. U cizího kapitálu je pokles způsoben především klesajícími krátkodobými závazky, a to závazky z obchodních vztahů.

Tabulka 9-11: Zlaté pravidlo vyrovnání rizika společnost E. Zdroj: účetní výkazy společnosti E; vlastní zpracování.

	2016	2017	2018	2019	2020
	tis. Kč	tis. Kč	tis. Kč	tis. Kč	tis. Kč
VK	441 495	458 371	478 766	491 847	508 279
CK	124 110	107 895	104 561	103 749	87 597
VK/CK	3,56	4,25	4,58	4,74	5,80

c) Zlaté pari pravidlo

Toto pravidlo opět udává, že poměr mezi dlouhodobým majetkem a vlastním kapitálem má být roven jedné. Toto pravidlo z velké části souvisí s prvním zlatým pravidlem – bilančním. Jelikož dlouhodobý kapitál společnosti tvoří více jak z 90 procent vlastní kapitál, musíme dojít ke stejnému závěru jako u prvního pravidla, a to k tomu, že je společnost překapitalizovaná a drží příliš vlastního kapitálu. Společnost se ale díky tomu jeví pro věřitele jako málo riziková – což je pro společnost dobře.

Tabulka 9-12: Zlaté pari pravidlo společnost E. Zdroj: účetní výkazy společnosti E; vlastní zpracování.

	2016	2017	2018	2019	2020
	tis. Kč	tis. Kč	tis. Kč	tis. Kč	tis. Kč
DM	274 573	263 413	265 874	293 482	325 547
VK	441 495	458 371	478 766	491 847	508 279
PARI	DM < VK	DM < VK	DM < VK	DM < VK	DM < VK

d) Zlaté poměrové pravidlo

U společnosti E dochází v roce 2017 k zápornému tempu jak tržeb, tak i dlouhodobého majetku. Hodnota tržeb a s tím i související tempo tržeb za sledované období kolísá. Zatímco tempo dlouhodobého majetku má rostoucí charakter a od roku 2017 neustále stoupá. Jediný rok, který je dle tohoto pravidla v pořádku, je rok 2018 – kdy tempo růstu tržeb je 53 % a tempo růstu dlouhodobého majetku je 1 %. Ve zbylých dvou letech – roce 2019 a 2020 má společnost tempo tržeb záporné, tržby klesají, ale i přesto nakupuje dlouhodobý majetek.

Tabulka 9-13: Zlaté poměrové pravidlo společnost E. Zdroj: účetní výkazy společnosti E; vlastní zpracování.

	2016	2017	2018	2019	2020
	tis. Kč	tis. Kč	tis. Kč	tis. Kč	tis. Kč
T	417 312	350 127	534 661	442 757	349 087
DM	274 573	263 413	265 874	293 482	325 547

Tabulka 9-14: Zlaté poměrové pravidlo procenta společnost E. Zdroj: účetní výkazy společnosti E; vlastní zpracování.

		2016/2017	2017/2018	2018/2019	2019/2020
T	1	-16%	53%	-17%	-21%
DM	1	-4%	1%	10%	11%

9.3 Společnost F

9.3.1 Představení společnosti F

Velikost společnosti:	střední
Předmět podnikání:	provádění staveb, jejich změn a odstraňování projektová činnost ve výstavbě
Právní forma:	akciová společnost
Sídlo:	Otrokovice, Zlínský kraj
Rok založení:	1990

Průměrný počet zaměstnanců je 160. Ve sledovaném období dosahovaly tržby 714 506 tis. Kč.

9.3.2 Majetková a kapitálová struktura

Majetek podniku je tvořen z více jak 60 % oběžným majetkem, ve kterém největší podíl mají pohledávky z obchodních vztahů a peněžní prostředky na bankovních účtech.

Tabulka 9-15: Majetková struktura společnosti F. Zdroj: účetní výkazy společnosti F; vlastní zpracování.

	rok 2016		rok 2017		rok 2018		rok 2019		rok 2020	
	v tis. Kč	v %	v tis. Kč	v %	v tis. Kč	v %	v tis. Kč	v %	v tis. Kč	v %
A	609 936	100,0	681 577	100,0	691 225	100,0	719 493	100,0	644 224	100,0
DM	204 280	33,5	260 485	38,2	261 718	37,9	245 274	34,1	224 232	34,8
OM	405 112	66,4	417 292	61,2	369 108	53,4	465 789	64,7	406 950	63,2

Kapitálovou strukturu společnosti tvoří z více jak 70 % vlastní kapitál, který je tvořen především ze základního kapitálu, který je ve výši 350 000 tis. Kč. V roce 2020 došlo k poklesu vlastního kapitálu, a to z důvodu snížení položky ostatní rezervní fondy na nulovou hodnotu.

Tabulka 9-16: Kapitálová struktura společnosti F. Zdroj: účetní výkazy společnosti F; vlastní zpracování.

	rok 2016		rok 2017		rok 2018		rok 2019		rok 2020	
	v tis. Kč	v %	v tis. Kč	v %	v tis. Kč	v %	v tis. Kč	v %	v tis. Kč	v %
P	609 936	100,0	681 577	100,0	691 225	100,0	719 493	100,0	644 224	100,0
VK	474 154	77,7	495 400	72,7	496 934	71,9	491 330	68,3	423 123	65,7
CZ	135 782	22,3	186 177	27,3	194 291	28,1	228 163	31,7	221 101	34,3

9.3.3 Zlatá pravidla financování společnost F

a) Zlaté bilanční pravidlo

Dlouhodobý majetek má do roku 2018 rostoucí tendenci, a to i přes to, že se hodnoty pozemků a staveb snižovaly, růst byl způsoben zvyšujícím se finančním majetkem – podílů ovládané nebo ovládající osoby a poskytnutými zálohy na dlouhodobý finanční majetek. Od roku 2018 má klesající tendenci z důvodu úbytku poskytnutých záloh na dlouhodobý finanční majetek. Poměr mezi dlouhodobým kapitálem a dlouhodobým majetkem se u společnosti F pohybuje v rozmezí 1,89 až 2,39 s průměrem 2,0.

Společnost F financuje dlouhodobým kapitálem jak dlouhodobý majetek, tak i oběžný majetek. Zlaté bilanční pravidlo společnost F splňuje, protože říká, že dlouhodobý majetek by měl být financován z vlastních zdrojů. Jelikož je dlouhodobý kapitál téměř dvojnásobný než dlouhodobý majetek, vypovídá to také o tom, že společnost volí konzervativní způsob financování.

Tabulka 9-17: Zlaté bilanční pravidlo společnost F. Zdroj: účetní výkazy společnosti F; vlastní zpracování.

	2016	2017	2018	2019	2020
	tis. Kč	tis. Kč	tis. Kč	tis. Kč	tis. Kč
DM	204 280	260 485	261 718	245 274	224 232
DK	487 394	505 193	497 384	491 711	423 280
VK	474 154	495 400	496 934	491 330	423 123
DCK	13 240	9 793	450	381	157
DK/DM	2,39	1,94	1,90	2,00	1,89

b) Zlaté pravidlo vyrovnaní rizika

Poměr mezi vlastním a cizím kapitálem by měl být jedna. Společnost F ve sledovaném období má podíl v rozmezí 1,91 až 3,49 a průměrnou hodnotou 2,56. Tento poměr má za sledované období klesající tendenci. Vlastní kapitál do roku 2018 roste z důvodu růstu hospodářského výsledku běžného období. Od roku 2018 dochází k úbytku vlastního kapitálu, a to z důvodu snižování výsledku hospodaření běžného období. Cizí kapitál má rostoucí charakter, a to z důvodu každoročního nárůstu ostatních rezerv. Jelikož má společnost více vlastního, než cizího kapitálu jeví se pro věřitele jako málo riziková.

Tabulka 9-18: Zlaté pravidlo vyrovnaní rizika společnost F. Zdroj: účetní výkazy společnosti F; vlastní zpracování.

	2016	2017	2018	2019	2020
	tis. Kč	tis. Kč	tis. Kč	tis. Kč	tis. Kč
VK	474 154	495 400	496 934	491 330	423 123
CK	135 782	186 177	194 291	228 163	221 101
VK/CK	3,49	2,66	2,56	2,15	1,91

c) Zlaté pari pravidlo

Dlouhodobý majetek by měl být menší než dlouhodobý kapitál, jinak řečeno dlouhodobý majetek by měl být financován z vlastního kapitálu. Průměrně je u společnosti F dlouhodobý majetek dvakrát menší než vlastní kapitál. Společnost sice pravidlo dodržuje, ale vzhledem k poměru můžeme říct, že je překapitalizovaná neboli, že drží příliš mnoho vlastního kapitálu.

Tabulka 9-19: Zlaté pari pravidlo společnost F. Zdroj: účetní výkazy společnosti F; vlastní zpracování.

	2016	2017	2018	2019	2020
	tis. Kč	tis. Kč	tis. Kč	tis. Kč	tis. Kč
DM	204 280	260 485	261 718	245 274	224 232
VK	474 154	495 400	496 934	491 330	423 123
PARI	DM < VK	DM < VK	DM < VK	DM < VK	DM < VK

d) Zlaté poměrové pravidlo

Jelikož by tempo růstu tržeb by mělo být větší než tempo růstu investic – dlouhodobého majetku, tak až na rok 2018 společnost pravidlo nespĺňuje. V roce 2017 tržby téměř stagnovaly, dlouhodobý majetek vzrostl o 28 % a to z důvodu nárůstu hmotných movitých věcí. V letech 2019 a 2020 tržby klesaly a taktéž klesal i dlouhodobý majetek. Dlouhodobý majetek, konkrétně stavby a hmotné movité věci klesaly přirozeně v důsledku odpisů.

Tabulka 9-20: Zlaté poměrové pravidlo společnost F. Zdroj: účetní výkazy společnosti F; vlastní zpracování.

	2016	2017	2018	2019	2020
	tis. Kč	tis. Kč	tis. Kč	tis. Kč	tis. Kč
T	746 761	746 835	796 194	698 567	473 192
DM	204 280	260 485	261 718	245 274	224 232

Tabulka 9-21: Zlaté poměrové pravidlo, procenta společnost F. Zdroj: účetní výkazy společnosti F; vlastní zpracování.

		2016/2017	2017/2018	2018/2019	2019/2020
T	1	0%	7%	-12%	-32%
DM	1	28%	0%	-6%	-9%

9.4 Společnost G

9.4.1 Představení společnosti G

Velikost společnosti:	střední
Předmět podnikání:	provádění staveb, jejich změn a odstraňování projektová činnost ve výstavbě
Právní forma:	akciová společnost
Sídlo:	Zlín, Zlínský kraj
Rok založení:	1996

Průměrný počet zaměstnanců je 80. Průměrný roční obrat za posledních 5 let je 312 195 tis. Kč

9.4.2 Majetková a kapitálová struktura

Majetek společnosti G tvoří z 80 % oběžný majetek. Největší položkou v oběžném majetku jsou pohledávky z obchodních vztahů, které tvoří zhruba polovinu oběžného majetku. Značnou část dlouhodobého majetku tvoří stavby a hmotné movité věci.

Tabulka 9-22: Majetková struktura společnosti G. Zdroj: účetní výkazy společnosti G; vlastní zpracování.

	rok 2016		rok 2017		rok 2018		rok 2019		rok 2020	
	v tis. Kč	v %	v tis. Kč	v %	v tis. Kč	v %	v tis. Kč	v %	v tis. Kč	v %
A	81 173	100,0	138 087	100,0	182 905	100,0	153 225	100,0	168 608	100,0
DM	19 687	24,3	28 867	20,9	27 257	14,9	24 629	16,1	44 923	26,6
OM	61 211	75,4	109 123	79,0	155 408	85,0	128 517	83,9	123 580	73,3

Vlastní kapitál tvořil v prvním roce a ve dvou posledních letech zhruba 65 % celkového kapitálu. I přesto, že hodnota vlastního kapitálu kontinuálně roste, tak v letech 2017, 2018 byly závazky z obchodních vztahů neboli cizí kapitál tak vysoké, že převýšily vlastní kapitál a nabyly hodnot 55 %.

Tabulka 9-23: Kapitálová struktura společnosti G. Zdroj: účetní výkazy společnosti G; vlastní zpracování.

	rok 2016		rok 2017		rok 2018		rok 2019		rok 2020	
	v tis. Kč	v %	v tis. Kč	v %	v tis. Kč	v %	v tis. Kč	v %	v tis. Kč	v %
P	81 173	100,0	138 087	100,0	182 905	100,0	153 225	100,0	168 608	100,0
VK	54 329	66,9	63 274	45,8	83 233	45,5	100 213	65,4	116 679	69,2
CZ	26 844	33,1	74 813	54,2	99 672	54,5	53 012	34,6	51 929	30,8

9.4.3 Zlatá pravidla financování společnost G

a) Zlaté bilanční pravidlo

Toto pravidlo říká, že dlouhodobý majetek má být financován z dlouhodobých zdrojů a oběžný majetek má být financován ze zdrojů krátkodobých. Poměr dlouhodobého kapitálu a majetku je ve sledovaném období kolísavý. Poměr se pohybuje v rozmezí 2,45 až 4,41 s průměrnou hodnotou 3,13. Dlouhodobý kapitál i dlouhodobý majetek mají kolísavý charakter. Dlouhodobý kapitál se z 95 procent skládá z vlastního kapitálu. Dlouhodobý cizí kapitál se zvýšil v roce 2017, kdy si společnost vzala úvěr. I přesto, že pravidlo je dodržováno a společnost dlouhodobý majetek financuje z dlouhodobých zdrojů, vzhledem k výši poměru můžeme o společnosti říct, že je překapitalizována.

Tabulka 9-24: Zlaté bilanční pravidlo společnost G. Zdroj: účetní výkazy společnosti G; vlastní zpracování.

	2016	2017	2018	2019	2020
	tis. Kč	tis. Kč	tis. Kč	tis. Kč	tis. Kč
DM	19 687	28 867	27 257	24 629	44 923
DK	54 471	70 808	89 678	108 705	122 627
VK	54 329	63 274	83 233	100 213	116 679
DCK	142	7 534	6 445	8 492	5 948
DK/DM	2,77	2,45	3,29	4,41	2,73

b) Zlaté pravidlo vyrovnání riziko

Hodnota vlastního kapitálu by se měla přibližně rovnat hodnotě cizího kapitálu. Když se podíváme do tabulky, tak v letech 2016, 2019 a 2020 je hodnota vlastního kapitálu zhruba dvakrát větší než cizího kapitálu, to znamená, že v těchto letech držel podnik více vlastního kapitálu, než je zdravé, ale společnost se v těchto letech jeví jako málo riziková. Naopak v letech 2017 a 2018 je hodnota cizího kapitálu větší než vlastního kapitálu, proto se v těchto letech jeví malinko rizikovější, ale v tomto případě není cizí kapitál výrazně větší než vlastní, a tak nemůžeme o společnosti hovořit jako o rizikové. V těchto dvou letech se cizí kapitál zvýšil z důvodu navýšení krátkodobých závazků z obchodního vztahu.

Tabulka 9-25: Zlaté pravidlo vyrovnání rizika společnost G. Zdroj: účetní výkazy společnosti G; vlastní zpracování.

	2016	2017	2018	2019	2020
	tis. Kč	tis. Kč	tis. Kč	tis. Kč	tis. Kč
VK	54 329	63 274	83 233	100 213	116 679
CK	26 844	74 813	99 672	53 012	51 929
VK/CK	2,02	0,85	0,84	1,89	2,25

c) Zlaté pari pravidlo

Jak už bylo v prvním pravidle řečeno – dlouhodobý kapitál je z 95 procent tvořen vlastním kapitálem a jelikož v prvním pravidle vyšlo, že dlouhodobý kapitál je mnohonásobně vyšší než dlouhodobý majetek, znamená že je společnost překapitalizovaná, a tak musí zákonitě zlaté pari pravidlo vyjít stejně. Dlouhodobý majetek by měl být menší než vlastní kapitál a dle tabulky společnost G toto pravidlo splňuje, ale jako v prvním pravidle je vidět, že je překapitalizovaná.

Tabulka 9-26: Zlaté poměrové pravidlo společnost G. Zdroj: účetní výkazy společnosti G; vlastní zpracování.

	2016	2017	2018	2019	2020
	tis. Kč	tis. Kč	tis. Kč	tis. Kč	tis. Kč
DM	19 687	28 867	27 257	24 629	44 923
VK	54 329	63 274	83 233	100 213	116 679
PARI	DM < VK	DM < VK	DM < VK	DM < VK	DM < VK

d) Zlaté poměrové pravidlo

Hned na první pohled do tabulky je patrné, že společnost ani v jednom roce sledovaného období nemá tempo růstu tržeb větší než tempo růstu investic. V prvních třech letech sice můžeme vidět tempo růstu tržeb, avšak v prvním roce je tempo růstu investic daleko vyšší a v dalších dvou rocích je tempo investic dokonce záporné. V posledním roce je naopak záporné tempo tržeb, avšak tempo investic je kladné. Zvýšení dlouhodobého majetku v posledním roce o 82 % je způsobeno především nárůstem hodnoty na nedokončeném dlouhodobém hmotném majetku.

Tabulka 9-27: Zlaté poměrové pravidlo společnost G. Zdroj: účetní výkazy společnosti G; vlastní zpracování.

	2016	2017	2018	2019	2020
	tis. Kč	tis. Kč	tis. Kč	tis. Kč	tis. Kč
T	244 691	262 099	345 733	392 525	294 165
DM	19 687	28 867	27 257	24 629	44 923

Tabulka 9-28: Zlaté poměrové pravidlo v procentech společnost G. Zdroj: účetní výkazy společnosti G; vlastní zpracování.

		2016/2017	2017/2018	2018/2019	2019/2020
T	1	7%	32%	14%	-25%
DM	1	47%	-6%	-10%	82%

10 Srovnání středních společností

10.1 Srovnání dodržování zlatých pravidel středních společností

V následující části jsou srovnávány jednotlivá zlatá pravidla financování mezi jednotlivými středními společnostmi. Ze všech čtyř společností je vypočítána průměrná hodnota, která bude srovnávána.

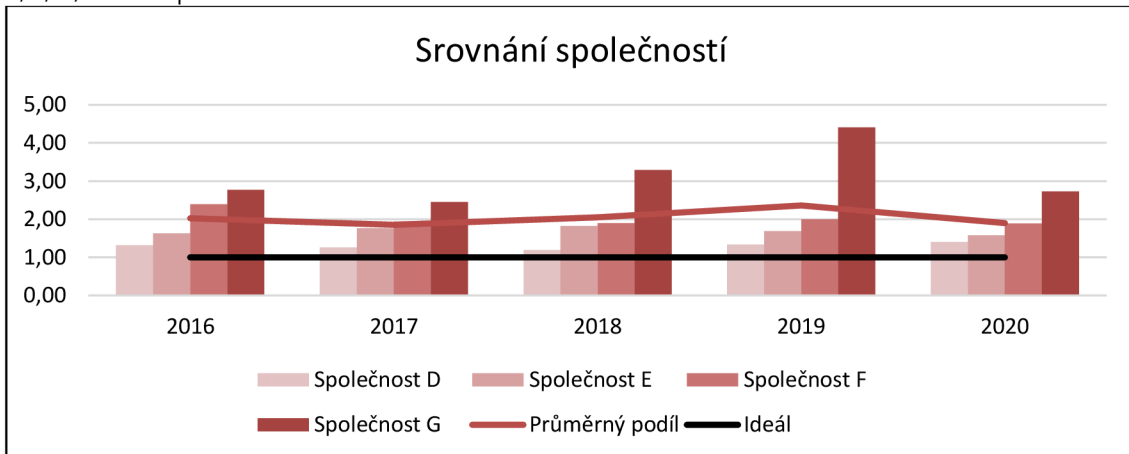
a) Zlaté bilanční pravidlo

Průměrný podíl dlouhodobého kapitálu a dlouhodobého majetku se u zkoumaných středních společností ve Zlínském kraji pohybuje od hodnoty 1,85 po hodnotu 2,36. Zlaté bilanční pravidlo říká, že dlouhodobý majetek by měl být financován z dlouhodobých zdrojů, a naopak oběžný majetek by měl být financován z krátkodobých zdrojů. Hodnoty v jednotlivých letech ukazují, že společnosti mají průměrně dlouhodobý kapitál dvojnásobně vyšší než dlouhodobý majetek. Z tabulky je patrné, že jediná společnost, která pravidlo téměř dodržuje je společnost D. Společnost F se přibližuje nejvíce průměru středních společností. Společnost G toto pravidlo nedodržuje ani v jednom sledovaném roce a také se výrazně odchyluje od průměru.

Tabulka 10-1: Zlaté bilanční pravidlo – srovnání středních společností. Zdroj: účetní výkazy společnosti D, E, F, G; vlastní zpracování.

	2016	2017	2018	2019	2020
Společnost D	1,32	1,26	1,19	1,34	1,40
Společnost E	1,63	1,76	1,82	1,69	1,58
Společnost F	2,39	1,94	1,90	2,00	1,89
Společnost G	2,77	2,45	3,29	4,41	2,73
Průměrný podíl	2,03	1,85	2,05	2,36	1,90

Graf 10-1: Zlaté bilanční pravidlo – srovnání středních společností. Zdroj: účetní výkazy společnosti D, E, F, G; vlastní zpracování.

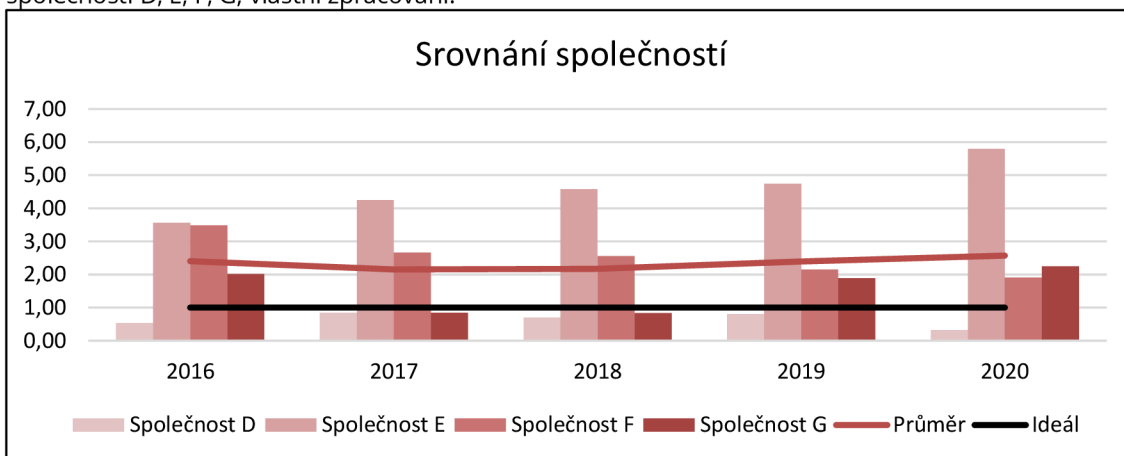
b) Zlaté pravidlo vyrovnání rizika

Pravidlo udává ideální poměr mezi vlastním a cizím kapitálem. Tento poměr by měl být jedna, ale jak je z tabulky patrné, společnosti drží průměrně více vlastního kapitálu. Hodnoty průměru se pohybují od 2,15 po 2,57. Ani jedna společnost nekopíruje průměrnou hodnotu. Nejhuře je na tom společnost E, která drží téměř dvojnásobek vlastního kapitálu, než je průměr. Co se týče samotného pravidla ani jedna společnost ho nedodrhuje. O společnosti D a G bychom mohli říct, že se ideálu blíží, a to obě v letech 2017 až 2019. Ovšem v letech 2016 a 2020 společnost D má daleko víc cizího kapitálu, než je zdravé, a proto je v těchto letech riziková. Společnost G má naopak v těchto letech vlastního kapitálu více než je třeba.

Tabulka 10-2: Zlaté pravidlo vyrovnání rizika – srovnání středních společností. Zdroj: účetní výkazy společnosti D, E, F, G; vlastní zpracování.

VK/CK	2016	2017	2018	2019	2020
Společnost D	0,54	0,85	0,70	0,81	0,32
Společnost E	3,56	4,25	4,58	4,74	5,80
Společnost F	3,49	2,66	2,56	2,15	1,91
Společnost G	2,02	0,85	0,84	1,89	2,25
Průměr	2,40	2,15	2,17	2,40	2,57

Graf 10-2: Zlaté pravidlo vyrovnání rizika – srovnání středních společností. Zdroj: účetní výkazy společnosti D, E, F, G; vlastní zpracování.

c) Zlaté pari pravidlo

Tři ze čtyř společností dodržují toto pravidlo, které říká, že dlouhodobý majetek by měl být financován vlastním kapitálem. Na druhou stranu by poměr mezi vlastním kapitálem a dlouhodobým majetkem neměl být příliš velký, protože by to znamenalo, že jsou společnosti překapitalizované a nevyužívají tak výhod cizích zdrojů financování. Společnost D, která jako jediná má více cizího kapitálu než

vlastního, se od roku 2016 do roku 2019 zvedala a v roce 2019 měla poměr, dalo by se říct, předpisový.

Tabulka 10-3: Zlaté pari pravidlo – srovnání středních společností. Zdroj: účetní výkazy společnosti D, E, F, G; vlastní zpracování.

	2016	2017	2018	2019	2020
Společnost D	DM > VK	DM > VK	DM > VK	DM > VK	DM > VK
VK/DM	0,70	0,74	0,78	0,95	0,52
Společnost E	DM < VK	DM < VK	DM < VK	DM < VK	DM < VK
VK/DM	1,61	1,74	1,80	1,68	1,56
Společnost F	DM < VK	DM < VK	DM < VK	DM < VK	DM < VK
VK/DM	2,32	1,90	1,90	2,00	1,89
Společnost G	DM < VK	DM < VK	DM < VK	DM < VK	DM < VK
VK/DM	2,76	2,19	3,05	4,07	2,60

d) Zlaté poměrové pravidlo

Tempo růstu tržeb má být vyšší než tempo růstu investic, tak zní zlaté poměrové pravidlo. Pokud se podíváme na průměrné hodnoty středních společností, tak je pravidlo dodržováno pouze v roce 2019, kdy je růst tržeb 5 % a dlouhodobého majetku 1 %. V roce 2017 jsou situace ve společnostech zcela rozdílná. V roce 2017 kopíruje průměrovou tendenci společnost A, která má tempo tržeb záporné, ale tempo dlouhodobého majetku kladné. Společnost E má zápornou tendenci tržeb i dlouhodobého majetku, společnosti F a G mají kladné tempo růstu tržeb (společnost F má tempo 0,01 %) i dlouhodobého majetku, ale v obou případech je tempo růstu tržeb větší než majetku. V roce 2018 nejlépe kopíruje průměrnou hodnotu společnost G, která má tempo růstu tržeb kladné, avšak tempo dlouhodobého majetku je záporné. Jediné společnosti, které v tomto roce splňují požadavky pravidla, jsou společnost E a F, které mají tempo růstu tržeb větší než tempo růstu investic. V roce 2019, ve kterém průměr společností splňuje zlaté poměrové pravidlo, má tempo růstu tržeb větší než tempo růstu dlouhodobého majetku pouze společnost D. Společnosti G sice tržby vzrostly, ale majetek snížil svou hodnotu. Společnost E sice v tomto roce zvýšila dlouhodobý majetek, ale tržby se jí snížily. U společnosti F došlo v roce 2019 ke snížení i tržeb i dlouhodobého majetku. V roce 2020 je průměr vývoje tržeb – 15 % a průměr vývoje dlouhodobého majetku 25 %. Společnosti E, F i G zaznamenaly pokles tržeb. Společnost F zaznamenala pokles i u dlouhodobého majetku. U společnosti E a G bylo tempo růstu kladné – společnosti nakupovaly majetek, ale tržby se jim nezvýšily. Společnost D v roce 2020 splnila pravidlo a tempo růstu tržeb (19 %) měla vyšší než tempo růstu investic (14 %).

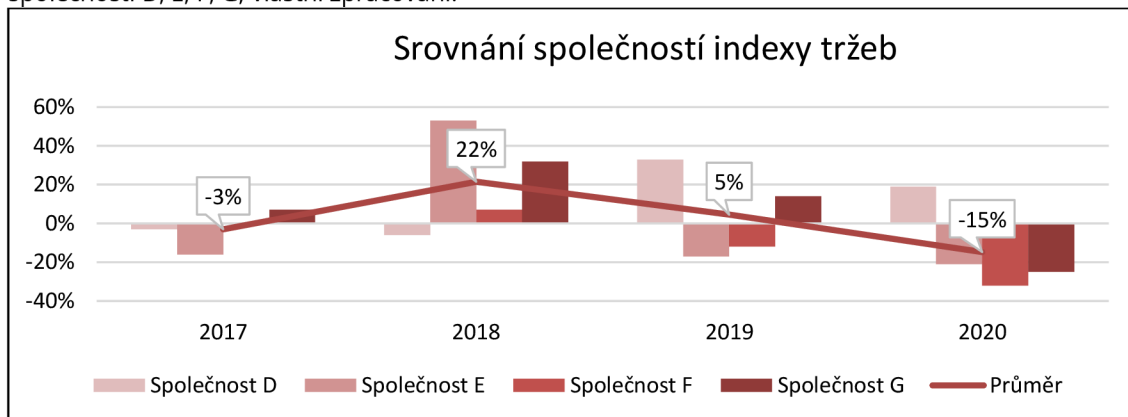
Tabulka 10-4: Zlaté poměrové pravidlo, tržby – srovnání středních společností. Zdroj: účetní výkazy společnosti D, E, F, G; vlastní zpracování.

T	2016	2017	2018	2019	2020
Společnost D		-3%	-6%	33%	19%
Společnost E		-16%	53%	-17%	-21%
Společnost F		0%	7%	-12%	-32%
Společnost G		7%	32%	14%	-25%
Průměr		-3%	22%	5%	-15%

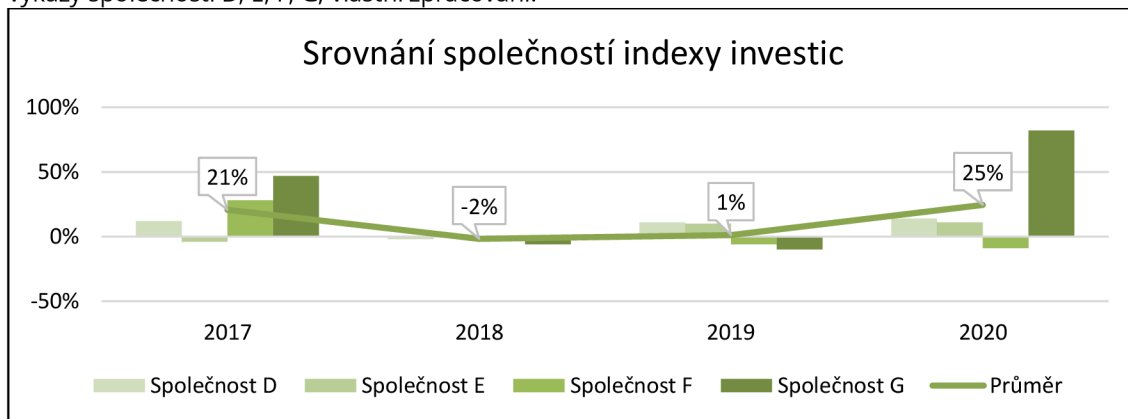
Tabulka 10-5: Zlaté poměrové pravidlo, dlouhodobý majetek - srovnání středních společností. Zdroj: účetní výkazy společnosti D, E, F, G; vlastní zpracování.

DM	2016	2017	2018	2019	2020
Společnost D		12%	-2%	11%	14%
Společnost E		-4%	1%	10%	11%
Společnost F		28%	0%	-6%	-9%
Společnost G		47%	-6%	-10%	82%
Průměr		21%	-2%	1%	25%

Graf 10-3: Zlaté poměrové pravidlo, tržby – srovnání středních společností. Zdroj: účetní výkazy společnosti D, E, F, G; vlastní zpracování.

Graf 10-4: Zlaté poměrové pravidlo, dlouhodobý majetek – srovnání středních společností. Zdroj: účetní výkazy společnosti D, E, F, G; vlastní zpracování.

10.2 Srovnání středních společností s MPO

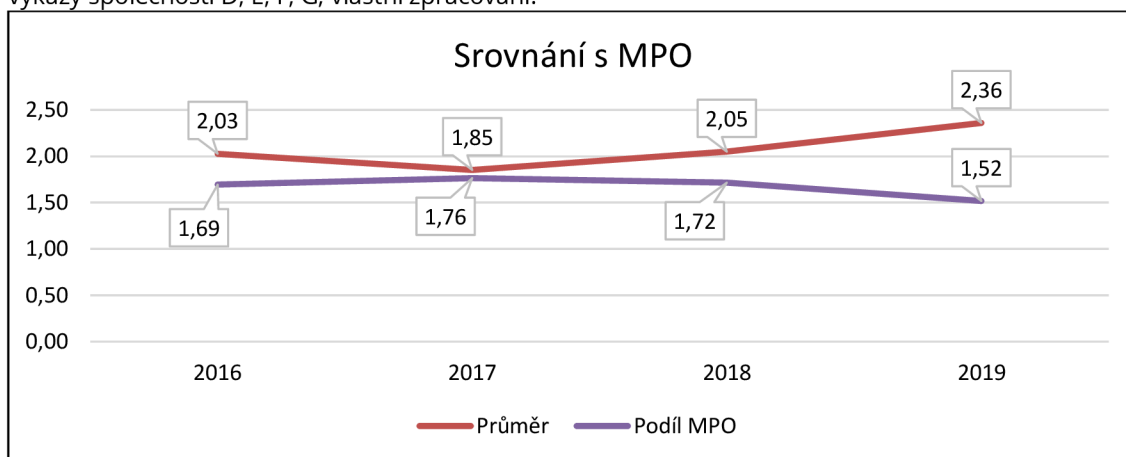
a) Zlaté bilanční pravidlo

Podíl dlouhodobého kapitálu a dlouhodobého majetku by neměl být menší než jedna, zároveň by ale neměl být podíl příliš vysoký. Je vidět, že podíl společností vydaných Ministerstvem průmyslu a obchodu se pohybuje mezi 1,52 a 1,76 – což znamená, že se společnosti v České republice příliš neodchylují od ideálního stavu. Společnosti ve Zlínském kraji na tom nejsou o moc hůř, zde se hodnoty pohybují od 1,85 do 2,36. Hodnota 2,36 říká, že hodnota dlouhodobého kapitálu je více jak dvakrát větší než hodnota dlouhodobého majetku.

Tabulka 10-6: Zlaté bilanční pravidlo srovnání středních společností s MPO. Zdroj: www.mpo.cz, účetní výkazy společnosti D, E, F, G; vlastní zpracování.

	2016	2017	2018	2019	2020
Průměr	2,03	1,85	2,05	2,36	-
Podíl MPO	1,69	1,76	1,72	1,52	-

Graf 10-5: Zlaté bilanční pravidlo srovnání středních společností s MPO. Zdroj: www.mpo.cz, účetní výkazy společnosti D, E, F, G; vlastní zpracování.

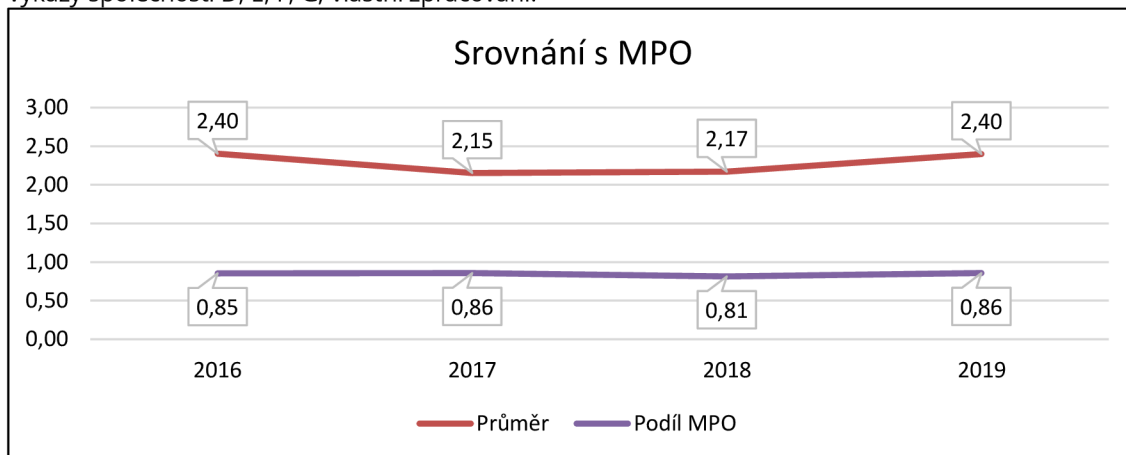
b) Zlaté pravidlo vyrovnání rizika

Pravidlo říká, že by společnost měla mít stejně nebo více vlastního kapitálu jako cizího. Společnosti v České republice mají dle tabulky více cizího kapitálu než vlastní, není to špatně, ale pokud má společnost více cizího než vlastního kapitálu, pak se může jevit rizikově. Střední společnosti ve Zlínském kraji mají podíl mezi těmito dvěma složkami od 2,15 do 2,40. Toto číslo znamená, že společnosti sice vypadají méně rizikově, ale zároveň nevyužívají výhody cizího kapitálu.

Tabulka 10-7: Zlaté pravidlo vyrovnání rizika srovnání středních společností s MPO. Zdroj: www.mpo.cz, účetní výkazy společnosti D, E, F, G; vlastní zpracování.

	2016	2017	2018	2019	2020
Průměr	2,40	2,15	2,17	2,40	-
Podíl MPO	0,85	0,86	0,81	0,86	-

Graf 10-6: Zlaté vyrovnání rizika srovnání středních společností s MPO. Zdroj: www.mpo.cz, účetní výkazy společnosti D, E, F, G; vlastní zpracování.

c) Zlaté pari pravidlo

Zde je na první pohled vidět, že podíly vlastního kapitálu a dlouhodobého majetku se pohybují pod hodnotou dva, s výjimkou roku 2019. Jelikož jsou hodnoty jak u průměru společností Zlínského kraje, tak u společností zahrnuté v analýze MPO větší než jedna, je dlouhodobý majetek financován z vlastního kapitálu. Společnosti proto splňují zlaté pari pravidlo.

Tabulka 10-8: Zlaté pari pravidlo srovnání středních společností s MPO. Zdroj: www.mpo.cz, účetní výkazy společnosti D, E, F, G; vlastní zpracování.

	2016	2017	2018	2019	2020
Průměr	DM<VK	DM<VK	DM<VK	DM<VK	-
VK/DM	1,85	1,64	1,88	2,18	-
Podíl MPO	DM<VK	DM<VK	DM<VK	DM<VK	-
VK/DM	1,34	1,35	1,35	1,22	-

d) Zlaté poměrové pravidlo

V roce 2017 bylo tempo tržeb jak u společností ve Zlínském kraji, tak i společností v České republice záporné. Ve zbylých dvou letech bylo u obou průměrů tempo růstu tržeb kladné. Co se týká tempa investic, tak v roce 2017 bylo průměrné tempo malých společností Zlínského kraje kladné, ale u průměru dle MPO bylo

záporné. V roce 2018 se tyto hodnoty proměnily a tempo u malých společností Zlínského kraje bylo záporné a u společností v analýze MPO bylo kladné. V posledních sledovaném roce – roce 2019 bylo u obou sledovaných průměrů tempo růstu kladné.

Co se týče zlatého poměrového pravidla, tak malé společnosti Zlínského kraje jej splňují v roce 2019 a průměr společností v České republice má tempo růstu tržeb vyšší než tempo růstu dlouhodobého majetku pouze v roce 2018.

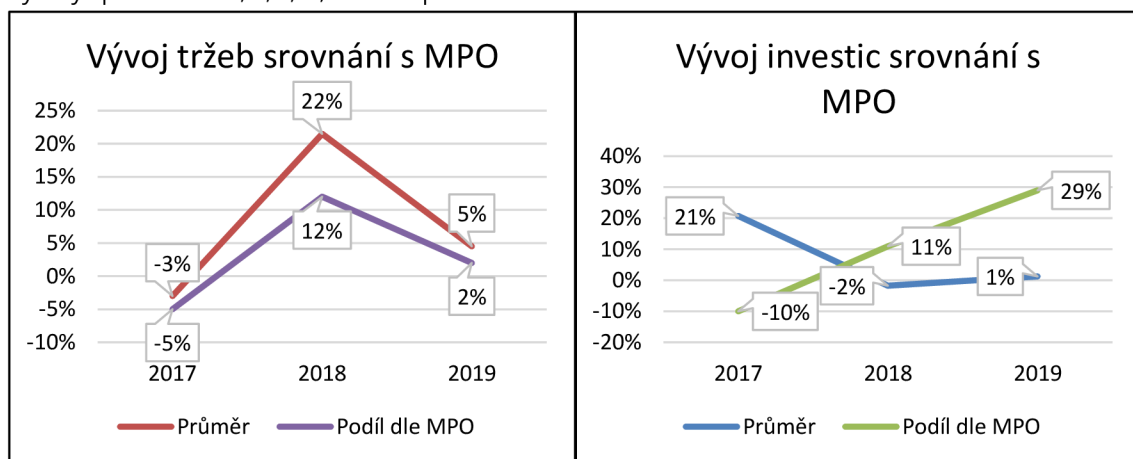
Tabulka 10-9: Zlaté poměrové pravidlo - tržby srovnání středních společností s MPO. Zdroj: www.mpo.cz, účetní výkazy společnosti D, E, F, G; vlastní zpracování.

T	2016	2017	2018	2019	2020
Průměr	-	-3%	22%	5%	-
Podíl dle MPO	-	-5%	12%	2%	-

Tabulka 10-10: Zlaté poměrové pravidlo - investice srovnání středních společností s MPO. Zdroj: www.mpo.cz, účetní výkazy společnosti D, E, F, G; vlastní zpracování.

DM	2016	2017	2018	2019	2020
Průměr	-	21%	-2%	1%	-
Podíl dle MPO	-	-10%	11%	29%	-

Graf 10-7: Zlaté poměrové pravidlo srovnání středních společností s MPO. Zdroj: www.mpo.cz, účetní výkazy společnosti D, E, F, G; vlastní zpracování.

11 Celkové zhodnocení společností

Pokud bychom měli srovnat malé společnosti od nejmenší po největší, bylo by pořadí následovné: společnost A, společnost C a společnost B.

Společnost A pravidla nedodržuje, ani jedno pravidlo, poměry jednotlivých složek by se měly pohybovat kolem jedné, avšak společnost má poměry mnohonásobně větší. U čtvrtého pravidla, kde má být tempo růstu tržeb větší než tempo růstu investic, toto pravidlo v jednom roce splňuje, zároveň ale také v ostatních letech pořizuje dlouhodobý majetek i přes to, že jí klesají tržby.

Společnost C na tom není o moc lépe, také nedodržuje ani jedno pravidlo až na to poslední – čtvrté – kdy ve dvou letech růst tržeb převyšuje růst investic. Zároveň ale v jednom roce nakupuje dlouhodobý majetek při snížení tržeb.

Společnost B je na tom o něco lépe, pravidla sice také nedodržuje, ale poměry už nejsou tak velké. U druhého pravidla, kdy má být poměr vlastního kapitálu a cizího kapitálu roven jedné, se v roce 2018 na tuto hodnotu dostala. Poslední pravidlo také nesplňuje, na druhou stranu nenakupuje dlouhodobý majetek, pokud nerostou tržby.

Střední společnosti seřadíme od nejmenší po největší následovně: společnost G, společnost E, společnost D a největší společností je společnost F.

Společnost G nesplňuje bilanční pravidlo a pari pravidlo, kdy je poměr mnohem vyšší, než je hodnota jedna. Pravidlo vyrovnaní rizika se v průběhu let mění, některé roky je vlastní kapitál větší než cizí kapitál a zbylé roky to bylo naopak. Každopádně se kapitály od sebe příliš neliší, proto můžeme říct, že společnost toto pravidlo splňuje. Poslední pravidlo – poměrové pravidlo nesplňuje, i když tržby i dlouhodobý majetek roste, tak tempo u tržeb roste méně než u dlouhodobého majetku. Jeden rok dokonce nakupuje dlouhodobý majetek, i když tržby klesají.

Společnost E první zlaté pravidlo splňuje, rozdíl mezi hodnotami dlouhodobého kapitálu a dlouhodobého majetku není nijak výrazný. Druhé pravidlo nesplňuje a vlastní kapitál je mnohonásobně vyšší než cizí kapitál. U pari pravidla má hodnotu dlouhodobého majetku zhruba dvojnásobně vyšší než vlastního kapitálu. Pravidlo poměrové společnost sice v jednom roce splňuje, ale v ostatních letech ne, a dokonce pořizuje dlouhodobý majetek i přes snižování tržeb.

Společnost D bilanční pravidlo splňuje podíl dlouhodobého kapitálu a dlouhodobého majetku je více jak jedna, ale není výrazně větší. Vlastní kapitál je menší než vlastní kapitál, tyto hodnoty se příliš neliší (až na poslední rok), tudíž můžeme konstatovat, že společnost toto pravidlo splňuje. Třetí pravidlo, které udává, že má být dlouhodobý majetek financován především z vlastních zdrojů nesplňuje, protože má společnost více dlouhodobého majetku než vlastního

kapitálu, a to téměř dvojnásobně. Společnost dodržuje poslední pravidlo pouze ve dvou letech, v ostatních ho nedodržuje a také nakoupila dlouhodobý majetek v roce, kdy jí klesly tržby.

Společnost F – největší společnost ze zkoumaných společností – dodržuje první pravidlo pouze částečně, dlouhodobý kapitál je sice vyšší než dlouhodobý majetek, ale podíl se pohybuje kolem hodnoty dva. Druhé pravidlo na první pohled společnost nesplňuje, protože je v prvních letech vlastní kapitál o mnoho větší než cizí kapitál, ale za sledované období se tento poměr snižuje a dostává se na hodnotu, se kterou již můžeme říct, že pravidlo naopak splňuje. Páté pravidlo společnost splňuje a dlouhodobý majetek financuje vlastním kapitálem. Poměrové pravidlo jeden rok splňuje, jeden rok nesplňuje, a dokonce v něm pořizuje dlouhodobý majetek, i když tržby klesaly. V posledních dvou letech společnosti klesají jak tržby, tak dlouhodobý majetek.

Pravidla jsou pouze doporučující nikoli nařizující, proto na jejich základě nemůžeme říct, že by si některá ze společností vedla špatně. Co ale můžeme říct je, že dvě ze tří malých společností volí konzervativní způsob financování, třetí společnost z malých společností má více cizího kapitálu než vlastního, ale zároveň svůj dlouhodobý majetek financuje vlastním kapitálem. Z analýzy je patrné, že v posledních dvou letech malým společnostem tržby rostou, ale i přes to příliš neinvestují. Dalším zjištěním je, že taktéž tři ze čtyř středních společností volí konzervativní financování a vlastní zdroje, kterými financují dlouhodobý majetek převyšují cizí zdroje. Výjimku tvoří jedna společnost, která má více cizího kapitálu než vlastního a cizím kapitálem financuje i dlouhodobý majetek. Dalším poznatkem je, že na rozdíl od malých společností, kde tržby rostly, u středních společností spíše klesají – tři společnosti ze čtyř. A naopak investice spíše rostou.

12 Závěr

Cílem této diplomové práce bylo definování zlatých pravidel financování a popsání účetních výkazů potřebných pro sestavení zlatých pravidel financování a sestavení analýzy pomocí uplatnění zlatých pravidel financování stavebních podniků ve Zlínském kraji.

První část diplomové práce se zabývá teorií. Charakteristikou stavebního podniku, právních forem a rozdělení podniků dle velikosti. Charakteristikou, cíli, hlavními oblastmi a principy finančního řízení podniku, dále jsou v práci definovány zlatá pravidla financování – zlaté bilanční pravidlo, zlaté pravidlo vyrovnaní rizika, zlaté pari pravidlo a zlaté poměrové pravidlo. V poslední řadě jsou popsána vstupní data pro finanční analýzu – účetní výkazy nezbytné pro sestavení finanční analýzy.

Případová studie této diplomové práce se zabývá zpracováním finanční analýzy stavebních podniků. Zdrojem dat pro sestavení analýzy jsou účetní výkazy stavebních společností, které jsou každé účetní období povinně zveřejňovány. Uplatněním zlatých pravidel financování předcházela úprava účetních výkazů do standardizované elektronické podoby. Z těchto upravených výkazů byly zpracovány finanční analýzy vybraných společností.

Vybrané stavební společnosti mají sídlo podnikání ve Zlínském kraji. Analyzovány byly všechny stavební společnosti, které zveřejňují účetní závěrku v plném rozsahu, ve Zlínském kraji se nachází takových společností sedm. Analyzovány byly za posledních pět let – od roku 2016 do roku 2020. Společnosti byly rozděleny na malé a střední společnosti. Nejdříve byly analyzovány malé stavební společnosti, a to každá zvlášť a poté i srovnání společností mezi sebou. Následuje analýza středních společností, také nejdříve každé společnosti zvlášť a poté srovnání mezi sebou. Na závěr bylo provedeno zhodnocení všech vybraných společností.

Srovnáním vývoje jednotlivých zlatých pravidel financování stavebních společností ve Zlínském kraji a vývojem stavebních společností v České republice bylo prostřednictvím analýzy zjištěno, že první pravidlo – zlaté bilanční pravidlo – které říká, že dlouhodobý majetek má být financován dlouhodobým kapitálem, jinými slovy podíl těchto složek by měl být roven alespoň jedné. Společnosti dle MPO se pohybovali v rozmezí 1,52 až 1,76 a tím pravidlo dodržují. Společnosti ve Zlínském kraji se pohybovali v rozmezí 2,84 až 3,81, což sice znamená, že společnosti

dlouhodobý majetek financují dlouhodobým kapitálem, ale z velké části dlouhodobým kapitálem financují také majetek oběžný.

Druhé pravidlo – zlaté pravidlo vyrovnání rizika – udává, že by společnost měla mít hodnotu vlastního kapitálu minimálně tak velkou jako hodnotu cizího kapitálu. Podíl vlastního a cizího kapitálu u společností ve Zlínském kraji se ve sledovaném období pohyboval od 1,83 do 2,38, což znamená, že společnosti mají více vlastního kapitálu než cizího. Dle definice pravidla toto pravidlo sice splňují, ale zároveň nevyužívají výhod cizích zdrojů financování. Zatímco společnosti dle MPO jsou na tom naopak, hodnoty podílu se pohybují v rozmezí 0,86 – 0,81, tudíž mají více cizího kapitálu než vlastního.

Třetí pravidlo – zlaté pari pravidlo – říká, že dlouhodobý majetek by měl být krytý vlastním kapitálem, jinými slovy podíl těchto složek by se měl pohybovat kolem hodnoty jedna. Společnosti ve Zlínském kraji se za sledované období pohybují v rozmezí od 3,24 do 5,46 – tyto hodnoty se jedné ani nepřibližují, což vypovídá o tom, že jsou společnosti překapitalizované. Společnosti v České republice dosahovaly podílu 1,22 až 1,35 – tyto společnosti se pohybují kolem hodnoty jedna, proto toto pravidlo splňují.

Čtvrté pravidlo – pari pravidlo – srovnává meziroční vývoj tržeb a investic. Udává, že tempo růstu tržeb by mělo být vyšší než tempo růstu investic. Společnostem ve Zlínském kraji se v první roce sledovaného období tržby snížily, ale dlouhodobý majetek vzrost – pravidlo nebylo splněno. V druhém roce je tempo růstu tržeb (6 %) i investic (6,5 %) téměř shodné a můžeme říct, že v tomto roce společnosti ve Zlínském kraji pravidlo dodržují. Ve třetím roce je tempo růstu tržeb 15,5 % a tempo růstu investic 2,5 %, což znamená že v tomto roce společnosti ve Zlínském kraji také pravidlo jednoznačně dodržují. Společnosti v České republice měli tempo tržeb (- 5 %) i tempo investic (- 10 %) záporné. Ve druhém roce bylo tempo růstu tržeb 12 % a tempo růstu investic 6,5 % - v tomto roce společnosti v České republice pravidlo dodržovaly. Ve třetím roce bylo tempo růstu tržeb 2 % a tempo růstu investic 29 % - společnosti v tomto roce mají tempo růstu investic vyšší než tempo růstu tržeb, což znamená, že pravidlo v posledním roce sledovaného období nesplňují.

V celkovém měřítku můžeme říct, že společnosti ve Zlínském kraji si vedou výrazně lépe pouze ve čtvrtém pravidle. U druhého pravidla jsou na tom podobně, ale u prvního a třetího pravidla si oproti společnostem v České republice vedou výrazně hůře. Z analýzy také vyplývá, že společnosti ve Zlínském kraji jsou překapitalizované, ale zároveň málo rizikové, volí konzervativní způsob financování a tržby i investice mají za sledované období rostoucí charakter.

13 Seznam použitých zdrojů

Odborné publikace:

- [1] BREALEY, Richard A. Teorie a praxe firemních financí. Vyd. 1. Praha: Computer Press, 2000, xix, 1064 s. ISBN 80-722-6189-4.
- [2] ČÁSENSKÝ, Martin, Management stavební firmy, Studijní opora.
- [3] ČIŽINSKÁ, Romana a Pavel MARINIČ. Finanční řízení podniku: moderní metody a trendy. Praha: Grada, 2010. Prosperita firmy. ISBN 978-80-247-3158-2
- [4] ČIŽINSKÁ, Romana. Základy finančního řízení podniku. Praha: Grada Publishing, 2018. Prosperita firmy. ISBN 978-80-271-0194-8.
- [5] DLUHOŠOVÁ, Dana. Finanční řízení a rozhodování podniku: analýza, investování, oceňování, riziko, flexibilita. Vyd. 1. Praha: Ekopress, 2006, 191 s. ISBN 80-861-1958- 0.
- [6] GRÜNWARD, Rolf; HOLEČKOVÁ, Jaroslava. Finanční analýza a plánování podniku. 1. vyd. Praha : VŠE Fakulta financí a účetnictví, 1997. 197 s. ISBN 80-7079- 257-4.
- [7] JANKOVICHOVÁ, Eva. Ekonomika stavebnictva I. Brno: Tribun EU, 2016. Librix.eu. ISBN 978-80-263-1129-4.
- [8] KALOUDA, František. Finanční analýza a řízení podniku. 2. rozšířené vydání. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2016. ISBN 978-80-7380-591-3.
- [9] KALOUDA, František. Finanční řízení podniku. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2019. ISBN 978-80-7380-756-6.
- [10] KNÁPKOVÁ, Adriana, Drahomíra PAVELKOVÁ a Karel ŠTEKER. Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady. 2., rozš. vyd. Praha: Grada, 2013. Prosperita firmy. ISBN 978-80-247-4456-8.
- [11] KUBĚNKA, Michal. Finanční stabilita podniku a její indikátory. Pardubice: Univerzita Pardubice, Fakulta ekonomicko-správní, 2015. ISBN 978-80-7395-890-9.

- [12] KUBÍČKOVÁ, Dana a Irena JINDŘICHOVSKÁ. Finanční analýza a hodnocení výkonnosti firmy. V Praze: C.H. Beck, 2015. Beckova edice ekonomie. ISBN 978-80-7400-538-1.
- [13] KUNCOVÁ, Martina, Jakub NOVOTNÝ a Radek STOLÍN. Techniky projektového řízení a finanční analýza projektů nejen pro ekonomy. I. vydání. Praha: Ekopress, 2016. ISBN 978-80-87865-26-2.
- [14] MÁČE, Miroslav. Účetnictví a finanční řízení. Praha: Grada, 2013. Účetnictví a daně (Grada). ISBN 978-80-247-4574-9.
- [15] MARKOVÁ Leonora, Stavební podnik, Studijní opora.
- [16] MRKVIČKA, Josef a Jiří STROUHAL. Manažerské finance. 3., aktualiz. vyd. Praha: Institut certifikace účetních, c2014. Vzdělávání účetních v ČR (Institut certifikace účetních). ISBN 978-80-86716-92-3.
- [17] PETŘÍK, Tomáš. Ekonomické a finanční řízení firmy: manažerské účetnictví v praxi. 2., výrazně rozš. a aktualiz. vyd. Praha: Grada, 2009. ISBN 978-80-247-3024-0.
- [18] RŮČKOVÁ, Petra. Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi. 5., aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing, 2015. Finanční řízení. ISBN 978-80-247-5534-2.
- [19] SCHOLLEOVÁ, Hana. Ekonomické a finanční řízení pro neekonomy. Praha: Grada, 2008. Expert (Grada). ISBN 978-80-247-2424-9.
- [20] SYNEK, Miloslav a Eva KISLINGEROVÁ. Podniková ekonomika. 6., přeprac. a dopl. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2015. Beckovy ekonomické učebnice. ISBN 978-80-7400-274-8.
- [21] SYNEK, Miloslav. Manažerská ekonomika. 5., aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Grada, 2011. Expert (Grada). ISBN 978-80-247-3494-1.
- [22] ŠIMAN, Josef a Petr PETERA. Financování podnikatelských subjektů: teorie pro praxi. V Praze: C.H. Beck, 2010. C.H. Beck pro praxi. ISBN 978-80-7400-117-8.
- [23] VALACH, Josef. Finanční řízení podniku: zakládání podniku, finanční analýza, oběžný majetek, plánování, zdroje a formy financování, investiční

rozhodování, hospodářský výsledek, oceňování podniku. Vyd. 2. Praha: Ekopress, 1999. ISBN 80-86119-21-1.

Zákony a normy:

[24] 563/1991 Sb. Zákon o účetnictví

[25] 90/2012 Sb. Zákon o obchodních společnostech a družstev (zákon o obchodních korporacích)

Internetové zdroje:

[26] Finanční řízení, finanční rozhodování.: Web pro 3. ročník SVŠE. Web pro 3. ročník SVŠE [online]. Copyright © 2010 Všechna práva vyhrazena. [cit. 01.01.2022]. Dostupné z: <https://beneslenka.webnode.cz/v-semestr/manazerske-finance/financni-rizeni-financni-rozhodovani/>

[27] Financování a investiční činnost podniku. Mendelova univerzita v Brně. [online]. Copyright © 2015 Všechna práva vyhrazena. [cit. 01.01.2022]. Dostupné z: https://fraxinus.mendelu.cz/vyuka/soubory/TMZD_NMS/Povinne_predmety/Financovani_a_investicni_cinnost_podniku/Financni_rizeni_podniku_final.pdf

[28] Základní bilanční rovnice – Wikipedie. [online]. [cit. 01.01.2022]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Z%C3%A1kladn%C3%AD_bilan%C4%8Dn%C3%A1_D_rovnice

14 Seznam zkratek

A – aktiva

CK – cizí kapitál

DCK – dlouhodobý cizí kapitál

DM – dlouhodobý majetek

MPO – Ministerstvo průmyslu a obchodu

OM – oběžný majetek

T – tržby

VK – vlastní kapitál

15 Seznam tabulek

Tabulka 2-1: Srovnání stavebnictví a průmyslu. Zdroj: ČÁSENSKÝ, Martin, 126MS01: Management stavení firmy, Studijní opora; vlastní zpracování.....	13
Tabulka 2-2: Činnosti stavebního podniku. Zdroj: MARKOVÁ Leonora, Stavební podnik, Studijní opora; vlastní zpracování.....	13
Tabulka 2-3: Kategorie podniků dle velikosti dle SME. Zdroj: MÁČE, Miroslav. Účetnictví a finanční řízení; vlastní zpracování.	19
Tabulka 5-1: Rozvaha podniku – základní struktura. Zdroj: vlastní zpracování.....	35
Tabulka 6-1: Zlaté pravidlo financování MPO. Zdroj: www.mpo.cz; vlastní zpracování.	40
Tabulka 6-2: Zlaté pravidlo vyrovnaní rizika MPO. Zdroj: www.mpo.cz; vlastní zpracování.	40
Tabulka 6-3: Zlaté pari pravidlo MPO. Zdroj: www.mpo.cz; vlastní zpracování.....	40
Tabulka 6-4: Zlaté poměrové pravidlo MPO. Zdroj: www.mpo.cz; vlastní zpracování.	40
Tabulka 6-5: Zlaté poměrové pravidlo MPO. Zdroj: www.mpo.cz; vlastní zpracování.	41
Tabulka 7-1: Majetková struktura společnosti A, Zdroj: účetní výkazy společnosti A; vlastní zpracování.	42
Tabulka 7-2: Kapitálová struktura společnosti A, Zdroj: účetní výkazy společnosti A; vlastní zpracování.	42
Tabulka 7-3: Zlaté bilanční pravidlo financování společnost A. Zdroj: účetní výkazy společnosti A; vlastní zpracování.....	43
Tabulka 7-4: Zlaté pravidlo vyrovnaní rizika společnosti A. Zdroj: účetní výkazy společnosti A; vlastní zpracování.....	43
Tabulka 7-5: Zlaté pari pravidlo společnost A. Zdroj: účetní výkazy společnosti A; vlastní zpracování.	44
Tabulka 7-6: Zlaté poměrové pravidlo společnost A. Zdroj: účetní výkazy společnosti A; vlastní zpracování.	44
Tabulka 7-7: Zlaté poměrové pravidlo v procentech společnost A. Zdroj: účetní výkazy společnosti A; vlastní zpracování.	44
Tabulka 7-8: Majetková struktura společnosti B. Zdroj: účetní výkazy společnosti B; vlastní zpracování.	45
Tabulka 7-9: Kapitálová struktura společnosti B. Zdroj: účetní výkazy společnosti B; vlastní zpracování.	45
Tabulka 7-10: Zlaté bilanční pravidlo financování společnost B. Zdroj: účetní výkazy společnosti B; vlastní zpracování.....	46

Tabulka 7-11: Zlaté pravidlo vyrovnání rizika společnost B. Zdroj: účetní výkazy společnosti B; vlastní zpracování.....	46
Tabulka 7-12: Zlaté pari pravidlo společnost B. Zdroj: účetní výkazy společnosti B; vlastní zpracování.	47
Tabulka 7-13: Zlaté poměrové pravidlo společnost B. Zdroj: účetní výkazy společnosti B; vlastní zpracování.....	47
Tabulka 7-14: Zlaté poměrové pravidlo – procentuální meziroční změna společnost B. Zdroj: účetní výkazy společnosti B; vlastní zpracování.....	47
Tabulka 7-15: Majetková struktura společnosti C. Zdroj: účetní výkazy společnosti C; vlastní zpracování.	48
Tabulka 7-16: Kapitálová struktura společnosti C. Zdroj: účetní výkazy společnosti C; vlastní zpracování.	48
Tabulka 7-17: Zlaté bilanční pravidlo společnost C. Zdroj: účetní výkazy společnosti C; vlastní zpracování.	49
Tabulka 7-18: Zlaté pravidlo vyrovnání rizika společnost C. Zdroj: účetní výkazy společnosti C; vlastní zpracování.....	49
Tabulka 7-19: Zlaté pari pravidlo společnost C. Zdroj: účetní výkazy společnosti C; vlastní zpracování.	50
Tabulka 7-20: Zlaté poměrové pravidlo společnost C. Zdroj: účetní výkazy společnosti C; vlastní zpracování.....	50
Tabulka 7-21: Zlaté poměrové pravidlo procenta společnost C. Zdroj: účetní výkazy společnosti C; vlastní zpracování.....	50
Tabulka 8-1: Zlaté bilanční pravidlo – srovnání malých společností. Zdroj: účetní výkazy společností A, B, C; vlastní zpracování.	51
Tabulka 8-2 - Zlaté pravidlo vyrovnání rizika – srovnání malých společností. Zdroj: účetní výkazy společností A, B, C; vlastní zpracování.....	52
Tabulka 8-3 - Zlaté pari pravidlo – srovnání malých společností. Zdroj: účetní výkazy společností A, B, C; vlastní zpracování.	53
Tabulka 8-4 - Zlaté poměrové pravidlo, tržby - srovnání malých společností. Zdroj: účetní výkazy společností A, B, C; vlastní zpracování.....	54
Tabulka 8-5: Zlaté poměrové pravidlo, investice – srovnání malých společností. Zdroj: účetní výkazy společností A, B, C; vlastní zpracování.....	54
Tabulka 8-6: Srovnání malých společností s MPO. Zdroj: www.mpo.cz , účetní výkazy společností A, B, C; vlastní zpracování.	56
Tabulka 8-7: Zlaté pravidlo vyrovnání rizika srovnání s MPO. Zdroj: www.mpo.cz , účetní výkazy společností A, B, C; vlastní zpracování.....	56
Tabulka 8-8: Zlaté pari pravidlo srovnání s MPO. Zdroj: www.mpo.cz , účetní výkazy společností A, B, C; vlastní zpracování.	57

Tabulka 8-9: Zlaté poměrové pravidlo - tržby s MPO. Zdroj: www.mpo.cz, účetní výkazy společností A, B, C; vlastní zpracování.	58
Tabulka 8-10: Zlaté poměrové pravidlo - investice s MPO. Zdroj: www.mpo.cz, účetní výkazy společností A, B, C; vlastní zpracování.	58
Tabulka 9-1: Majetková struktura společnosti D. Zdroj: účetní výkazy společnosti D; vlastní zpracování.	59
Tabulka 9-2: Kapitálová struktura společnosti D. Zdroj: účetní výkazy společnosti D; vlastní zpracování.	59
Tabulka 9-3: Zlaté bilanční pravidlo společnost D. Zdroj: účetní výkazy společnosti D; vlastní zpracování.	60
Tabulka 9-4: Zlaté pravidlo vyrovnání rizik společnost D. Zdroj: účetní výkazy společnosti D; vlastní zpracování.	61
Tabulka 9-5: Zlaté pari pravidlo společnost D. Zdroj: účetní výkazy společnosti D; vlastní zpracování.	61
Tabulka 9-6: Zlaté poměrové pravidlo společnost D. Zdroj: účetní výkazy společnosti D; vlastní zpracování.	61
Tabulka 9-7: Zlaté poměrové pravidlo – procentuální meziroční změna společnost D. Zdroj: účetní výkazy společnosti D; vlastní zpracování.	62
Tabulka 9-8: Majetková struktura společnosti E. Zdroj: účetní výkazy společnosti E; vlastní zpracování.	63
Tabulka 9-9: Kapitálová struktura společnosti E. Zdroj: účetní výkazy společnosti E; vlastní zpracování.	63
Tabulka 9-10: Zlaté bilanční pravidlo společnost E. Zdroj: účetní výkazy společnosti E; vlastní zpracování.	64
Tabulka 9-11: Zlaté pravidlo vyrovnání rizika společnost E. Zdroj: účetní výkazy společnosti E; vlastní zpracování.	65
Tabulka 9-12: Zlaté pari pravidlo společnost E. Zdroj: účetní výkazy společnosti E; vlastní zpracování.	65
Tabulka 9-13: Zlaté poměrové pravidlo společnost E. Zdroj: účetní výkazy společnosti E; vlastní zpracování.	65
Tabulka 9-14: Zlaté poměrové pravidlo procenta společnost E. Zdroj: účetní výkazy společnosti E; vlastní zpracování.	66
Tabulka 9-15: Majetková struktura společnosti F. Zdroj: účetní výkazy společnosti F; vlastní zpracování.	67
Tabulka 9-16: Kapitálová struktura společnosti F. Zdroj: účetní výkazy společnosti F; vlastní zpracování.	67
Tabulka 9-17: Zlaté bilanční pravidlo společnost F. Zdroj: účetní výkazy společnosti F; vlastní zpracování.	68

Tabulka 9-18: Zlaté pravidlo vyrovnání rizika společnost F. Zdroj: účetní výkazy společnosti F; vlastní zpracování.	68
Tabulka 9-19: Zlaté pari pravidlo společnost F. Zdroj: účetní výkazy společnosti F; vlastní zpracování.	69
Tabulka 9-20: Zlaté poměrové pravidlo společnost F. Zdroj: účetní výkazy společnosti F; vlastní zpracování.	69
Tabulka 9-21: Zlaté poměrové pravidlo, procenta společnost F. Zdroj: účetní výkazy společnosti F; vlastní zpracování.	69
Tabulka 9-22: Majetková struktura společnosti G. Zdroj: účetní výkazy společnosti G; vlastní zpracování.	70
Tabulka 9-23: Kapitálová struktura společnosti G. Zdroj: účetní výkazy společnosti G; vlastní zpracování.	70
Tabulka 9-24: Zlaté bilanční pravidlo společnost G. Zdroj: účetní výkazy společnosti G; vlastní zpracování.	71
Tabulka 9-25: Zlaté pravidlo vyrovnání rizika společnost G. Zdroj: účetní výkazy společnosti G; vlastní zpracování.	71
Tabulka 9-26: Zlaté poměrové pravidlo společnost G. Zdroj: účetní výkazy společnosti G; vlastní zpracování.	72
Tabulka 9-27: Zlaté poměrové pravidlo společnost G. Zdroj: účetní výkazy společnosti G; vlastní zpracování.	72
Tabulka 9-28: Zlaté poměrové pravidlo v procentech společnost G. Zdroj: účetní výkazy společnosti G; vlastní zpracování.	72
Tabulka 10-1: Zlaté bilanční pravidlo – srovnání středních společností. Zdroj: účetní výkazy společnosti D, E, F, G; vlastní zpracování.	73
Tabulka 10-2: Zlaté pravidlo vyrovnání rizika – srovnání středních společností. Zdroj: účetní výkazy společnosti D, E, F, G; vlastní zpracování.	74
Tabulka 10-3: Zlaté pari pravidlo – srovnání středních společností. Zdroj: účetní výkazy společnosti D, E, F, G; vlastní zpracování.	75
Tabulka 10-4: Zlaté poměrové pravidlo, tržby – srovnání středních společností. Zdroj: účetní výkazy společnosti D, E, F, G; vlastní zpracování.	76
Tabulka 10-5: Zlaté poměrové pravidlo, dlouhodobý majetek - srovnání středních společností. Zdroj: účetní výkazy společnosti D, E, F, G; vlastní zpracování.	76
Tabulka 10-6: Zlaté bilanční pravidlo srovnání středních společností s MPO. Zdroj: www.mpo.cz, účetní výkazy společnosti D, E, F, G; vlastní zpracování.	77
Tabulka 10-7: Zlaté pravidlo vyrovnání rizika srovnání středních společností s MPO. Zdroj: www.mpo.cz, účetní výkazy společnosti D, E, F, G; vlastní zpracování.	78
Tabulka 10-8: Zlaté pari pravidlo srovnání středních společností s MPO. Zdroj: www.mpo.cz, účetní výkazy společnosti D, E, F, G; vlastní zpracování.	78

Tabulka 10-9: Zlaté poměrové pravidlo - tržby srovnání středních společností s MPO. Zdroj: www.mpo.cz, účetní výkazy společnosti D, E, F, G; vlastní zpracování..... 79

Tabulka 10-10: Zlaté poměrové pravidlo – investice srovnání středních společností s MPO. Zdroj: www.mpo.cz, účetní výkazy společnosti D, E, F, G; vlastní zpracování. 79

16 Seznam grafů

Graf 8-1: Zlaté bilanční pravidlo – srovnání malých společností. Zdroj: účetní výkazy společností A, B, C; vlastní zpracování.	52
Graf 8-2 - Zlaté pravidlo vyrovnání rizika – srovnání malých společností. Zdroj: účetní výkazy společností A, B, C; vlastní zpracování.	53
Graf 8-3 - Zlaté poměrové pravidlo, vývoj tržeb – srovnání malých společností. Zdroj: účetní výkazy společností A, B, C; vlastní zpracování.....	55
Graf 8-4 - Zlaté poměrové pravidlo vývoj investic. Zdroj: účetní výkazy společností A, B, C; vlastní zpracování.....	55
Graf 8-5: Srovnání malých společností s MPO. Zdroj: www.mpo.cz , účetní výkazy společností A, B, C; vlastní zpracování.	56
Graf 8-6: Zlaté pravidlo vyrovnání rizika srovnání s MPO. Zdroj: www.mpo.cz , účetní výkazy společností A, B, C; vlastní zpracování.	57
Graf 8-7: Zlaté poměrové pravidlo srovnání s MPO. Zdroj: www.mpo.cz , účetní výkazy společností A, B, C; vlastní zpracování.	58
Graf 10-1: Zlaté bilanční pravidlo – srovnání středních společností. Zdroj: účetní výkazy společnosti D, E, F, G; vlastní zpracování.	73
Graf 10-2: Zlaté pravidlo vyrovnání rizika – srovnání středních společností. Zdroj: účetní výkazy společnosti D, E, F, G; vlastní zpracování.....	74
Graf 10-3: Zlaté poměrové pravidlo, tržby – srovnání středních společností. Zdroj: účetní výkazy společnosti D, E, F, G; vlastní zpracování.....	76
Graf 10-4: Zlaté poměrové pravidlo, dlouhodobý majetek – srovnání středních společností. Zdroj: účetní výkazy společnosti D, E, F, G; vlastní zpracování.	76
Graf 10-5: Zlaté bilanční pravidlo srovnání středních společností s MPO. Zdroj: www.mpo.cz , účetní výkazy společnosti D, E, F, G; vlastní zpracování.....	77
Graf 10-6: Zlaté vyrovnání rizika srovnání středních společností s MPO. Zdroj: www.mpo.cz , účetní výkazy společnosti D, E, F, G; vlastní zpracování.....	78
Graf 10-7: Zlaté poměrové pravidlo srovnání středních společností s MPO. Zdroj: www.mpo.cz , účetní výkazy společnosti D, E, F, G; vlastní zpracování.....	79

17 Seznam příloh

Příloha 1	Rozvaha společnost A
Příloha 2	Výkaz zisku a ztráty společnost A
Příloha 3	Rozvaha společnost B
Příloha 4	Výkaz zisku a ztráty společnost B
Příloha 5	Rozvaha společnost C
Příloha 6	Výkaz zisku a ztráty společnost C
Příloha 7	Rozvaha společnost D
Příloha 8	Výkaz zisku a ztráty společnost D
Příloha 9	Rozvaha společnost E
Příloha 10	Výkaz zisku a ztráty společnost E
Příloha 11	Rozvaha společnost F
Příloha 12	Výkaz zisku a ztráty společnost F
Příloha 13	Rozvaha společnost G
Příloha 14	Výkaz zisku a ztráty společnost G